

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

**Letnik XI
2/2013**



Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

*Letnik 11, številka 2
2013*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8713

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
<i>BATIČ MATIC: EVROPA IN SVET SREDI 18. STOLETJA</i>	6
<i>ČOPAR TADEJ: NOV POGLED NA SVET-LUČ RAZUMA</i>	30
<i>JEREB MARKO: ZAČETKI INDUSTRIJSKE REVOLUCIJE V VELIKI BRITANJI</i>	59
<i>KAVŠEK DAŠA: NASTANEK ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE</i>	85
<i>KONCUT ANGELIKA: FRANCOŠKA REVOLUCIJA</i>	115
<i>LAPUH TADEJA: NAPOLEON</i>	135
<i>Avtorji prispevkov</i>	167

Predgovor

V študijskem letu 2012/13 so imeli študentje 1. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine obveznost, da pripravijo učno pripravo za osnovno šolo.

Osnovni učbenik za 8. razred je bil: Žvanut, M., Vodopivec, P. (2000). Vzpon meščanstva. Zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan.

Končni rezultat so objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo v osnovnih šolah pri zgodovini.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE ZA ZGODOVINO V OSNOVNI ŠOLI





Univerza v Ljubljani
**FILOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
EVROPA IN SVET SREDI 18. STOLETJA**

DATUM: 23. 5. 2013

IME IN PRIIMEK: Matic Batič

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OŠ
Razred: 8.
Datum: 23. 5. 2013
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Od fevdalne razdrobljenosti do konca starega reda- tema iz učbenika: Konec starega reda
Učna enota – naslov učne ure: Evropa in svet sredi 18. stoletja
Učne oblike: frontalna, individualna, delo v dvojicah
Učne metode: metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s sliko, metoda dela z IKT.
Učne tehnike: /
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">- Cilji iz učnega načrta: /¹- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: <p>Operativni učni cilji:</p> <p><i>Izobraževalni učni cilji</i></p> <p><u>Ob koncu učne ure učenec zna:</u></p>

¹ Najnovejši učni načrt te učne vsebine ne predvideva več.

- naštetih najpomembnejše evropske države te dobe,
- opisati izgled Evrope v 18. stoletju; gostoto poselitve, najpomembnejša mesta tega časa (zunanj izgled, število prebivalcev),
- opisati tedanje poznavanje sveta oz. tedaj znani in odkriti svet,
- naštetih glavna potovanja in raziskovanja kapitana Jamesa Cooka,
- naštetih posledice odkritij za Evropejce in domorodce.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- aktivno poslušati, zapisovati pomembne podatke in odgovarjati na vprašanja med učno uro,
- aktivno sodelovati v pogovoru,
- aktivno sodelovati z drugim učencem pri parnem delu,
- na zemljevidu najti in pokazati najpomembnejše evropske države,
- iz prikazanega videa razbrati najpomembnejše informacije,
- individualno reševati naloge.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- vzpostaviti pozitiven odnos do drugih kultur in se zavedati pomena medsebojnega spoštovanja,
- spoštovati mnenja drugih v pogovoru,
- vzpostaviti pozitiven odnos do preteklosti,
- vzpostaviti zavedanje, da so se razmere v preteklosti bile bistveno drugačne od današnjih in temu primerno dogajanje tudi vrednotiti.

Učna sredstva:

- **učila:** učbenik (Žvanut in Vodopivec, *Vzpon meščanstva*, 2002); PPT predstavitev *Evropa in svet sredi 18. stoletja*; učni list *Evropa in svet sredi 18. stoletja*, video na spletni strani YouTube o kapitanu Jamesu Cooku.

- **učni pripomočki:** računalnik, projektor, projekcijsko platno.

Didaktične etape učnega procesa:

1. Uvajanje/uvodna motivacija
2. Obravnavanje nove učne snovi
3. Urjenje ali vadenje
4. Ponavljanje

Medpredmetne povezave in vsebine: geografija (učenci se seznanijo s politično razdelitvijo Evrope in sveta v 18. stoletju), **slovenski jezik** (učna ura poteka v knjižnem pogovornem slovenskem jeziku), **angleški jezik** (pogledamo si video v angleščini, s tem vadimo razumevanje angleškega jezika), **državlјanska vzgoja in etika** (učenci spoznajo temne plati kolonizacije in tako posredno krepijo spoštovanje do drugih ljudstev in kultur).

Novi pojmi: - **bela lisa:** izraz za del zemljevida, ki označuje še nepoznano oz. neraziskano področje (ta del zemljevida zato še ni vrisan, je prazen oz. bel),
- **evropeizacija:** proces bolj ali manj nasilnega vsiljevanja evropske kulture, navad, religije ipd. staroselcem.

Viri in literatura:

Literatura:

- Bleicken. J. et al. (1976). *Svetovna zgodovina od začetkov do danes*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Harenberg, B. et al. (1997). *Kronika človeštva*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Hozjan, A., Potočnik, D. (2004). *Zgodovina 2: učbenik za 2. letnik gimnazije*. Ljubljana: DZS.
- Mirjanić, A., Razpotnik, J., Snoj, D., Verdev, H., Zuljan, A. (2013). *Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino v osmem razredu osnovne šole*. Ljubljana: Rokus Klett.
- Piers, P. (1988). *Kdo je odkrival svet*. Ljubljana: Delavska enotnost.
- Preičec, Z. (ur.) (1980). *Zgodovinski atlas za srednje šole*. Zagreb: Tlos in DZS.
- Štih, P., Simoniti, V. (2010). *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja*. Ljubljana: Modrijan.

- Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). *Vzpon meščanstva. Zgodovina za 7. razred osnovne šole. Zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole.* Ljubljana: Modrijan.

Učni načrt:

- Kunaver, V. et al (2011). *Program osnovna šola – zgodovina* (učni načrt). Ljubljana: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Internetni viri slikovnega gradiva:

- <http://www.musicadonumdei.org/concert%20programmes%202011-12.htm> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- <http://www.leftfootforward.org/images/2013/02/London.jpg> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/mod/folder/view.php?id=3618> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/mod/folder/view.php?id=3618> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- http://images.wikia.com/pirates/images/a/ab/World_Map_18th_Century.png (uporabljeno 21. 5. 2013),
- : <http://www.nndb.com/people/757/000086499/cook-sm.jpg> (uporabljeno 21. 5. 2013),
- <http://academic.brooklyn.cuny.edu/history/dfg/amrv/phil1762.jpg> (uporabljeno 21. 5. 2013),
- http://www.kingsacademy.com/mhodes/02_The-West-to-1900/11_The-Enlightenment/pictures/WIK_map_Europe_1700.jpg (uporabljeno 22. 5. 2013),
- <http://www.nndb.com/people/757/000086499/cook-sm.jpg> (uporabljeno 22. 5. 2013),
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4a/Cook_Three_Voyages_59.png/600px-Cook_Three_Voyages_59.png (uporabljeno 22. 5. 2013),
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/06/Frankfurt_am_Main_von_Westen_18_Jh.jpg (uporabljeno 22. 5. 2013).

Internetni vir video-gradiva:

- <http://www.youtube.com/watch?v=2yXNrLTddME> (uporabljeno 21. 5. 2013).

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>Uvodna motivacija in napoved teme (5 min)</p>	<p>Učence pozdravim in jim povem, da bomo to šolsko uro skupaj spoznali zanimivo zgodovinsko obdobje.</p> <p>Nato jim pokažem prvo sliko Londona iz 18. stoletja in jim postavim nekaj vprašanj in podvprašanj:</p> <p>Ali prepoznate mesto na sliki? Mogoče vam bo pomagalo to, da je to mesto bilo v času ko ga bomo obravnavali največje evropsko mesto, eno izmed največjih pa je tudi danes.</p> <p>Nato jim pokažem sodobno sliko Londona in jim povem, da tako zgleda isto mesto gledano s podobnega položaja danes.</p> <p>Mogoče zdaj veste katero mesto je to?</p> <p>Res je. Kot vidimo se je London od 18. stoletja do danes zelo spremenil kot vidimo na sliki. Danes bomo spoznali Evropo in svet v 18. stoletju, ko so bile življenjske razmere zelo drugačne. Zapišite nov naslov v zvezke: Evropa in svet sredi 18. stoletja.</p>	<p>Učenci pozdravijo.</p> <p>Učenci ponujajo različne možnosti (Pariz, New York itd).</p> <p>London.</p> <p>Učenci zapišejo naslov.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda dela s sliko (PPT, str 2, 3), metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>

	<p>Danes bomo spoznali evropske države v 18. stoletju. Naučili se bomo, katera ozemlja so takratne najpomembnejše države obsegale in kakšen je bil njihov splošni položaj v tem času. Nato si bomo pogledali še evropsko poznavanje drugih delov sveta v tem času V zadnjem delu bomo spoznali še razmere v evropskih mestih in na podeželju tega časa. Za ponovitev bomo rešili nekaj nalog na učnem listu. Če bi me med uro kdo rad karkoli vprašal, naj samo dvigne roko.</p>		
--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Politični zemljevid Evrope v 18. stoletju.</p>	<p>Učencem nato pokažem zemljevid Evrope v 18. stoletju na PPT-ju.</p> <p>Mi znate naštetati nekatere države v Evropi tega časa?</p> <p>Kaj so vse te države bile po državni ureditvi? Kdo jim je vladal?</p> <p>Tako je. Zdaj pa bomo vse te države tudi pokazali na zemljevidu. To bo treba znati tudi pri preizkusu znanja. Šli</p>	<p>Učenci odgovarjajo: Francija, Velika Britanija, Nemško cesarstvo...</p> <p>Monarhije, kralji.</p> <p>Učenec pride pred projekcijsko platno ali zemljevid in pokaže Veliko Britanijo.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije (PPT str. 4 in 6).</p> <p>Metoda razgovora.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

(15 min)	<p>bomo kar po vrsti (pokličem prvega).</p> <p>Kaj lahko povemo o Veliki Britaniji v tem času?</p> <p>Lepo, zapišite si to v zvezke, zdaj pa gremo naprej. Pokazali bomo Francijo (pokličem drugega učenca). Kaj smo že spoznali o Franciji?</p> <p>Super, ampak v tem času je Ludvik že umrl, Francija pa je pod njegovima naslednikoma izgubljala ugled in moč predvsem v primerjavi z Veliko Britanijo. Zapišite si to v zvezke.</p> <p>Zdaj bomo pokazali še dve državi na Pirenejskem polotoku. Kateri dve državi sta to? Naj pride naslednji</p> <p>Da, ti dve državi sta v tem času čedalje bolj izgubljali moč in pomen, čeprav sta še vedno imeli veliko kolonij v Ameriki.</p> <p>Italija takrat ni obstajala kot enotna država, razdeljena je bila na več manjših držav (pokažem zemljevid). Jih mogoče kdo zna nekatere naštetih? Super, naj jih pride naslednji pokazati na zemljevidu.</p> <p>Na sredini Evrope imamo eno veliko državo. Mogoče kdo ve, katera je to?</p>	<p>Bila je pomembna trgovska in kolonialna sila.</p> <p>Učenec pokaže Francijo na zemljevidu.</p> <p>Bila je najmočnejša država v Evropi v času Ludvika XIV.</p> <p>Učenci pišejo.</p> <p>Španija in Portugalska. Učenec pride in pokaže Španijo in Portugalsko.</p> <p>Učenci zapisujejo.</p> <p>Papeška država, Beneška republika, Neapeljsko kraljestvo.. Učenec pokaže te države na zemljevidu, ostali zapišejo.</p> <p>Sveto rimsko cesarstvo, Nemško cesarstvo.</p> <p>Učenci opazujejo zemljevid.</p>	<p>Metoda razlage, razgovora, slikovne demonstracije (PPT, str. 4).</p> <p>Metoda slikovne demonstracije, razgovora, razlage. (PPT str. 4)</p> <p>Metoda slikovne demonstracije, razgovora, razlage (PPT str. 6).</p> <p>Metoda slikovne</p>
-----------------	---	--	--

	<p>Da, in kaj je značilnost te države kot vidimo na zemljevidu?</p> <p>Res je, cesar v tem času ni imel več nobene prave moči, to je bila le častna funkcija. Med številnimi majhnimi državami pa sta bili pomembni dve večji – Prusija in habsburške dežele, o katerih bomo več spoznali naslednjič. Zdaj pa jih pokažimo na zemljevidu.</p> <p>Spoznali bomo še dve veliki državi na evropskem vzhodu in jugu. kateri dve bi to lahko bili?</p> <p>Ja, Poljske ne bomo obravnavali, Rusija pa je bila res ogromna evropska država, ki je v 18. stoletju postajala vedno pomembnejša. To je bil predvsem rezultat politike pomembnih ruskih vladarjev Petra Velikega in Katarine Velike, ki ju bomo spoznali v naslednjih urah. Sicer pa je Rusija v tem času bila še zelo močno kmetijska država, mest in manufaktur ali trgovine je bilo zelo malo. Kmetje so bili tlačani in so živeli še veliko slabše kot evropski tlačani.</p> <p>Turčija je v tem času obsegala še večino Balkanskega polotoka, obsegala je še vso današnjo Bosno, Srbijo in Bolgarijo. Bila je torej močno večnacionalna država, kjer so živeli številni narodi.</p>	<p>Razdeljena je na veliko majhnih državic.</p> <p>Učeni zapisujejo.</p> <p>Naslednji učenec jih pokaže.</p> <p>Rusija, Turčija, Poljska...</p> <p>Učenci zapisujejo.</p> <p>Turki, Srbi, Bolgari, Romuni, Grki...</p> <p>Učenec pokaže, učenci zapisujejo podatke.</p>	<p>demonstracije, razgovora, razlage (PPT str. 4).</p> <p>Metoda slikovne demonstracije, razgovora, razlage (PPT, str. 4).</p> <p>Metoda slikovne demonstracije, razgovora, razlage (PPT, str. 4).</p>
--	---	---	--

	<p>Mogoče kdo ve kateri? Kako še drugače pravimo Turčiji?</p> <p>Zdaj pa to še pokažimo na zemljevidu.</p> <p>Če še niste vsega zapisali, lahko zdaj dopolnite s PPT-ja. (pokažem zapis učne snovi)</p>	<p>Otomansko cesarstvo.</p> <p>Učenci zapisujejo</p>	<p>Metoda razlage (PPT, str. 5).</p>
<p>2.</p> <p>Svet v 18. stoletju</p> <p>(10 min)</p>	<p>Kaj se vam zdi, ali so v 18. stoletju Evropejci že poznali svet kot ga poznamo danes?</p> <p>Takrat je poznavanje sveta res bilo veliko boljše kot pred velikimi odkritji, saj so v Evropi že poznali glavne obrise vseh celin razen Antarktike (pokažem zemljevid na PPT-ju).</p> <p>V tem času je obstajala svetovna trgovina, katere centri so bila predvsem zahodnoevropska mesta ob Atlantskem oceanu (London, Amsterdam, Bordeaux, Nantes, Lizbona). Plovba po oceanih pa je bila še dolga in nevarna – za prečkanje Atlantskega oceana so potniki potrebovali približno mesec dni časa.</p> <p>To je bila tudi doba nekaterih slavnih raziskovalcev. Mogoče poznate katerega? Kdo je mož na sliki (pokažem sliko Jamesa Cooka na PPT-ju)?</p> <p>Zdaj si bomo pogledali kratek odsek iz videa o njegovih odkritjih, iz katerega bomo</p>	<p>Da/ne.</p> <p>Učenci zapisujejo.</p> <p>Učenci zapisujejo.</p> <p>James Cook.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije (PPT, str. 7).</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije, razgovora (PPT, str 8).</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>tudi videli, kaj vse so Evropejci takrat že vedeli o svetu. Filmček je v angleščini, tako da pozorno poslušajte. Če bo treba, ga bomo zavrteli še enkrat. (pokažem prve 3 min videa).</p> <p>Katera ozemlja je Cook odkril in raziskoval?</p> <p>Kaj je njegovo raziskovanje teh dežel prineslo?</p> <p>Tako je, staroselce so delno skušali tudi evropeizirati. Vemo kaj to pomeni?</p> <p>Kako pa je kapitan Cook umrl?</p> <p>Videli smo torej, da so Evropejci takrat že poznali velik del Zemlje. Kljub temu pa to ne velja za notranjost celin, še posebno Afrike, Južne Amerike in Avstralije. Notranjost je bila še vedno bela lisa na zemljevidu kot vidimo tudi na zemljevidu v učbeniku. Odprimo učbenike na strani 102 in pogledjmo. Mi mogoče kdo zna razložiti, kaj pomeni izraz bela lisa na zemljevidu?</p> <p>Če kdo še ni vsega napisal, lahko zdaj prepiše iz PPT-ja.</p>	<p>Učeni gledajo video.</p> <p>Havaji, Avstralija, Tihi ocean, Nova Zelandija</p> <p>Evropsko kolonizacijo, prihod novih živalskih vrst na to območje, uničenje staroselcev in njihove kulture.</p> <p>Vsiljevanje evropske kulture, običajev, religije itd.</p> <p>Na Havajih so ga ubili domačini.</p> <p>Učenci zapisujejo, odprejo učbenike.</p> <p>Označuje še nepoznano območje.</p> <p>Učenci pišejo.</p>	<p>Metoda razlage, dela z IKT (video, PPT, str. 8).</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage, razgovora slikovne demonstracije (učbenik str. 102).</p> <p>Metoda razlage (PPT, str. 8).</p>
			<p>Frontalna učna oblika.</p>

<p>3.</p> <p>Vasi in mesta v 18. stoletju, rast prebivalstva</p> <p>(10 min)</p>	<p>Pogledali si bomo še kakšne so bile vsakdanje življenjske razmere v Evropi tega čase. Odprite učbenike na strani 100.</p> <p>Zdaj bomo v parih prebrali odlomek z naslovom Zelena divjina. Nato boste prav tako v parih izpisali temeljne značilnosti življenja ljudi v Evropi v 18. stoletju. Nato bomo to skupaj preveril.</p> <p>Bi kdo rad prebral rešitve (drugače jaz določim)? Bi kdo še kaj dodal (če je potrebno napačne rešitve popravim)?</p> <p>Super. Kot smo že videli pri Londonu, so bila mesta veliko manjša, meja med mestom in podeželjem ni bila tako jasno določena. Kljub temu je to čas ko so začela nastajati prva velemesta. Največja mesta vidimo na isti strani spodaj. Največje mesto je bilo London, ki je takrat imel okrog 750. 000 prebivalcev, konkuriral mu je le še Pariz, ki je imel okrog pol milijona prebivalcev. Vsa ostala mesta so bila veliko manjša.</p> <p>Koliko prebivalcev pa so takrat imela slovenska mesta?</p> <p>Če kdo še ni vsega napisal, lahko zdaj prepíše iz PPT-ja.</p>	<p>Učenci odprejo učbenike.</p> <p>Učenci se razdelijo v pare in preberejo odlomek. Nato izpišejo rešitve: več ljudi je živel na podeželju in se ukvarjalo s kmetijstvom, mesta so bila veliko manjša, več je bilo gozdov in polj itd.</p> <p>Par prebere rešitve.</p> <p>Ostale dvojice povejo še svoje rešitve</p> <p>Učenci si zapisujejo, gledajo v učbenik.</p> <p>Ljubljana okrog 7000, Maribor okrog 2000.</p> <p>Učenci pišejo.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Delo v dvojicah. Metoda dela s pisnimi viri (učbenik, str. 100).</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage, slikovne demonstracije (učbenik, str. 100).</p> <p>Metoda razgovora, slikovne demonstracije (učbenik, str. 100).</p> <p>Metoda razlage (PPT, str. 10).</p>
---	--	---	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Ponavljanje z učnim listom in domača naloga (5 min)	Za ponovitev snovi bomo še rešili 2. vajo na delovnem listu (učencem razdelim delovne liste).	Učenci rešujejo nalogo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.
	Zdaj bomo skupaj še preverili rešitve. Bi kdo prebral, kar je napisal? Vsak naj prebere rešeno eno poved (če se nihče ne javi, nekoga določim, morebitne napačne rešitve popravimo).	Učenci berejo rešitve.	Individualna učna oblika. Učni list. Frontalna učna oblika. Učni list.
	Za domačo nalogo rešite še ostale naloge na delovnem listu. Rezultate bomo preverili na začetku naslednje ure.		Metoda razlage.
	Ob koncu ure se učencem zahvalim za sodelovanje in jih pozdravim.	Učenci pozdravijo.	

SEZNAM PRILOG:

1. Učno-delovni list – *Evropa in svet sredi 18. stoletja*
2. Izpolnjen učno-delovni list – *Evropa in svet sredi 18. stoletja*
3. Seznam virov gradiva na PPT-ju in učno-delovnem listu
4. Power Point predstavitev – *Evropa in svet sredi 18. stoletja* (Power Point dokument)

PRILOGA 1: UČNO – DELOVNI LIST: EVROPA IN SVET SREDI 18. STOLETJA

1. POLITIČNI ZEMLJEVID EVROPE V 18. STOLETJU



Pomagaj s z zgornjim zemljevidom in napiši vsaj 10 evropskih držav, ki so obstajale v 18. stoletju.

2. POZNAVANJE SVETA V 18. STOLETJU

Preberi besedilo in dopolni manjkajoče besede. Pri nekaterih odgovorih si lahko pomagaš s spodnjima slikama.

V 18. stoletju je svet povezovala svetovna _____, ki je potekala po _____. Najpomembnejša pristanišča so bila v _____, na obali _____ oceana. To so bila npr. mesta _____, _____, _____. V tem času so bili Evropejcem tudi znani glavni obrisi _____. Kljub temu pa je notranjost večinoma še vedno ostala _____ na zemljevidu. Potovanje po morju pa je še vedno bilo _____. Med raziskovalci v 18. stoletju je bil najpomembnejši angleški kapitan _____, ki je na _____ (koliko?) potovanjih raziskoval predvsem območje _____ oceana. Cookova raziskovanja so omogočila kolonizacijo _____ in _____. Temna stran naselitve je bilo uničenje _____. Na Havajih so ga _____ domačini.



Kapitan James Cook in potovanja



njegova

3. VASI IN MESTA V 18. STOLETJU

Obkroži črke pred pravilnimi trditvami.

- a) V tedanji Evropi je živel približno 140 milijonov ljudi.
- b) Večina evropskega prebivalstva je živela v mestih.
- c) Največji evropski mesti sta bili London in Pariz.
- d) London je imel več kot milijon prebivalcev.
- e) Največ mest je bilo v zahodni Evropi.
- f) Prebivalstvo je v 18. stoletju začelo naraščati.
- g) Meja med mesti in podeželjem je bila zelo jasna.



Frankfurt na Majni v 18. stoletju

PRILOGA 2: IZPOLNJEN UČNO – DELOVNI LIST: EVROPA IN SVET SREDI 18. STOLETJA

1. POLITIČNI ZEMLJEVID EVROPE V 18. STOLETJU



Pomagaj s z zgornjim zemljevidom in napiši vsaj 10 evropskih držav, ki so obstajale v 18. stoletju.

__Kraljevina Portugalska, Kraljevina Španija, Kraljevina Francija, Kraljestvo Velike Britanije in Irske, Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti, Otomansko cesarstvo, Unija Poljske in Litve, Rusko cesarstvo, Beneška republika, Papeška država, Neapeljsko kraljestvo, Švica, Kraljevina Danska, Kraljevina Švedska__

2. POZNAVANJE SVETA V 18. STOLETJU

Preberi besedilo in dopolni manjkajoče besede. Pri nekaterih odgovorih si lahko pomagaš s spodnjima slikama.

V 18. stoletju je svet povezovala svetovna trgovina, ki je potekala po morjih/oceanih. Najpomembnejša pristanišča so bila v zahodni Evropi, na obali Atlantskega oceana. To so bila npr. mesta London, Amsterdam, Bordeaux, Lizbona. V tem času so bili Evropejcem tudi znani glavni obrisi celin. Kljub temu pa je notranjost večinoma še vedno ostala »bela lisa« na zemljevidu. Potovanje po morju pa je še vedno bilo nevarno/počasno. Med raziskovalci v 18. stoletju je bil najpomembnejši angleški kapitan James Cook, ki je na 3 (koliko?) potovanjih raziskoval predvsem območje Tihega oceana. Cookova raziskovanja so omogočila kolonizacijo Avstralije in Nove Zelandije. Temna stran naselitve je bilo uničenje domorodcev. Na Havajih so ga ubili domačini.



Kapitan James Cook in potovanja



njegova

3. VASI IN MESTA V 18. STOLETJU

Obkroži črke pred pravilnimi trditvami.

- h) V tedanji Evropi je živel približno 140 milijonov ljudi.**
- i) Večina evropskega prebivalstva je živela v mestih.
- j) Največji evropski mesti sta bili London in Pariz.**
- k) London je imel več kot milijon prebivalcev.
- l) Največ mest je bilo v zahodni Evropi.**
- m) Prebivalstvo je v 18. stoletju začelo naraščati.**
- n) Meja med mesti in podeželjem je bila zelo jasna.



Frankfurt na Majni v 18. stoletju

**PRILOGA 3: SEZNAM VIROV GRADIVA NA PPT-ju IN UČNO-DELOVNEM LISTU
POWER POINT PREDSTAVITEV:**

- str. 2: London v 18. stoletju:
<http://www.musicadonumdei.org/concert%20programmes%202011-12.htm> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- str. 3: enak pogled na London danes:
<http://www.leftfootforward.org/images/2013/02/London.jpg> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- str. 4: zemljevid Evrope v drugi polovici 18. stoletja: <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/mod/folder/view.php?id=3618> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- str. 6: zemljevid Evrope in Sredozemlja sredi 18. stoletja: <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/mod/folder/view.php?id=3618> (uporabljeno 20. 5. 2013),
- str. 7: zemljevid politične razdelitve sveta v 18. stoletju:
http://images.wikia.com/pirates/images/a/ab/World_Map_18th_Century.png (uporabljeno 21. 5. 2013),
- str. 9: kapitan James Cook: <http://www.nndb.com/people/757/000086499/cook-sm.jpg> (uporabljeno 21. 5. 2013),
- str. 9: video o kapitanu Jamesu Cooku: <http://www.youtube.com/watch?v=2yXNrLTddME> (uporabljeno 21. 5. 2013),
- str. 11: Philadelphia v 18. stoletju:
<http://academic.brooklyn.cuny.edu/history/dfg/amrv/phil1762.jpg> (uporabljeno 21. 5. 2013).

UČNO-DELOVNI LIST:

- str. 1: zemljevid Evrope v 18. stoletju: http://www.kingsacademy.com/mhodges/02_The-West-to-1900/11_The-Enlightenment/pictures/WIK_map_Europe_1700.jpg (uporabljeno 22. 5. 2013),
- str. 2: James Cook: : <http://www.nndb.com/people/757/000086499/cook-sm.jpg> (uporabljeno 22. 5. 2013),
- str. 2: Cookova potovanja:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4a/Cook_Three_Voyages_59.png/600px-Cook_Three_Voyages_59.png (uporabljeno 22. 5. 2013),
- str. 2: Frankfurt na Majni v 18. stoletju:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/06/Frankfurt_am_Main_von_Westen_18_Jh.jpg (uporabljeno 22. 5. 2013).

EVROPA IN SVET SREDI 18 STOLETJA

Matic Batič





1. EVROPA V DRUGI POLOVICI 18. STOLETJA



Najpomembnejše evropske države

- Velika Britanija (najmočnejša kolonialna sila)
- Francija (kriza po smrti Ludvika XIV.)
- Nizozemska (pomembna trgovska in kolonialna sila)
- Španija in Portugalska (njuna moč upada)
- Današnja Italija je bila razdeljena na več držav, med katerimi sta bili najpomembnejši Neapeljsko kraljestvo in Papeška država.
- Nemško cesarstvo (obsega veliko ozemlje, sestavlja ga veliko manjših držav, največji sta Prusija in habsburške dežele, cesar nima nobene prave moči).



2. SVET V 18. STOLETJU



- ❑ Svet je v 18. stoletju že povezovala svetovna trgovina; središča so bila zahodnoevropska mesta ob Atlantskem oceanu (London, Amsterdam, Bordeaux, Lizbona, Cadiz).
- ❑ Evropejcem so prav tako že bili znani glavni obrisi celin (razen Antarktike).
- ❑ Veliko manj pa je bila poznana njihova notranjost – večina Afrike, Južne Amerike, Avstralije in tudi veliki deli Azije ter Severne Amerike so bili še vedno velike bele lise na zemljevidih.
- ❑ Bela lisa – označitev za še nepoznano območje.
- ❑ Plovba po oceanih pa je bila še dolgotrajna in nevarna – potnik je tako za prečkanje Atlantika ob ugodnem vremenu potreboval približno mesec dni časa.

James Cook



<http://www.youtube.com/watch?v=-2yXNrLTddME>

3. VASI IN MESTA V 18. STOLETJU, RAST PREBIVALSTVA

- ❑ V Evropi je tedaj živelo približno 140 milijonov ljudi, večina na podeželju.
- ❑ Med mesti in podeželjem ni bilo ostrih razlik.
- ❑ Obstajali sta le dve pravi velemesti: London (750 000 prebivalcev leta 1750) in Pariz (400 000 prebivalcev leta 1750).
- ❑ Prebivalstvo je v tem času naraščalo – leta 1800 je v Evropi živelo že približno 187 milijonov ljudi.
- ❑ Slovenska mesta so bila veliko manjša: Ljubljana je takrat štela le okrog 7000 prebivalcev, Maribor pa okrog 2000.



Philadelphia leta 1762



Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
NOV POGLED NA SVET-LUČ RAZUMA**

DATUM: 23. 5. 2013

IME IN PRIIMEK: Tadej Čopar

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: osnovna šola
Razred: 8. razred
Datum: 23. 5. 2013
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Razsvetljenje: ideje in najvidnejši predstavniki, napredek znanosti.- tema iz učbenika: Nov pogled na svet-luč razuma
Učna enota – naslov učne ure: Nov pogled na svet-luč razuma
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">- individualna učna oblika ali individualno delo- frontalna učna oblika ali frontalno delo
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">- metoda razlage- metoda razgovora- metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije, metoda besedne demonstracije- metoda dela s pisnimi viri- metoda dela s slikovnimi viri
Učne tehnike: /
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">- Cilji iz učnega načrta:<ul style="list-style-type: none">-spozna bistvene ideje razsvetljenstva in navede pomembnejše predstavnike- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: <p>Operativni učni cilji:</p> <p><i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">- obdobje razsvetljenstva okvirno umestiti v čas- naštetih osnovne ideje razsvetlencev- naštetih predstavnike razsvetljenstva- ovrednotiti pomen razsvetlenskih idej- orisati družbene in politične razmere v času razsvetljenstva</p> <p><i>Funkcionalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">- prepoznati razsvetlenske ideje na primeru besedila- povezovati filozofske ideje s časovnim kontekstom</p> <p><i>Vzgojni učni cilji</i></p>

<p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none">- ceniti temeljne človekove pravice
<p>Učna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none">- učila: delovni list, trije učni listi, powerpoint- učni pripomočki: projekcijsko platno, LCD projektor
<p>Didaktične etape učnega procesa:</p> <ol style="list-style-type: none">1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE.2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE.3. URJENJE ALI VADENJE.4. PONAVLJANJE.
<p>Medpredmetne povezave in vsebine:</p> <p>državljska vzgoja in etika (se nanaša na vzgojni cilj: ob koncu ure učenec zna ceniti temeljne človekove pravice), slovenščina (zapisovanje učne snovi in navsezadnje komuniciranje v slovenskem jeziku), geografija (razlaga politične podobe Evrope v 18. stoletju ob zemljevidu)</p>
<p>Novi pojmi:</p> <p>razsvetljenstvo-Gibanje v 18. stoletju, za katerega so značilni novi pogledi na svet. Pripadniki razsvetljenstva so se zavzemali za enakost pred zakonom, enakost ob rojstvu, versko svobodo itd.</p> <p>enciklopedija-Urejen pregled znanstvenih dognanj in odkritij, v katerih je zbrano vse dotedanje človeško znanje.</p>
<p>Viri in literatura:</p> <p>Peter Vodopivec, Maja Žvanut, <i>Vzpon meščanstva : zgodovina za 7. razred osnovne šole</i>, Ljubljana : modrijan, 2002.</p> <p>Andrej Hozjan, Dragan Potočnik, <i>Zgodovina 2, učbenik za 2. letnik gimnazije</i>, Ljubljana : DZS, 2002.</p> <p>Janez Cvirn, Elizabeta Hriberšek B., Andrej Studen, <i>Koraki v času-Novi vek, Zgodovina za 7. razred osemletke</i>, Ljubljana : DZS, 2000.</p> <p>Ulrich Im Hof, <i>Evropa v času razsvetljenstva</i>, Ljubljana : Založba/*cf , 2005.</p> <p>Paul Hazard, <i>Evropska misel v XVIII. stoletju : od Montesquieuja do Lessinga</i>, Ljubljana : DZS, 1960.</p> <p>http://sl.wikipedia.org/wiki/John_Locke (17.5. 2013)</p> <p>http://sl.wikipedia.org/wiki/Voltaire (17. 5. 2013)</p> <p>http://en.wikipedia.org/wiki/Montesquieu (17. 5. 2013)</p> <p>http://sl.wikipedia.org/wiki/Jean-Jacques_Rousseau (17. 5. 2013)</p> <p>http://en.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant (18.5.2013)</p> <p>http://www.euratlas.net/history/europe/1700/index.html (18. 5. 2013)</p> <p>http://www.euratlas.net/history/europe/1800/index.html (18. 5. 2013)</p> <p>http://www.praktik.org/media/raziskujem_preteklost8_52-88.pdf (18. 5. 2013)</p>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	<p>Učitelj razdeli učna lista (slika karikature- http://www.praktik.org/medija/raziskujem_preteklost852-88.pdf in teksti ki se bodo med uro uporabljali). O sliki postavlja vprašanja :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kaj vidite na sliki ? -Kaj lahko sklepamo glede na njihov zunanji videz ? -Ta slika prikazuje tri stanove v Franciji : duhovščino, plemstvo in tretji stan, kamor so uvrščali vse ostale prebivalce. Karikatura je nastala v 18. stoletju in prikazuje stanje v takratni francoski družbi. Kaj menite, da je s tem avtor želel povedati ? -Ja, ne glede na sposobnosti in osebnostne lastnosti so imeli duhovniki in plemiči že vnaprej določene privilegije, ki jih ostali niso imeli, čeprav so nepriviligirani sloji predstavljali večino francoskega prebivalstva. Razlike med sloji so bile pa prisotne tudi drugod po Evropi, saj je bil takrat še vedno fevdalizem. Vse to pa je motilo številne izobražence, ki jih imenujemo razsvetljenci. <p>Napoved naslova (razsvetljenstvo), operativnih učnih ciljev</p>	<p>Učenci odgovarjajo :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Starca, na kateremu sedita dva človeka. -Eden je duhovnik, eden plemič, eden pa berač. -Stanovi si med sabo niso bili enakovredni. <p>Duhovščina in plemstvo sta imela veliko več privilegijev kot ostali.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>frontalna oblika</p> <p>metoda dela s sliko učni list št. 1 PPT str. 2</p> <p>metoda razlage</p>

	<p>prejšnjih ur o družbi v tem času :</p> <p>-Kaj bi še lahko povedali o družbi v tem času poleg tistega kar smo že omenili ? Kako so živeli kmetje v odnosu do fevdalca ?</p> <p>-Kakšen je bil pa odnos med različnimi veroizpovedmi v 16. in 17. stoletju ?</p> <p>-Ja, in v 18. stoletju te vojne še niso bile časovno tako oddaljene. Pa tudi po vojnah kljub premirju odnosi med različnimi veroizpovedmi niso bili dobri. Npr. v Avstriji so šele proti koncu 18. stoletja dovolili protestantom, kalvincem in Judom priti do državnih služb. Pod Ludvikom XIV. je katoliška vera postala državna vera. Posledično so se protestanti morali svoji veri odpovedati ali pa se izseliti. Največ takšnih ljudi se je izselilo v Ameriko.</p> <p>V začetku 18. stoletja večina Evropejcev še ni znala brati in pisati, glede pismenosti so bile pa na boljšem protestantske države. Znanje v tem času še ni bilo posebej cenjeno. Za državne zadeve in red je skrbel vladar, ki je bil za svoja dejanja odgovoren samo Bogu. Eden izmed učencev prebere odlomek (Hof 21, 25), nato učitelj poudari, da se je v tem času dojemalo, da je oblast kraljev dana</p>	<p>dajatve, opravljali so tlako in bili privezani na zemljo.</p> <p>-Bile so verske vojne, od teh je bila najhujša tridesetletna vojna.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo</p>	<p>metoda razlage</p> <p>metoda razlage metoda besedne demonstracije (Hof 21, 25) učni list št. 3 PPT str. 3</p>
--	---	--	---

	<p>od Boga. Nato učitelj omeni, da je bilo v tem času še močno razširjeno vraževerje : v čarovnice, gozdne škrate, vile, razna prikazovanja, čudeže itd. in da je bilo vraževerje razširjeno tudi med izobraženci.</p> <p>Razdeli učni list z dvema zemljevidoma (prvi iz leta 1700 in drugi iz leta 1800 ; viri so navedeni na učnem listu in zgornjem seznamu literature). Ob tem na kratko omeni temeljne politične značilnosti Evrope v tem obdobju :</p> <p>-Sveto rimsko cesarstvo je razdrobljeno na številne manjše države, ki so bile še vedno formalno združene v eno državo, v katero je sodilo tudi današnje slovensko ozemlje. Znotraj te države sta bili zelo pomembni Avstrija in Prusija. Vladali so Habsburžani, vendar cesarski naziv ni imel skoraj nobene vrednosti.</p> <p>-Na drugi strani je bila Francija močno centralizirana. V začetku 18. stoletja je Franciji vladal še Ludvik XIV. (ki smo ga že obravnavali), pod katerim je Francija postala velesila. Vendar se je pa država v njegovem času močno zadolžila. Njegova naslednika Ludvik XV. in Ludvik XVI. sta se zato ukvarjala predvsem z zadolženostjo države in nezadovoljnimi</p>	Učenci poslušajo	metoda razlage metoda slikovne demonstracije (zemljevid) <p>PPT str.4 učni list št. 2</p>
--	---	------------------	--

	<p>prebivalstvom. Vsi trije omenjeni vladarji so izhajali iz dinastije burbonov. Ta dinastija je takrat vladala tudi v Španiji.</p> <p>-Turško cesarstvo slabi. -Italije takrat še ni. -V začetku 18. stoletja se Anglija in Škotska združita v Veliko Britanijo.</p>	<p>Učenci prepišejo zapis učne snovi za prvi poudarek na drugo stran učnega lista št. 2</p>	<p>PPT str. 5</p>
<p>2. Predstavniki razsvetljenstva in njihove ideje</p> <p>13 minut</p>	<p>Ideje razsvetljencev :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.poudarjali so pomen razuma 2.ob rojstvu so vsi ljudje enaki : <ul style="list-style-type: none"> -kako visoko se bo posameznik povzpел naj bo odvisno od njegove pridnosti in sposobnosti -za vse naj veljajo enake pravice in zakoni -zahteva po omejitvi privilegijev plemstva in duhovščine 3.oblast ne prihaja od Boga, ampak od ljudstva, ki mu mora vladati tako da bo srečno in zadovoljno 4.zahteva po svobodi posameznika : svoboda mišljenja, vere, tiska ... 5. zavzemali so se za versko svobodo in strpnost 6.nasprotovali so telesnim in smrtni kazni 7. zahteva po odpravi tlačanstva 	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>frontalna oblika</p> <p>metoda razlage metoda slikovne demonstracije</p> <p>PPT str. 6 in 7</p>

	<p>Predstavniki razsvetljenstva :</p> <p>-angleški predstavnik : John Locke : zapisoval razsvetljenske ideje že ob koncu 17. stoletja</p> <p>-Razsvetljensko gibanje vrhunec doseže v Franciji.</p> <p>francoski predstavniki : Voltaire : potoval po Evropi, poleg filozofije izdajal tudi literarna in zgodovinska dela, dopisoval se je z nekaterimi vladarji (npr. pruski kralj Friderik II. in ruska cesarica Katarina II.)</p> <p>Montesquieu Rousseau</p> <p>Vsi trije predstavniki so delovali v 18. stoletju.</p> <p>-nemški predstavnik : Kant : deloval v drugi polovici 18. stoletja</p> <p>Ob naštevanju razsvetljenskih predstavnikov so na powerpointu portreti razsvetljencev iz wikipedije.</p>	<p>Učenci prepišejo podatke za drugi poudarek na drugo stran učnega lista št. 2.</p>	<p>PPT str. 8, 9, 10, 11 in 12</p> <p>PPT. str. 6, 7 in 13</p>
<p>3. Prepoznavanje razsvetljenskih idej na primeru besedila.</p> <p>5 minut</p>	<p>Na učnem listu št. 3 je odlomek iz deklaracije o pravicah človeka in državljana (Novi vek str. 72). Naloga učencev je da iz odlomka prepoznajo in si izpišejo v zvezek razsvetljenske ideje. Učenci imajo za to na voljo tri minute časa, temu sledi preverjanje</p>	<p>Poslušajo navodila, rešujejo nalogo in pri preverjanju rešitev odgovarjajo na vprašanja. predvidena rešitev naloge : enakost ob rojstvu, oblast izhaja iz ljudstva, zahteva po svobodi posameznika ...</p>	<p>individualno delo frontalna oblika</p> <p>metoda razlage metoda dela s pisnimi viri PPT str. 14 učni list št. 3</p>

	<p>izobražencev, ki so se poznali med seboj. Da bi se bolje razumeli, so se začeli učiti tuje jezike. Namesto v latinščini so začeli pisati in govoriti v nemščini, angleščini, italijanščini in francoščini. V tem času se je med izobraženci tudi začela širiti evropska zavest.</p>	<p>Učenci prepisejo podatke za četrto poudarek na drugo stran učnega lista št. 3.</p>	<p>PPT str. 16</p>
<p>5. Pomen razsvetljenstva 2 minuti</p>	<p>Razsvetljenske ideje so vplivale na številne pomembne osebnosti tistega časa. Med vladarji sta bila to v Avstriji Marija Terezija in Jožef II., ki sta z reformami vplivala tudi na slovensko ozemlje. V Prusiji so razsvetljenske ideje vplivale na Friderika II. velikega.</p> <p>Razsvetljenske ideje so se širile tudi na slovensko ozemlje : vplivale so npr. na Marka Pohlina, Žiga Zoisa, Valentina Vodnika in Antona Tomaža Linharta. Na razsvetljenske ideje so se sklicevali tudi ob osamosvojitvi ZDA in ob izbruhu francoske revolucije. Vse to se bo podrobneje obravnavalo v prihodnjih urah. Na razsvetljenske ideje se sklicujemo tudi v današnjem času, ko omenjamo enakost pred zakonom itd., kar se ponavadi omenja kot</p>	<p>učenci poslušajo</p>	<p>frontalna oblika metoda razlage PPT str. 17</p>

	temeljne človekove pravice.	Učenci prepisejo podatke za drugi poudarek na drugo stran učnega lista št. 3.	PPT str. 17
--	-----------------------------	---	-------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	Razdeli delovne liste, učence sprašuje in komentira odgovore. Naroči učencem, naj preostanek delovnega lista rešijo doma.	Učenci rešujejo delovni list. Preostanek rešijo doma.	frontalna oblika metoda razgovora delovni list

SEZNAM PRILOG:

1. učni list št. 1.
2. učni list št. 2
3. učni list št. 3
4. neizpolnjen delovni list za ponovitev
5. izpolnjen delovni list za ponovitev
6. seznam virov za slikovno gradivo na PowerPointu po straneh
7. PowerPoint

PRILOGA 1



*2

² http://www.praktik.org/media/raziskujem_preteklost8_52-88.pdf (18. 5. 2013)

PRILOGA 2



Evropa leta 1700.³



Evropa leta 1800.⁴

³ <http://www.euratlas.net/history/europe/1700/index.html> (18. 5. 2013)

⁴ <http://www.euratlas.net/history/europe/1800/index.html> (18. 5. 2013)

PRILOGA 3

»Predstavniki francoskega ljudstva, konstituirani v Narodno skupščino, so /.../ sklenili, da v svečani deklaraciji razglasijo naravne, neodtujljive in svete človekove pravice /.../

1. člen: Ljudje se rodijo in živijo svobodni ter enaki v pravicah. Družbene razlike smejo temeljiti samo na splošnem interesu.
2. člen: Cilj vsakega političnega združevanja je ohranitev naravnih in nezastarljivih človekovih pravic. Te pravice so svoboda, lastnina, varnost in upor proti zatiranju.
3. člen: Načelo vse suverenosti izvira predvsem iz naroda. Nobeno telo, noben posameznik ne more izvrševati oblasti, ki ne izhaja neposredno iz naroda.
4. člen: Svoboda je v tem, da lahko storiš vse, kar ne škodi drugemu. Izvrševanje naravnih pravic vsakega človeka tedaj nima drugih omejitev kot onih, ki zagotavljajo drugim članom družbe, da uživajo enake pravice. Te meje sme določiti samo zakon.
5. člen: Zakon sme prepovedati samo družbeno škodljiva dejanja. Vse, kar z zakonom ni prepovedano, je dovoljeno, in nikogar ni mogoče prisiliti k nečemu, kar z zakonom ni zapovedano.«⁵

»S krono in žezlom kralji že od nekdaj vladajo usodi tega sveta. Vedno so bili namestniki Boga na Zemlji in so skrbeli za njegove tuzemske interese, konec koncev pa so bili tudi dediči cesarjev starorimskega imperija. /.../ Povečini so monarhi zgolj reprezentirali, daleč od vladanja in vladanega ljudstva, a oprti na neomajno tradicijo zvestobe in vdanosti, od boga postavljeni in samo njemu odgovorni.«⁶

»Hotela je biti hkrati znanost in poljudnost, in prav ta dvojnost je tisto, česar dandanašnji več ne dopuščamo. Najprej je torej *Enciklopedija* sredstvo razširjanja vsakršnih vednosti, kar je povsem v skladu s hotenjem razsvetljenske dobe. Kakor se razsvetljenje na miselnem področju ni pomišljalo, pojem filozofije pridružiti pojmu ljudstva /.../ tako tudi *Enciklopedija* na področju spoznanj ne odbija laikov, ampak jih celó kliče k sebi.«⁷

⁵ Janez Cvirn, Elizabeta Hriberšek B., Andrej Studen, *Novi vek: Zgodovina za 7. razred osemletke*, Ljubljana: DZS, 2000, 72.

⁶ Ulrich Im Hof, *Evropa v času razsvetljenstva*, Ljubljana : Založba/*cf, 2005, 21, 25.

⁷ Paul Hazard, *Evropska misel v XVIII. stoletju : od Montesquieuja do Lessinga*, Ljubljana : DZS, 1960, 191.

PRILOGA 4

RAZSVETLJENSTVO

1. Označi s križcem ali je trditev pravilna ali napačna.

TRDITEV	DA	NE
V 16. stoletju se je pojavilo gibanje, ki ga imenujemo razsvetljenje.		
V začetku 18. stoletja večina Evropejcev še ni znala brati in pisati. Več pismenih je bilo na evropskem zahodu, posebno v deželah, kjer so živeli protestanti.		
Za državne zadeve in red je skrbel vladar, ki je bil za svoja dejanja odgovoren samo Bogu.		
Vraževerje je do konca 17. stoletja povsem izginilo.		
Francija je bila v 18. stoletju razdrobljena na številne manjše države, medtem ko je bilo Sveto rimsko cesarstvo močno centralizirano.		
V času Ludvika XV. in Ludvika XVI. se je Francija spopadala z zadolženostjo in nezadovoljstvom prebivalstva.		
V 18. stoletju so Habsburžani izumrli, namesto njih so pa v Svetem rimskem cesarstvu začeli vladati Burboni.		
V začetku 18. stoletja sta se Anglija in Škotska združili v Veliko Britanijo.		
Turško cesarstvo je bilo v 18. stoletju močnejše kot v 16. stoletju.		

2. Naštej vsaj tri predstavnike razsvetljenstva.

3. Naštej vsaj pet razsvetljenjskih idej.

4. Kakšen je bil pogled razsvetlencev na nestrpnost med različnimi veroizpovedmi?

PRILOGA 5

RAZSVETLJENSTVO

1. Označi s križcem ali je trditev pravilna ali napačna.

TRDITEV	DA	NE
V 16. stoletju se je pojavilo gibanje, ki ga imenujemo razsvetljenstvo.		X
V začetku 18. stoletja večina Evropejcev še ni znala brati in pisati. Več pismenih je bilo na evropskem zahodu, posebno v deželah, kjer so živeli protestanti.	X	
Za državne zadeve in red je skrbel vladar, ki je bil za svoja dejanja odgovoren samo Bogu.	X	
Vraževerje je do konca 17. stoletja povsem izginilo.		X
Francija je bila v 18. stoletju razdrobljena na številne manjše države, medtem ko je bilo Sveto rimsko cesarstvo močno centralizirano.		X
V času Ludvika XV. in Ludvika XVI. se je Francija spopadala z zadolženostjo in nezadovoljstvom prebivalstva.	X	
V 18. stoletju so Habsburžani izumrli, namesto njih so pa v Svetem rimskem cesarstvu začeli vladati Burboni.		X
V začetku 18. stoletja sta se Anglija in Škotska združili v Veliko Britanijo.	X	
Turško cesarstvo je bilo v 18. stoletju močnejše kot v 16. stoletju.		X

2. Naštej vsaj tri predstavnike razsvetljenstva.

Locke, Voltaire, Montesquieu, Rousseau, Kant...

3. Naštej vsaj pet razsvetljskih idej.

- poudarjali so pomen razuma
- ob rojstvu so vsi ljudje enaki
- oblast ne prihaja od Boga, ampak od ljudstva, ki mu mora vladati tako da bo srečno in zadovoljno
- zahteva po svobodi posameznika : svoboda mišljenja, vere, tiska ...
- zavzemali so se za versko svobodo in strpnost
- nasprotovali so telesnim in smrtni kazni
- zahteva po odpravi tlačanstva

4. Kakšen je bil pogled razsvetlencev na nestrpnost med različnimi veroizpovedmi?

Zavzemali so se za versko svobodo in strpnost, torej je bil pogled razsvetlencev na nestrpnost med različnimi veroizpovedmi negativen.

5. Primerjaj ideje razsvetlencev s takratno družbeno realnostjo.

Ideje razsvetljencev izhajajo iz potrebe po spreminjanju družbene realnosti, torej je bila družbena realnost precej drugačna od njihovih pričakovanj. Medtem ko so razsvetljenci poudarjali pomen razuma, je bilo v 18. stoletju še vedno razširjeno praznoverje. Razsvetljenci so izrazili idejo o enakosti ob rojstvu, toda v tistem času so se nekateri sloji že rodili z določenimi privilegiji. Zahtevali so svobodo posameznika in se zavzemali za versko svobodo, toda takrat je bilo še vedno veliko nestrpnosti do pripadnikov druge vere itd. Prav tako so bile v veljavi telesne in smrtne kazni, kmetje so morali opravljati tlako itd., čemur so razsvetljenci nasprotovali.

6. Katere so bile prednosti enciklopedij, ki so nastajale v 18. stoletju?

Bile so urejene, zajemale vse takratno znanje in tudi privabliale laike.

7. Primerjaj potovanja v prvi polovici 17. stoletja in potovanja v drugi polovici 18. stoletja. V čem se razlikujejo po namenu in po pogostosti?

V prvi polovici 17. stoletju so bila potovanja redkejša kot v drugi polovici 18. stoletju in so potovali predvsem trgovci, uradniki in diplomati, rokodelski pomočniki in klateži, igralci in glasbeniki. Popotniki iz radovednosti in zabave so bili prava redkost. V drugi polovici 18. stoletja so bila potovanja pogostejša, za razliko od prve polovice 17. stoletja so pa potovali tudi učenjaki, izobraženci in drugi mladi radovedneži, ki jih je od doma gnala vedoželjnost.

8. Ovrednoti pomen idej razsvetljencev za takratni čas in za prihodnja obdobja.

Razsvetljenske ideje so vplivale na številne pomembne osebnosti tistega časa. Med vladarji sta bila to v Avstriji Marija Terezija in Jožef II., ki sta z reformami vplivala tudi na slovensko ozemlje. V Prusiji so razsvetljenske ideje vplivale na Friderika II. velikega. Razsvetljenske ideje so se širile tudi na slovensko ozemlje: vplivale so npr. na Marka Pohlina, Žiga Zoisa, Valentina Vodnika in Antona Tomaža Linharta. Na razsvetljenske ideje so se sklicevali tudi ob osamosvojitvi ZDA in ob izbruhu francoske revolucije. Na razsvetljenske ideje se sklicujemo tudi v današnjem času, ko omenjamo enakost pred zakonom itd., kar se ponavadi omenja kot temeljne človekove pravice.

*9. Predstavlja si, da si razsvetljenski mislec v 18. stoletju. Napiši prijatelju svoje mnenje o evropski družbi 18. stoletja (ni nujno da ima besedilo obliko pisma).

Iz dneva v dan sem bolj razočaran. Plemiči zviška gledajo na meščane, čeprav za to nimajo nobenega pametnega razloga in nekateri meščani marsikaterega plemiča po bogastvu in sposobnosti celo prekašajo. Vladar pa nič ne stori proti temu, saj tudi sam ni nič boljši. Sploh se ne zaveda da bi moral delati v korist ljudstva. Tudi na podeželju je marsikaj narobe. Kmetje tako hitro nasedejo neumnostim. Nekateri verjamejo celo v čarovnice. Pogovoril sem se z nekim mestnim izobražencem in mislil da bo kaj boljši. Ampak je bil ravno toliko vraževeren ali še bolj. Nujno se mora nekaj spremeniti. Vesel sem da je vsaj nekaj somišljenikov, s katerimi se lahko dopisujem.

PRILOGA 6

seznam virov za slikovno gradivo na PowerPointu po straneh:

Viri za slike:

http://sl.wikipedia.org/wiki/John_Locke (17.5. 2013) , PPT str. 8

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Voltaire> (17. 5. 2013), PPT str. 9

<http://en.wikipedia.org/wiki/Montesquieu> (17. 5. 2013), PPT str. 10

http://sl.wikipedia.org/wiki/Jean-Jacques_Rousseau (17. 5. 2013), PPT str. 11

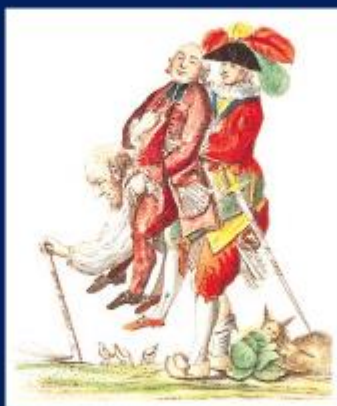
http://en.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant (18.5.2013), PPT str. 12

<http://www.euratlas.net/history/europe/1700/index.html> (18. 5. 2013), PPT str. 4

<http://www.euratlas.net/history/europe/1800/index.html> (18. 5. 2013), PPT str. 4

http://www.praktik.org/media/raziskujem_preteklost8_52-88.pdf (18. 5. 2013), PPT str. 2

Razsvetljenje



- V začetku 18. stoletja večina Evropejcev še ni znala brati in pisati.
- Za državne zadeve in red je skrbel vladar, ki je bil za svoja dejanja odgovoren samo Bogu.
- »S krono in žezlom kralji že od nekdaj vladajo usodi tega sveta. Vedno so bili namestniki Boga na Zemlji in so skrbeli za njegove tuzemske interese, konec koncev pa so bili tudi dediči cesarjev starorimskega Imperija. /.../ Povečini so monarhi zgolj reprezentirali, daleč od vladanja in vladanega ljudstva, a oprti na neomajno tradicijo zvestobe in vdanosti, od boga postavljeni in samo njemu odgovorni.« (Ulrich Im Hof, *Evropa v času razsvetljenstva*, Ljubljana : Založba/*cf, 2005, 21, 25.)
- V tem času je bilo še vedno močno razširjeno vraževerje.

Politična podoba 18. stoletja



- V 18. stoletju se je pojavilo gibanje, ki ga imenujemo razsvetljenstvo. Razsvetljenske ideje se pojavijo že konec 17. stoletja, to obdobje pa nekako umeščamo še do konca 18. stoletja.
- Družbena podoba 18. stoletja: večina ljudi nepismenih, vraževerje, verjamejo da je oblast vladarjev dana od Boga
- Politična podoba 18. stoletja:
 - Sveto rimsko cesarstvo je razdrobljeno na več manjših držav, ki le še formalno spadajo v isto državo. Vladajo mu Habsburžani.
 - Francija je centralizirana. V obdobju po smrti Ludvika XIV. se Francija spopada z zadolženostjo.
 - Turško cesarstvo slabi.

Ideje razsvetljencev

1. poudarjali so pomen razuma

2. ob rojstvu so vsi ljudje enaki :

-kako visoko se bo posameznik povzpel naj bo odvisno od njegove pridnosti in sposobnosti

-za vse naj veljajo enake pravice in zakoni

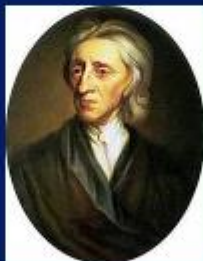
-zahteva po omejitvi privilegijev plemstva in duhovščine

3. oblast ne prihaja od Boga, ampak od ljudstva, ki mu mora vladati tako da bo srečno in zadovoljno

Ideje razsvetljencev

- 4.zahteva po svobodi posameznika : svoboda mišljenja, vere, tiska ...
- 5. zavzemali so se za versko svobodo in strpnost
- 6.nasprotovali so telesnim in smrtni kazni
- 7. zahteva po odpravi tlačanstva

John Locke



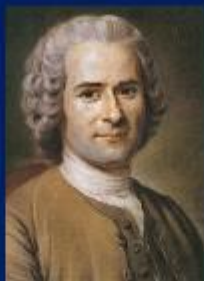
François-Marie Arouet Voltaire



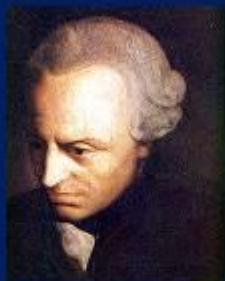
Montesquieu



Jean-Jacques Rousseau



Immanuel Kant



Predstavniki razsvetljenstva

- angleški predstavnik : John Locke : zapisoval razsvetljenske ideje že ob koncu 17. stoletja
- Razsvetljensko gibanje vrhunec doseže v Franciji: Voltaire, Montesquieu, Rousseau (vsi trije predstavniki so delovali v 18. stoletju)
- nemški predstavnik: Kant : deloval v drugi polovici 18. stoletja

»Predstavniki francoskega ljudstva, konstituirani v Narodno skupščino, so /.../ sklenili, da v svečani deklaraciji razglasijo naravne, neodtujljive in svete človekove pravice /.../

1. člen: Ljudje se rodijo in živijo svobodni ter enaki v pravicah. Družbene razlike smejo temeljiti samo na splošnem interesu.
2. člen: Cilj vsakega političnega združevanja je ohranitev naravnih in nezastarljivih človekovih pravic. Te pravice so svoboda, lastnina, varnost in upor proti zatiranju.
3. člen: Načelo vse suverenosti izvira predvsem iz naroda. Nobeno telo, noben posameznik ne more izvrševati oblasti, ki ne izhaja neposredno iz naroda.
4. člen: Svoboda je v tem, da lahko storiš vse, kar ne škodi drugemu. Izvrševanje naravnih pravic vsakega človeka tedaj nima drugih omejitev kot onih, ki zagotavljajo drugim članom družbe, da uživajo enake pravice. Te meje sme določiti samo zakon.
5. člen: Zakon sme prepovedati samo družbeno škodljiva dejanja. Vse, kar z zakonom ni prepovedano, je dovoljeno, in nikogar ni mogoče prisiliti k nečemu, kar z zakonom ni zapovedano.«
(Janez Cvirn, Elizabeta Hriberšek B., Andrej Studen, *Novi vek: Zgodovina za 7. razred osemletke*, Ljubljana: DZS, 2000, 72.)

- V 18. stoletju so začeli v različnih deželah zahodne Evrope izdajati enciklopedije in leksikone.
 - »Hotela je biti hkrati znanost in poljudnost, in prav ta dvojnost je tisto, česar dandanašnji več ne dopuščamo. Najprej je torej *Enciklopedija* sredstvo razširjanja vsakršnih vednosti, kar je povsem v skladu s hotenjem razsvetljenske dobe. Kakor se razsvetljenstvo na miselnem področju ni pomišljalo, pojem filozofije pridružiti pojmu ljudstva /.../ tako tudi *Enciklopedija* na področju spoznanj ne odbija laikov, ampak jih celó kliče k sebi.« (Paul Hazard, *Evropska misel v XVIII. stoletju : od Montesquieuja do Lessinga*, Ljubljana : DZS, 1960, 191.)
 - V drugi polovici 17. in v 18. stoletju se je število popotnikov naglo povečalo, bolj množično so pa potovali tudi iz vedoželjnosti.
 - V tem času se je med izobraženci začela širiti evropska zavest.
-
- Enciklopedije so po abecedi urejeni pregledi znanstvenih dognanj in odkritij, v katerih je zbrano vse dotedanje človeško znanje. Pojavljati se začnejo v 18. stoletju.
 - Za 18. stoletje je značilno tudi večje število popotnikov in širjenje evropske zavesti.

Vplivi razsvetljenskih idej

- Vpliv na vladarje: Marija Terezija, Jožef II., Friderik II. veliki
- Vpliv na izobražence na Slovenskem: Marko Pohlin, Žiga Zois, Valentin Vodnik, Anton Tomaž Linhart
- Na razsvetljenske ideje so se sklicevali tudi ob osamosvojitvi ZDA in ob izbruhu francoske revolucije.

- Viri za slike:
- http://sl.wikipedia.org/wiki/John_Locke (17.5. 2013) , PPT str. 8
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Voltaire> (17. 5. 2013), PPT str. 9
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Montesquieu> (17. 5. 2013), PPT str. 10
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Jean-Jacques_Rousseau (17. 5. 2013), PPT str. 11
- http://en.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant (18.5.2013), PPT str. 12
- <http://www.euratlas.net/history/europe/1700/index.html> (18. 5. 2013), PPT str. 4
- <http://www.euratlas.net/history/europe/1800/index.html> (18. 5. 2013), PPT str. 4
- http://www.praktik.org/media/raziskujem_preteklost8_52-88.pdf (18. 5. 2013), PPT str. 2



Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji

DATUM: 30. 5. 2013

IME IN PRIIMEK: Marko Jereb

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OŠ
Razred: 8. razred
Datum: 30. 5. 2013
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Industrijska revolucija.- tema iz učbenika: Parni stroj in prve tovarne v Veliki Britaniji.
Učna enota – naslov učne ure: Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji.
Učne oblike: frontalna oblika, skupinsko delo, individualno delo.
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">- metoda razlage,- metoda razgovora,- metoda slikovne demonstracije,- metoda dela s slikovnimi viri (metoda dela z zemljevidi, metoda dela z grafi),- metode dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (metoda dela z gibljivimi slikami).
Učne tehnike: <ul style="list-style-type: none">- besednica, puzzle.
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: Učenci: <ul style="list-style-type: none">- opišejo značilnosti zgodnje kapitalistične proizvodnje,- opišejo potek svetovnega gospodarskega trikotnika,- opišejo gospodarske dejavnosti, ki so se razvile v prvi fazi industrializacije,- razložijo pojma industrijska revolucija in industrializacija in sklepajo, zakaj se je najprej pojavila v Veliki Britaniji. Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: Operativni učni cilji: <u>Izobraževalni učni cilji:</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">- naštetiti in pojasniti vzroke za razvitost Velike Britanije v 18. stoletju,- opisati potek svetovnega gospodarskega trikotnika,- opisati glavne spremembe (novosti) v kmetijstvu,- opisati temeljne značilnosti zgodnje kapitalistične proizvodnje v Veliki Britaniji,- navesti nekatere pomembnejše izume v drugi polovici 18. in v začetku 19. stoletja,- povedati, kaj je to parni stroj in opredeliti zakaj je pomembno vplival na začetek industrijske revolucije,- pojasniti pojem industrijska revolucija,- opisati in razložiti pozitivne ter negativne posledice industrijske revolucije.

Funkcionalni učni cilji:

Ob koncu učne ure učenec zna:

- uporabljati karto in na njej samostojno pokazati svetovni gospodarski trikotnik,
- aktivno sodelovati v razgovoru in samostojno izpolnjevati učni list.

Vzgojni učni cilji:

Ob koncu učne ure učenec zna:

- ovrednotiti in obsoditi nehumane oblike trgovine (trgovina s sužnji).

Učna sredstva:

- **učila:** karta (na PPT), učni oz. delovni list, slike/fotografije in animacija parnega stroja (na PPT), slike/fotografije (puzzle), film Industrial Revolution Timeline – 1712–1942 (na PPT), učbenik (Žvanut, Vodopivec, 2002).
- **učni pripomočki:** računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno, lepilni trak.

Didaktične etape učnega procesa:

1. pripravljane ali uvajanje,
2. obravnavanje nove učne snovi ali usvajanje,
3. urjenje ali vadenje,
4. ponavljanje.

Medpredmetne povezave in vsebine: geografija (učenec uporablja karto in na njej pokaže svetovni gospodarski trikotnik), angleščina (učenec spremlja videoposnetke, ki so v angleškem jeziku), tehnika in tehnologija (učenec se seznanja z delovanjem parnega stroja).

Novi pojmi: industrija (gospodarska dejavnost, v kateri za izdelavo velikih količin izdelkov uporabljajo stroje in imajo razvito delitev dela), industrijska revolucija (obdobje konec 18. in v 19. stoletju, ko so v proizvodnji na veliko začeli uporabljati stroje), revolucija (hitra, nenadna sprememba).

Novi izrazi: parni stroj (stroj, pri katerem so s kurjenjem premoga segrevali vodo v paro, ta pa je nato poganjala stroj), statve (stroj za tkanje), tkanje (izdelovanje blaga s prepletanjem/križanjem osnovnih niti), sukno (groba volnena tkanina).

Viri in literatura:

Armstrong, K. et al. (2006). Velika družinska enciklopedija zgodovine. Ljubljana.

Mladinska knjiga. str. 246–247.

Bleicken, J. et al. (1981). Svetovna zgodovina: od začetkov do danes. Ljubljana.

Cankarjeva založba, str. 476–477.

Cvirn, J., Studen, A. (2005). Zgodovina 3. Ljubljana. DZS, str. 83–85.

Mirjanić, A. et al. (2010). Raziskujem preteklost 8. Priročnik za učitelje. Ljubljana. str. 104.

Oxfordova enciklopedija zgodovine. Od pradavnine do 19. stoletja. (1993). DZS, str.122.

Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Ljubljana. Modrijan založba, str. 112–114.

Industrial Revolution Timeline – 1712–1942.

<http://storiesofusa.com/industrial-revolution-inventions-timeline-1712-1942/>

(Citirano 11.5. 2013).
James Watt Steam Engine animation.
<http://www.youtube.com/watch?v=EMNrtOcZ6XQ> (Citirano 12.5. 2013).
Karta britanskega imperija.
http://wps.ablongman.com/long_kishlansky_cw_5/0,6472,268318-,00.html
(Citirano 11. 5. 2013).
Ladja s sužnji.
<http://africanhistory.about.com/od/slaveryimages/ig/Slavery-Images-Gallery/SlaveShipBrookes.htm> (Citirano 11. 5. 2013).
Lokomotiva.
http://www.bbc.co.uk/schools/primaryhistory/famouspeople/george_stephenson/
(Citirano 12. 5. 2013).
Nema karta sveta.
<http://www.e-celebrities.org/blank-world-map/> /Citirano 15. 5. 2013).
Obrt – prve tovarne.
<http://www.clemson.edu/caah/history/FacultyPages/PamMack/lec122sts/hobsbawm2>.
(Citirano 14. 5. 2013).
Parnik.
<http://blog.insidetheapple.net/2010/08/robert-fulton-and-age-of-steam.html>
(Citirano 12. 5. 2013).
Tkalski stroj.
<http://agriculturalrev.weebly.com/spinning-jenny.html> (Citirano 12. 5. 2013).
Tkalska vretena na vodni pogon.
<http://myweb.rollins.edu/jsiry/Arkwright.html> (Citirano 12. 5. 2013).
Tkalsko vreteno.
http://inventors.about.com/od/indrevolution/ss/Industrial_Revo_2.htm
(Citirano 11. 5. 2013).
Tovarna.
http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/8480612.stm (Citirano 11. 5. 2013).
Wattov parni stroj.
<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
UVODNA MOTIVACIJA (5 min)	<p>Razdelili se boste v štiri skupine. Vsaka skupina bo dobila koščke – puzzle, ki jih bo nato morala sestaviti v smiselno sliko.</p> <p>Učitelj razdeli učence v skupine in jim da puzzle ter lepilni trak. (razdelitev slik po skupinah) Prva skupina – kmetijstvo, druga skupina – tkalski stroj, tretja skupina – Wattov parni stroj, četrta skupina – tovarna.</p> <p>Skupine, začnite z delom.</p> <p>Sestavili ste štiri slike, ki nam bodo pomagale ugotoviti o čem se bomo pogovarjali pri današnji uri.</p> <p>Vsaka skupina naj odgovori na naslednje vprašanje: Kaj po vašem mnenju prikazuje slika, ki ste jo sestavili?</p> <p>Pa začnimo kar s prvo skupino.</p> <p>Druga skupina.</p> <p>Dobro. Tretja skupina. Kaj vi vidite?</p>	<p>Učenci poslušajo učiteljeva navodila.</p> <p>Učenci oblikujejo skupine.</p> <p>Učenci začno iz koščkov sestavljati sliko.</p> <p>Učenci poslušajo učiteljeva navodila.</p> <p>Učenci odgovarjajo.</p> <p>Kmetijstvo. Vidimo ljudi, ki delajo na njivi – orjejo ...</p> <p>Starinsko tovarno.</p> <p>Parni stroj.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Puzzle: razrezane slike/fotografije in lepilni trak.</p> <p>Skupinsko delo.</p> <p>Frontalna oblika. Metoda razlage. PPT 1: Štiri slike. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri. PPT 1.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Še četrta skupina.</p> <p>Pravilno ste ugotovili. Vse štiri slike pa so med seboj tudi časovno povezane, zato jih boste sedaj poskušali vsi skupaj urediti v pravilno zaporedje. Pomagajte si z besedami, ki so napisane na slikah – če boste slike pravilno uredili, boste dobili naslov današnje učne ure.</p> <p>Kakšen je naslov?</p> <p>Tako je. Danes se bomo torej pogovarjali o razvoju in napredku Velike Britanije v 18. stoletju. Naučili se bomo značilnosti zgodnje kapitalistične proizvodnje in razložili, kaj je bil svetovni gospodarski trikotnik. Naučili se boste tudi, kakšne so bile spremembe v kmetijstvu, zakaj in kako so začeli nastajati prvi stroji ter kako je vse to vplivalo na ljudi. Znali boste tudi pojasniti, kaj je to industrijska revolucija. Učna ura bo razdeljena na tri vsebinske poudarke (Velika Britanija – najbolj razvita evropska država, Napredek v kmetijstvu in obrti, parni stroj in začetek moderne industrije). Ob koncu ure pa bo sledilo tudi ponavljanje.</p>	<p>Naša slika prikazuje nekakšne statve.</p> <p>Učenci urejajo slike v pravilno časovno zaporedje.</p> <p>Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlaganja. Besednica. PPT 1.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>
--	---	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVALJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
1. Velika Britanija – najbolj	Učencem razdeli učne liste (zapis učne vsebine) in jim da navodila, naj jih sproti rešujejo.	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna oblika. Metoda razlage. Učni list.

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>razvita evropska država (7 min)</p>	<p>V 18. stoletju je bila zahodna Evropa videna kot »središče sveta«, Velika Britanija pa je bila najbogatejša in najrazvitejša država. Ker je ležala na otoku in je niso opustošile številne vojne, ki so divjale na celini, se je lahko posvečala svojemu razvoju. Pomembno je bilo, da je v državi vladala politična stabilnost. Kmetijstvo je bilo moderno (hrana za prebivalstvo), kraljestvo pa so povezovale dobre prometne povezave (prekopi, ceste), ki so omogočale hiter prevoz blaga in ljudi. Med britanskimi pokrajinami je bila najbolj razvita Anglija. K razvitosti Velike Britanije je veliko pripomogla tudi njena zunanja trgovina. Oglejmo si kako.</p> <p>Kaj prikazuje karta, ki jo vidite na platnu?</p> <p>V katerih delih sveta je imela svoja ozemlja?</p> <p>Zakaj je imela Velika Britanija lahko toliko kolonij?</p> <p>Tako je. Britanski trgovci so zato veliko trgovali s kolonijami. Začel se je vzpostavljati t.i. svetovni gospodarski trikotnik. V Afriki so natovorili sužnje in jih odpeljali v kolonije (S Amerika), od tam so v VB vozili surovine, ki so jih potrebovali v obrti in manufakturah. Cenene izdelke pa so nato prodajali v Afriko (pa tudi v kolonije). Vse to jim je prinašalo velike dobičke.</p>	<p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Ozemlja (kolonije) Velike Britanije po svetu l. 1763.</p> <p>V Severni Ameriki, Aziji in nekaj v Afriki.</p> <p>Ker je imela dobro mornarico. Bila je pomorska velesila.</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p>	<p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri (metoda dela z zemljevidi). PPT 2: Karta (Britanski imperij leta 1763). Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>PPT 2: Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p>
---	--	---	--

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Največ prav trgovina s sužnji. Krute razmere pri prevozu vidimo na prikazani sliki.</p> <p>Kako so veliki dobički trgovcev vplivali na razvoj v Veliki Britaniji? <i>Če učenci ne znajo odgovoriti, učitelj pomaga s podvprašanji.</i></p> <p>Preverili bomo prvi poudarek (Velika Britanija – najbolj razvita evropska država) na učnem listu, ki ste ga do sedaj dopolnjevali. Gremo kar po vrsti. Vsak prebere en stavek in rešitev.</p>	<p>Učenci opazujejo.</p> <p>Trgovci so svoje dobičke vlagali v izboljšanje proizvodnje (v obrti), nov razvoj, ki bi jim prinesel še več dobička.</p> <p>Učenci berejo in preverjajo rešitve.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije. Slika/fotografija. PPT 3: Slika sužnjev na ladji. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p>
<p>2. Napredek v kmetijstvu in obrti (10 min)</p>	<p>Če sedaj nekoliko ponovimo. Naštete mi vzroke, zaradi katerih je bila Velika Britanija najbolj razvita država v Evropi?</p> <p>Izmed vseh naštetih vzrokov se bomo sedaj bolj podrobno dotaknili napredka v kmetijstvu in obrti. Najprej si bomo ogledali kratek videoposnetek.</p> <p>Kaj prikazuje videoposnetek?</p> <p>Kdo je bil lastnik večine zemlje v Veliki Britaniji?</p> <p>Tako je. Že konec srednjega veka so veleposestniki kmetom pobrali zemljo in ustvarili velika veleposestva, na katerih so</p>	<p>Ni večjih vojn, notranja politična stabilnost, dobre prometne povezave, zunanja/pomorska trgovina s kolonijami, moderno kmetijstvo, vlaganje dobičkov v izboljšanje proizvodnje.</p> <p>Učenci gledajo videoposnetek in lahko izpolnjujejo učni list.</p> <p>Napredek v kmetijstvu in obrti. Govori o novih izumih, ki so ljudem olajšali delo.</p> <p>Aristokrati. Veleposestniki.</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda dela z gibljivimi slikami. Učni list, videoposnetek (Industrial Revolution Timeline – 1712–1942. http://storiesofusa.com/industrial-revolution-inventions-timeline-1712-1942/). PPT 4: Industrial revolution ... (video 1). Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>gajili ovce in pridelovali hrano. Mali kmetje pa so postali nekakšni kmetijski delavci.</p> <p>Znova si oglejte sliko, ki ste jo morali sestaviti v začetku ure.</p> <p>Kakšne izboljšave so veleposestniki uvedli ali naredili na svojih posestvih? Pomagajte si s sliko. <i>Učitelj jim pomaga s podvprašanji.</i></p> <p>Zakaj pa je bilo kmetijstvo takrat, pa tudi danes je, tako zelo pomembno?</p> <p>Povpraševanje po hrani se je povečevalo. Zakaj je do povečevanja povpraševanja prišlo ravno v drugi polovici 18. stoletja ?</p> <p>Tako je. Ker se je v 18. stoletju povečevalo število prebivalstva je bila hrana res zelo pomembna, če so želeli, da ljudje ne bi stradali. Kot zanimivost – svojo kmetijo je imel celo kralj Jurij III. Poleg kmetijstva pa je bila zelo pomembna tudi obrt – iz volne so tkali sukno, predelovali bombaž, ob obalah so nastajale velike ladjedelnice ...</p> <p>Ali so tudi v obrti nastajale kakšne spremembe?</p> <p>Zakaj je bilo potrebno izumljati nove stroje?</p>	<p>Učenci opazujejo.</p> <p>Nasadili so nove rastline, redili nove pasme živali, v delo uvajali prve stroje ...</p> <p>Zaradi pridelave hrane.</p> <p>Zaradi dobrih pogojev za življenje se je začelo povečevati število prebivalcev.</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Da. Izumljali so nove stroje.</p> <p>Ker je stroj lahko naredil veliko več kot človek – več je bilo izdelkov, ki so jih lahko prodali, zato se je povečeval dobiček.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri. Učni list, slika. PPT 4. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>PPT 4. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda razlage.</p>
--	--	--	---

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Pravilno. V tistem času so imeli nekateri dovolj denarja (spoznali smo kako je potekala pomorska trgovina) - bilo je dovolj kupcev, zato so se trgovci, lastniki delavnic ... spraševali kako bi naredili čim več izdelkov in jih prodali ter tako povečali svoj zaslužek. Rešitev so videli v strojih, ki bi olajšali in pospešili delo.</p> <p>Kaj je poganjalo te stroje?</p> <p>Razvoj strojev je bil postopen. Najprej so delavci sami izboljšali svoje orodje za delo in tako so nastali manjši stroji, ki so jih »gnali« s svojim delom. Kasneje pa so najprej začeli izkoriščati vodno energijo, nato pa tudi premog (za paro).</p> <p>Učitelj prikaže PPT z nekaterimi novimi stroji.</p> <p>Na prvi sliki vidimo tkalsko vreteno (1733 John Kay), na drugi pa tkalski stroj (1767 James Hargreaves). Oba sta delovala na ročni pogon. Richard Arkwright pa je povezal vretena v vrsto in jih povezal z vodnim kolesom – vodni pogon (tkalska vretena na vodni pogon).</p> <p>Z uporabo takšnih strojev so lastniki tekstilnih obratov močno povečali svoj zaslužek. S tem denarjem so odpirali nove, večje obrate, ki jih imenujemo tovarne. Nastajale so tovarne strojev, povečal pa se</p>	<p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Človeška moč, nato voda, para (premog).</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Učenci opazujejo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in izpolnjujejo učni list.</p>	<p>Učni list.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije. Učni list, slike/fotografije. PPT 5: Tkalsko vreteno, tkalski stroj ... Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razlage. Učni list. PPT 5. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p>
--	---	---	--

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>je tudi pomen premogovnikov in železarn, ki so dobavljali surovine.</p> <p>Sedaj bomo preverili drugi poudarek (Napredek v kmetijstvu in obrti) na učnem listi. <i>Učitelj določi dva učenca, da prebereta rešitve (en za kmetijstvo, drugi za obrt). Učitelj po potrebi pomaga (s podvprašanj, spodbudo, komentarjem ...).</i></p>	<p>Določena učenca bereta, ostali pa poslušajo in preverjajo rešitve.</p>	<p>Metoda razgovora. Učni list.</p>
<p>3. Parni stroj in začetek moderne industrije (18 min)</p>	<p>Katere nove stroje v obrti smo omenili do sedaj? Kaj jih je poganjalo?</p> <p>Vsi ti izumi so bili zelo pomembni, vendar se je pravi prelom v proizvodnji zgodil z nekim drugim izumom. Kateri izum štejejo za začetnika industrijske revolucije?</p> <p>Mogoče veste, kdo ga je izumil?</p> <p>Učitelj prikaže PPT na katerem je parni stroj.</p> <p>Čeprav so mnogi že v prvi polovici 18. stoletja razmišljali, da bi paro uporabili za poganjanje strojev, pa je šele James Watt v drugi polovici stoletja zgradil parni stroj, dovolj močan in primeren za uporabo. Za kurivo pri segrevanju vode so uporabljali premog.</p> <p>Učitelj pokaže kratko animacijo delovanja parnega stroja.</p>	<p>Tkalsko vreteno, tkalski stroj in povezana vretena na vodni pogon. Človeška moč in voda.</p> <p>Parni stroj.</p> <p>James Watt</p> <p>Učenci opazujejo.</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Učenci gledajo animacijo.</p>	<p>Frontalna oblika. Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije. Fotografija. PPT 6: Wattov parni stroj. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda dela z gibljivimi slikami. Videoposnetek (James Watt Steam Engine animation. http://www.youtube.com/watch?v=EMNrtOcZ6XQ). PPT 6: Animacija. Računalnik, LCD projektor, platno.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Učitelj v nekaj stavkih razloži delovanje parnega stroja.</p> <p>Kaj je poganjalo bate parnega stroja?</p> <p>Zakaj se je z izumom parnega stroja v Angliji močno povečal obseg dela v premogovnikih in povpraševanje po premogu?</p> <p>Kakšna je bila prednost parnega stroja pred stroji na ročni in vodni pogon, ki smo jih omenili v prejšnjem vsebinskem poudarku?</p> <p>Odprite učbenik na strani 114 in si oglejte graf.</p> <p>Kaj predstavljajo stolpci na grafu?</p> <p>S pomočjo grafa sklepajte, kako je parni stroj vplival na britansko industrijsko proizvodnjo.</p> <p>Parni stroj je v razvoju industrije resnično pomenil začetek nekega novega obdobja. Spremembe so bile v začetku 19. stoletja zato tako velike in nenadne, da se za njih uveljavilo poimenovanje industrijska revolucija. Parni stroj je nadomestil človeško delo in vodno energijo predvsem v</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Para. S premogom so segreli vodo, ki se je uparila in ta pare je poganjala bate stroja.</p> <p>Ker so v parnem stroju uporabljali kot kurivo premog, s katerim so segreli vodo, da se je uparila.</p> <p>Parni stroj je deloval v vseh vremenskih pogojih in je omogočil zelo hitro proizvodnjo. Poleg tega je za ljudi postalo delo veliko manj naporno.</p> <p>Učenci odprejo učbenike in si ogledajo graf.</p> <p>Rast industrijske proizvodnje v Veliki Britaniji v 18. stoletju.</p> <p>Parni stroj je zelo pomembno vplival na britansko proizvodnjo, saj je le ta l. 1800 zelo močno poskočila v primerjavi z leti 1700 in 1750.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in izpolnjujejo učne liste.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri (metoda dela z grafi). Učbenik (Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Ljubljana. Modrijan založba, str. 112–114), učni list.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p>
--	--	---	--

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>rudnikih (vodne črpalke) in tekstilnih tovarnah. Z njim je bilo mogoče proizvajati izdelke hitreje, v večjih količinah in ceneje.</p> <p>Oglejmo si videoposnetek.</p> <p>Naštejte posledice izboljšane proizvodnje, ki ste jih videli v videoposnetku? <i>Učitelj pomaga pri iskanju posledic.</i></p> <p>Učitelj učencem pokaže PPT, na katerem sta lokomotiva in parnik</p> <p>V tovarnah so se zaposlovali kmetje, ki so izgubili zemljo, obrtniki, ki so propadli zaradi cenejšega industrijskega blaga, brezposelni ... po drugi strani pa so podjetniki močno obogateli.</p> <p>Opišite in ovrednotite negativne posledice industrijske revolucije, ki ste jih videli v videoposnetku.</p>	<p>Učenci gledajo videoposnetek.</p> <p>Izdelki (obleke, hrana ...) so postali bolj dostopne. Parni stroj so uporabili v prometu – izum lokomotive – blago so lahko prepeljali na zelo velike razdalje. Nastajala so nova industrijska mesta s tovarnami, v katera so se selili ljudje s podeželja. Razvil se je nov sloj – delavci.</p> <p>Učenci opazujejo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Učenci poslušajo in izpolnjujejo učni list.</p> <p>Velika industrializacija in želja po dobičku je kmalu pripeljala do velikega onesnaževanja. Poleg tega so začeli industrialci čim več zaslužiti, je pripeljalo do tega, da so začeli zaposlovati celo otroke. Delovne razmere so</p>	<p>Metoda dela z gibljivimi slikami. Videoposnetek (Industrial Revolution Timeline – 1712–1942. http://storiesofusa.com/industrial-revolution-inventions-timeline-1712-1942/). PPT 7: Industrial revolution ... (video 2). Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije. Učni list, slike. PPT 7: Parnik in lokomotiva. Računalnik, LCD projektor, platno.</p> <p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p>
--	--	--	--

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

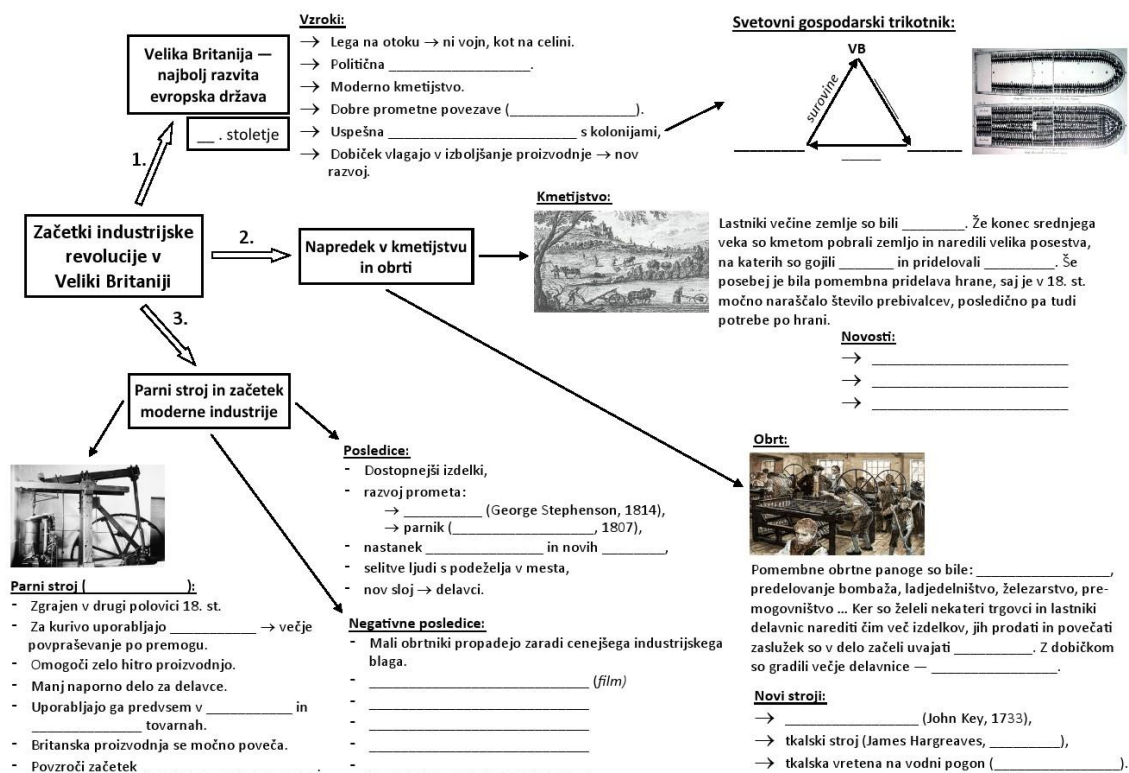
	<p>Če si nekoliko pogledamo še druge države po Evropi, ugotovimo, da so bile premalo razvite, da bi posnemale razvoj Velike Britanije. Šele med leti 1820-30 se je začela moderna industrija z industrijsko revolucijo uveljavljati najprej v zahodni, kasneje pa tudi drugje po Evropi.</p> <p>Preverimo še zadnji poudarek (Parni stroj in začetek moderne industrije) na učnem listu. Gremo kar po vrsti. Vsak naj prebere en stavek in rešitev. <i>Učitelj po potrebi pomaga (s podvprašanji, spodbudo, komentarjem ...).</i></p>	<p>bile zelo težke – delo je bilo plačano zelo slabo, delovnik je trajal od 5.00 pa do 19.00.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in izpolnjujejo učne liste.</p> <p>Učenci berejo in preverjajo rešitve.</p>	<p>Metoda razlage. Učni list.</p> <p>Metoda razgovora. Učni list.</p>
--	---	---	---

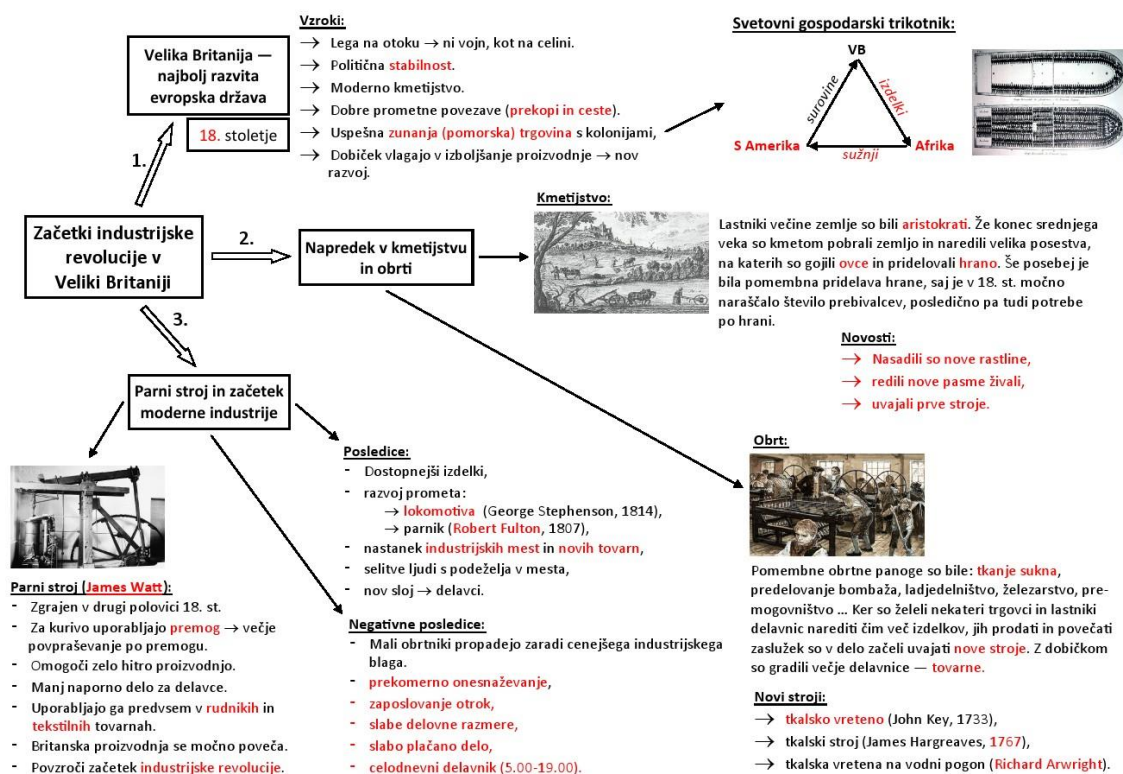
ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(5 min)	<p>Sedaj bomo še malo ponovili današnjo snov. Obrnite učni list in rešite naloge.</p> <p>Preverite rešitve na PPT.</p>	<p>Učenci rešujejo naloge.</p> <p>Učenci preverjajo rešitve.</p>	<p>Individualno delo. Učni list (druga stran - ponovitev).</p> <p>Učni list (druga stran - ponovitev). PPT 8, 9: Rešitve nalog. Računalnik, LCD projektor, platno.</p>

SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi.
2. Zapis učne snovi – z rešitvami.
3. Neizpolnjen učni list (ponavljanje).
4. Izpolnjen učni list (ponavljanje).
5. Seznam slikovnega gradiva po številkah diapozitivov na PPT predstavitvi in na učnih listih.
6. PPT predstavitev (priložena datoteka).
7. Prvi del filma *Industrial Revolution Timeline – 1712–1942*.
8. Drugi del filma *Industrial Revolution Timeline – 1712–1942*.
9. Animacija Wattovega parnega stroja.





Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji (ponovitev)

1. Obkroži vzroke, ki so vplivali na to, da je bila Velika Britanija v 18. stoletju najbolj razvita država v Evropi.

moč kralja	lega na otoku	vojaška industrija	moderno kmetijstvo
največja država	evlucijska teorija	politična stabilnost	moč parlamenta
pomorska trgovina	politična nestabilnost	prekopi in ceste	dobro šolstvo

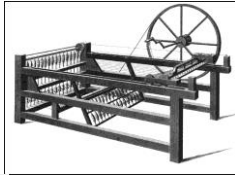
2. V spodnjo karto vriši svetovni gospodarski trikotnik (ozemlja, smeri) in pripiši blago s katerim so trgovali.



3. Poveži izumitelje z njihovimi izumi (pomagaj si z zapisom snovi).



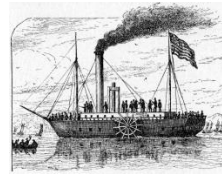
lokomotiva
 parni stroj



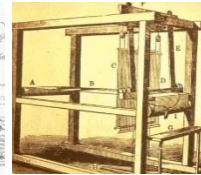
tkalski stroj



tkalska vretena



parnik



tkalsko vreteno

na vodni pogon

James
 Watt

John
 Key

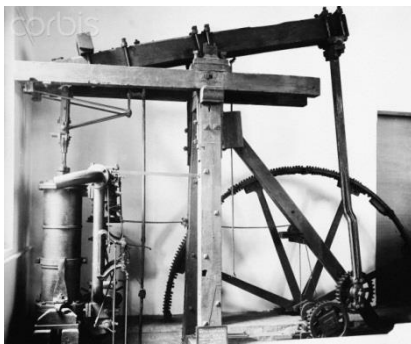
James
 Hargreaves

Richard
 Arwright

Robert
 Fulton

George
 Stephenson

4. Predstavljaš si, da živiš v Angliji na prehodu iz 18. v 19. stoletje. Predstavi in ovrednoti najpomembnejše spremembe oz. posledice v angleški družbi, ki jih je povzročila uporaba parnega stroja?



Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji (ponovitev)

1. Obkroži vzroke, ki so vplivali na to, da je bila Velika Britanija v 18. stoletju najbolj razvita država v Evropi.

moč kralja

lega na otoku

vojaška industrija

moderno
 kmetijstvo

največja država	evolucijska teorija	politična stabilnost	moč parlamenta
pomorska trgovina	politična nestabilnost	prekopi in ceste	dobro šolstvo

2. V spodnjo karto vriši svetovni gospodarski trikotnik (ozemlja, smeri) in pripiši blago s katerim so trgovali.



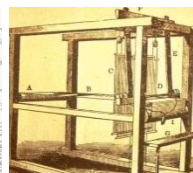
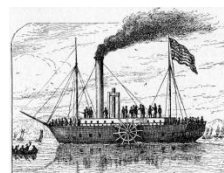
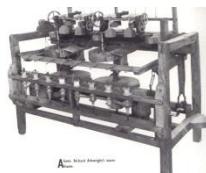
Iz Afrika v S Ameriko (kolonije) → sužnji.

Iz S Amerike v Veliko Britanijo → surovine.

Iz Velike Britanije v Afriko → ceneni izdelki.

3. Poveži izumitelje z njihovimi izumi

(pomagaj si z zapisom snovi).



lokomotiva (1)
parni stroj (6)

tkalski stroj (2)

tkalska vretena

parnik (4)

tkalsko vreteno (5)

na vodni pogon (3)

James Watt (6)

John Key (5)

James Hargreaves (2)

Richard Arwright (3)

Robert Fulton (4)

George Stephenson (1)

4. Predstavljaš si, da živiš v Angliji na prehodu iz 18. v 19. stoletje. Predstavi in ovrednoti najpomembnejše spremembe oz. posledice v angleški družbi, ki jih je povzročila uporaba parnega stroja?



Posledice:

Začne se industrijska revolucija, izdelki postanejo velik dostopnejši in cenejši, parni stroj vpliva na hitrejši razvoj prometa (lokomotiva, parnik), ljudje se začno preseljevati iz podeželja v mesta, nastajajo nova industrijska mesta in nove tovarne, oblikuje se nov sloj prebivalstva – delavci.

Vse posledice pa niso bile le pozitivne: zaradi cenejšega industrijskega blaga so začeli propadati mali obrtniki, začelo se je prekomerno onesnaževanje okolja, ker so industrialci želeli večje dobičke so zaposlovali otroke, delovne razmere so bile zelo slabe, delo pa slabo plačano.

Seznam virov

1. Seznam virov za Power Point predstavitev

PPT 1:

Novosti v kmetijstvu.

Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Ljubljana. Modrijan založba, str. 112–114.

Tkalski stroj.

<http://agriculturalrev.weebly.com/spinning-jenny.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Tovarna.

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/8480612.stm (Citirano 11. 5. 2013).

Wattov parni stroj.

<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).

PPT 2:

Karta britanskega imperija.

http://wps.ablongman.com/long_kishlansky_cw_5/0,6472,268318-,00.html (Citirano 11. 5. 2013).

PPT 3:

Ladja s sužnji.

<http://africanhistory.about.com/od/slaveryimages/ig/Slavery-Images-Gallery/SlaveShipBrookes.htm> (Citirano 11. 5. 2013).

PPT 4:

Industrial Revolution Timeline – 1712–1942.

<http://storiesofusa.com/industrial-revolution-inventions-timeline-1712-1942/> (Citirano 11.5. 2013).

Novosti v kmetijstvu.

Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Ljubljana. Modrijan založba, str. 112–114.

Obrt – prve tovarne.

<http://www.clemson.edu/caah/history/FacultyPages/PamMack/lec122sts/hobsbawm2> . (Citirano 14. 5. 2013).

PPT 5:

Tkalska vretena na vodni pogon.

<http://myweb.rollins.edu/jsiry/Arkwright.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Tkalsko vreteno.

http://inventors.about.com/od/indrevolution/ss/Industrial_Revo_2.htm (Citirano 11. 5. 2013).

Tkalski stroj.

<http://agriculturalrev.weebly.com/spinning-jenny.html> (Citirano 12. 5. 2013).

PPT 6:

James Watt Steam Engine animation.

<http://www.youtube.com/watch?v=EMNrtOcZ6XQ> (Citirano 12.5. 2013).

Wattov parni stroj.

<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).

PPT 7:

Industrial Revolution Timeline – 1712–1942.

<http://storiesofusa.com/industrial-revolution-inventions-timeline-1712-1942/>
(Citirano 11.5. 2013).

Lokomotiva.

http://www.bbc.co.uk/schools/primaryhistory/famouspeople/george_stephenson/
(Citirano 12. 5. 2013).

Parnik.

<http://blog.insidetheapple.net/2010/08/robert-fulton-and-age-of-steam.html>
(Citirano 12. 5. 2013).

PPT 8:

Nema karta sveta.

<http://www.e-celebrities.org/blank-world-map/> /Citirano 15. 5. 2013).

PPT 9:

Lokomotiva.

http://www.bbc.co.uk/schools/primaryhistory/famouspeople/george_stephenson/
(Citirano 12. 5. 2013).

Parnik.

<http://blog.insidetheapple.net/2010/08/robert-fulton-and-age-of-steam.html>
(Citirano 12. 5. 2013).

Tkalska vretena na vodni pogon.

<http://myweb.rollins.edu/jsiry/Arkwright.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Tkalsko vreteno.

http://inventors.about.com/od/indrevolution/ss/Industrial_Revo_2.htm
(Citirano 11. 5. 2013).

Tkalski stroj.

<http://agriculturalrev.weebly.com/spinning-jenny.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Wattov parni stroj.

<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).

2. Seznam virov za učni list (1 stran: Začetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji)

Ladja s sužnji.

<http://africanhistory.about.com/od/slaveryimages/ig/Slavery-Images-Gallery/SlaveShipBrookes.htm> (Citirano 11. 5. 2013).

Novosti v kmetijstvu.

Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Ljubljana. Modrijan založba, str. 112–114.

Obrt – prve tovarne.

<http://www.clemson.edu/caah/history/FacultyPages/PamMack/lec122sts/hobsbawm2>
(Citirano 14. 5. 2013).

Wattov parni stroj.

<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).

3. Seznam virov za učni list (2 stran: Ponovitev)

Lokomotiva.

http://www.bbc.co.uk/schools/primaryhistory/famouspeople/george_stephenson/
(Citirano 12. 5. 2013).

Nema karta sveta.

<http://www.e-celebrities.org/blank-world-map/> /Citirano 15. 5. 2013).

Parnik.

<http://blog.insidetheapple.net/2010/08/robert-fulton-and-age-of-steam.html>
(Citirano 12. 5. 2013).

Tkalska vretena na vodni pogon.

<http://myweb.rollins.edu/jsiry/Arkwright.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Tkalsko vreteno.

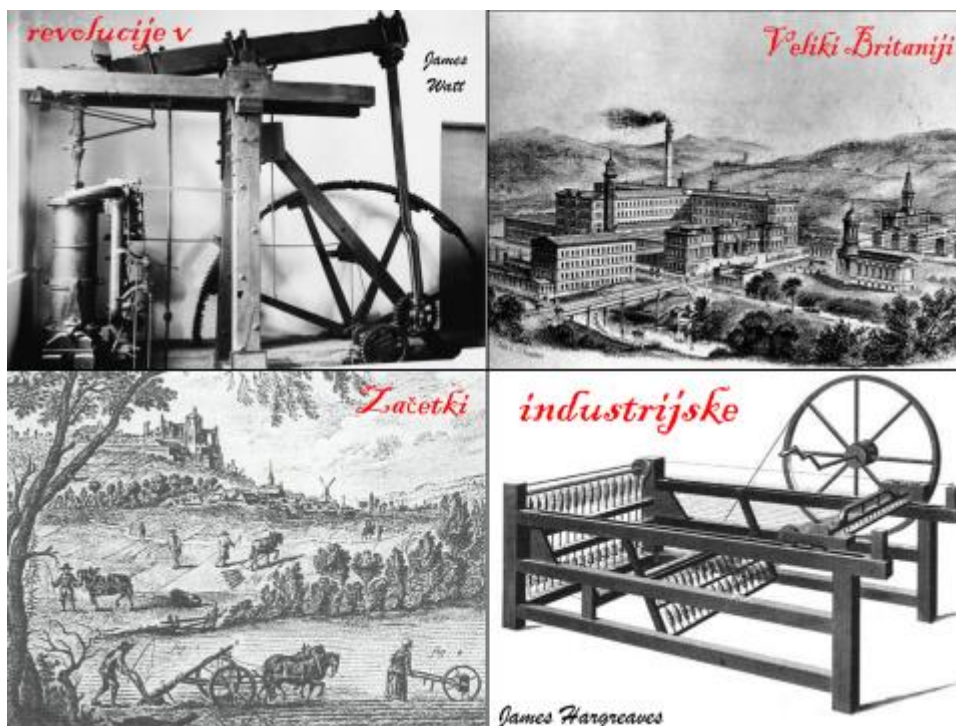
http://inventors.about.com/od/indrevolution/ss/Industrial_Revo_2.htm
(Citirano 11. 5. 2013).

Tkalski stroj.

<http://agriculturalrev.weebly.com/spinning-jenny.html> (Citirano 12. 5. 2013).

Wattov parni stroj.

<http://www.corbisimages.com/stock-photo/rights-managed/BE030328/james-watts-steam-engine> (Citirano 11. 5. 2013).



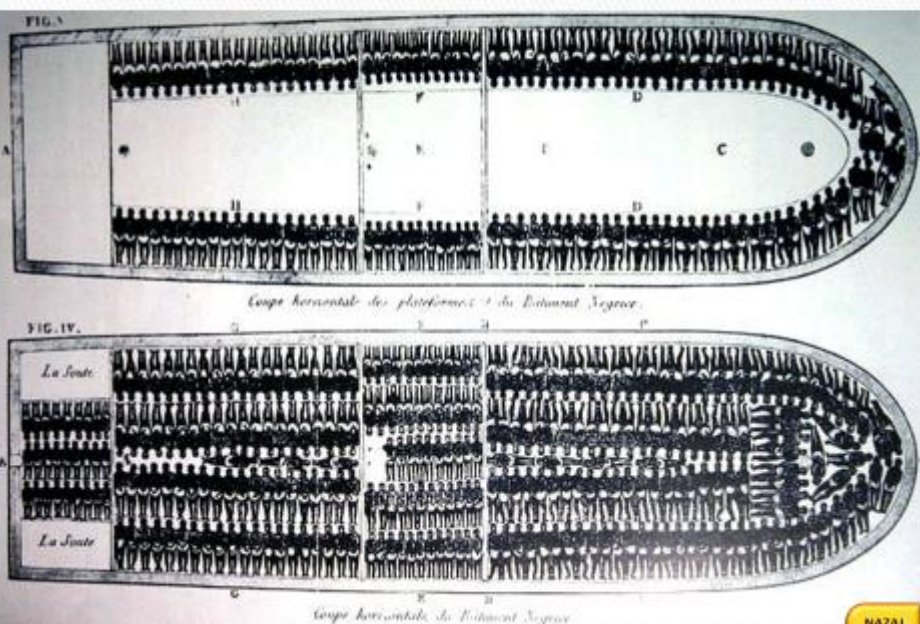
1. VB – najbolj razvita evropska država

Britanski imperij leta 1763



 The First British Empire (ca. 1763). The empire was the result of commercial enterprise and Britain's military successes.

Sužnji na ladji



NAZAJ

2. Napredek v kmetijstvu in obrti

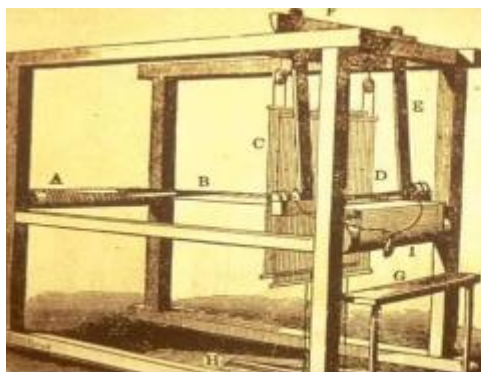
napredek



- Nove rastline,
- nove pasme živine,
- prvi kmetijske stroji.



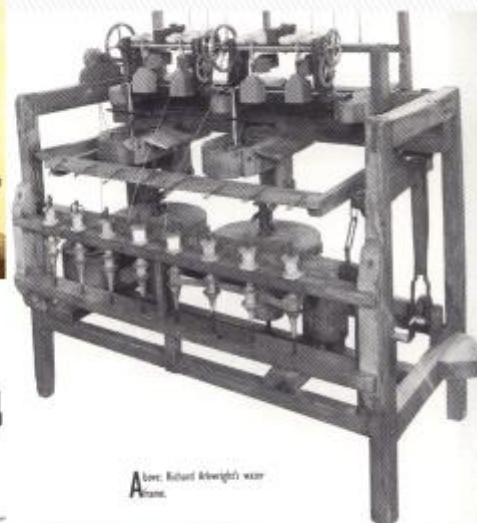
- Novi stroji:
 - ✓ tkalsko vreteno,
 - ✓ tkalski stroj,
 - ✓ tkalska vretena na vodni pogon.



tkalsko vreteno (1733 - John Kay)



tkalski stroj
(1767 - James Hargreaves)



tkalska vretena na vodni pogon
(Richard Arkwright)

Above: Richard Arkwright's water
frame.

NAZAJ

3. Parni stroj in začetek moderne industrije

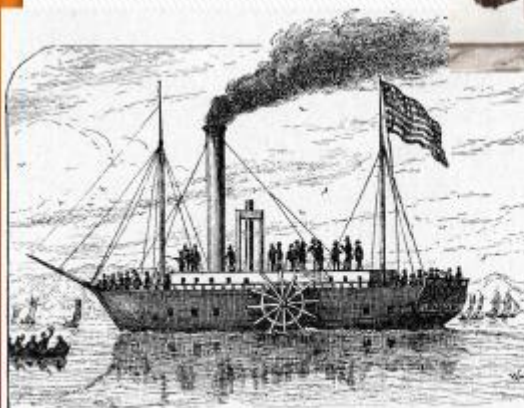


James Watt

Posledice industrijske revolucije



prva lokomotiva
(1814 - George Stephenson)
Železnica dobi vodilno vlogo
v kopenskem prometu.



parnik (1807 - Robert Fulton)
Parnik prevzame vodilno mesto v
vodnem prometu, saj za razliko od
jadrnice ni bil odvisen od vetra.

Rešitve

Žačetki industrijske revolucije v Veliki Britaniji (ponovitev)

1. Obkroži vzroke, ki so vplivali na to, da je bila Velika Britanija v 18. stoletju najbolj razvita država v Evropi.

moč kralja	lega na otoku	vojaška industrija	moderno kmetijstvo
največja država	evolucijska teorija	politična stabilnost	moč parlamenta
pomorska trgovina	politična nestabilnost	prekopi in ceste	dobro šolstvo

2. V spodnjo karto vriši svetovni gospodarski trikotnik (ozemlja, smeri) in pripiši blago s katerim so trgovali.



iz Afrik v S Ameriko (kolonije) → sužnji.

iz S Amerike v Veliko Britanijo → surovine.

iz Velike Britanije v Afriko → ceneni izdelki.

3. Poveži izumitelje z njihovimi izumi (pomagaš si z zapísom snovi).



lokomotiva (1)



tkalski stroj (2)



tkalska vretena
na vodni pogon (3)



parnik (4)



tkalsko vreteno (5)



parni stroj (6)

James
Watt (6)

John
Key (5)

James
Hargreaves (2)

Richard
Arwright (3)

Robert
Fulton (4)

George
Stephenson (1)

4. Predstavljaš si, da živiš v Angliji na prehodu iz 18. v 19. stoletje. Predstavi in ovrednoti najpomembnejše spremembe oz. posledice v angleški družbi, ki jih je povzročila uporaba parnega stroja?



Posledice:

Začne se industrijska revolucija, izdelki postanejo velik dostopnejši in cenejši, parni stroj vpliva na hitrejši razvoj prometa (lokomotiva, parnik), ljudje se začno preseljevati iz podeželja v mesta, nastajajo nova industrijska mesta in nove tovarne, oblikuje se nov sloj prebivalstva – delavci.

Vse posledice pa niso bile le pozitivne: zaradi cenejšega industrijskega blaga so začeli propadati mali obrtniki, začelo se je prekomerno onesnaževanje okolja, ker so industrialci želeli večje dobičke so zaposlovali otroke, delovne razmere so bile zelo slabe, delo pa slabo plačano.

NAZAJ



Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
NASTANEK ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE**

DATUM: maj 2013

IME IN PRIIMEK: DAŠA KAVŠEK

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI

Šola: osnovna šola
Razred: 8. razred
Datum: maj 2013
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Od fevdalne razdrobljenosti do konca starega reda- tema iz učbenika: Konec starega reda
Učna enota – naslov učne ure: Nastanek združenih držav Amerike
Učne oblike: frontalna učna oblika, individualna učna oblika, parna učna oblika
Učne metode: metoda razlage, metoda razgovora, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela z IKT
Učne tehnike: križanka
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: Učenci: <ul style="list-style-type: none">– Utemeljijo pomen razsvetljskih idej na nastanek ZDA.– Pojasnijo značilnosti družbene, politične in gospodarske podobe ZDA.– Utemeljijo, kako je nastanek ZDA vplival na stari red v Evropi. Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: Operativni učni cilji: <u>Izobraževalni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">– Pojasniti, kakšna je bila družba v ZDA v času britanskih kolonizatorjev.– Opisati gospodarstvo v kolonijah.– Opisati vojno za neodvisnost ZDA.– Primerjati različne razsvetljske ustave. <u>Funkcionalni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">– Na zemljevidu pokazati prvo britansko kolonijo v ZDA.– Sodelovati v paru.– Reševati naloge objektivnega tipa.– Natančno poslušati videoposnetke in na podlagi njih reševati naloge. <u>Vzgojni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">– Pokazati pozitiven odnos do različnih kultur.– Z izbranimi primeri iz zgodovine razviti pogled na svet, ki spoštuje človekove pravice, enakost, demokracijo.
Učna sredstva: <ul style="list-style-type: none">- učila: učbenik (Žvanut, Vodopivec, 2002), učno-delovni list, PowerPoint projekcija- učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno

Didaktične etape učnega procesa: <ol style="list-style-type: none">1. pripravljanje/uvajanje2. obravnavanje nove učne snovi/usvajanje/sprotno preverjanje3. zaključno ponavljanje
Medpredmetne povezave in vsebine: <ul style="list-style-type: none">– slovenščina (celotna učna ura poteka v slovenskem jeziku, učenci rešujejo učno-delovni list v slovenščini),– geografija (druga naloga na učno-delovnem listu, kjer učenci rišejo na zemljevid, tretja naloga na učno-delovnem listu, kjer učenci spoznavajo gospodarstvo),– družba (spoznavanje tuje družbe pri tretji nalogi na učno-delovnem listu),– angleški jezik (ogled videoposnetka v angleškem jeziku in ter reševanje četrte naloge na učno-delovnem listu)
Novi pojmi: <ol style="list-style-type: none">1. Kolonizator (kdor izvaja kolonizacijo, osvajalec)2. Neodvisnost (samostojnost države v ekonomskem in političnem oziru)3. Plantaža (nasad, kapitalistično veleposestvo – predvsem v tropskih deželah)4. Kongres (zakonodajna skupščina v ZDA, sestavljena iz senata in poslanske zbornice)5. Guverner (upravitelj pokrajine, kolonije; najvišji izvoljeni uradnik v zveznih državah ZDA)6. Rezervat (pridržan prostor ali področje)
Viri in literatura: <ul style="list-style-type: none">– Beard C. A., Beard M. R. (1959). Zgodovina Združenih držav Amerike. Ljubljana: Državna založba Slovenije.– Mirjanić A. in drugi (2006). Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino za 8. Razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus.– Verbinc, Franc (1968). Slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba.– Žvanut, M., Vodopivec, P. (2000). Vzpon meščanstva. Zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan.– Učni načrt za zgodovino, http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf, dostopano: maj, 2013.– The United States of America Ordered by Entry to the Union by Gwen Fisher using Doceri Software, http://www.youtube.com/watch?v=dW-AVsR2ckM, dostopano: maj, 2013.– First Continental Congress: America the Story of Us, http://www.youtube.com/watch?v=f6ilTHT8LJE, dostopano: maj, 2013.– http://d-maps.com/m/america/amnord/amnord20.gif, dostopano: maj, 2013.– http://www.sjsapush.com/ch6.php, dostopano: maj, 2013.– http://theiowarepublican.com/2012/full-text-the-declaration-of-independence/, dostopano: maj, 2013.

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 minut	Pozdravljeni! Danes bomo obravnavali novo učno temo. Ogledali si bomo videoposnetek, vi pa boste ugotovili, o nastanku katere države se bomo pogovarjali.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika Metoda razlage
	No, pa si oglejmo videoposnetek⁸.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika Metoda razlage
	Spremljam videoposnetek.	Gledajo videoposnetek.	Metoda dela z IKT Učila: videoposnetek Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno
	O kateri državi se bomo torej danes pogovarjali?	Učenci odgovarjajo: ZDA.	Frontalna učna oblika Metoda razgovora
	Tako je, danes bomo obravnavali nastanek ZDA. Prižgem PPT. Med učno uro boste izpolnjevali učno-delovne liste. Razdelim liste.	Učenci poslušajo in si ogledajo učno-delovni list.	Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila: PPT, str. 1, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik,

8

The United States of America Ordered by Entry to the Union by Gwen Fisher using Doceri Software, <http://www.youtube.com/watch?v=dW-AVsR2ckM>, dostopno: maj, 2013.

			diaprojektor, projekcijsko platno
--	--	--	--------------------------------------

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. BRITANSKI KOLONIZATORJI V SEVERNI AMERIKI</p> <p>7 minut</p>	<p>Odprite učbenike na strani 115 in v parih, skupaj s svojim sosedom rešite prvi dve nalogi na listih. Časa imate tri minute.</p> <p>Hodim okrog in pomagam.</p> <p>Ste dokončali, ali potrebujete še kaj časa?</p> <p>No, pa preglejmo odgovore. Tine, prosim preberi odgovore prve naloge.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odprejo učbenik in rešujejo prvi dve nalogi.</p> <p>Učenci odgovarjajo: smo dokončali.</p> <p>Tine: Britanci,1607, kolonijo, Virginija, 13, Kanade, Floride, guvernerji, kralj, trgovci, pustolovci, verskih, verske tolerance.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila: PPT, str. 2 in 3, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno Delo v parih Metoda dela s pisnimi viri, metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 2 in 3, učno-delovni list, učbenik⁹ Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razgovora</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 3, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p>

⁹ Žvanut, Vodopivec, 2002, str. 115-117.

	<p>Hvala Tine. Rešitve lahko pregledate tudi na PPT-ju. Ravno tako preverite, če imate pravilno rešeno 2. nalogo.</p> <p>No, pojdimo naprej.</p>	<p>Učenci poslušajo in preverjajo rešitve.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 3, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 4, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p>
<p>2. DRUŽBA IN GOSPODARSTVO V KOLONIJAH</p> <p>5 minut</p>	<p>Obrnite učno-delovne liste na stran dve in pozorno spremljajte razlago ter si v miselnem vzorcu podčrtajte pomembne podatke.</p> <p>V kolonijah je bila družba drugačna od tiste v Evropi. Tam so živeli priseljenci, ki so si bili medsebojno različni – bogati, revni, različnih ver. V kolonijah je vladala verska toleranca. Tam so preživeli le najuspešnejši in najsposobnejši. V kolonijah so se razvijale le gospodarske dejavnosti, ki so bile v korist Veliki Britaniji.</p>	<p>Učenci obrnejo učno-delovni list in poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo in podčrtujejo miselni vzorec.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 4, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Individualna učna oblika Učila : PPT, str. 4, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p>

	<p>Gospodarstvo in trgovina sta cvetela, ves dobiček pa se je stekal v Veliko Britanijo. V kolonijah na jugu so črni sužnji obdelovali plantaže bombaža in tobaka, medtem ko so na severu prevladovale farme goveda in žita, obrtne delavnice, ladjedelnice in tovarne. V severnih kolonijah so trgovali z Indijanci. Zaradi nasprotij med Britanci in Francozi se je med leti 1756 in 1763 v kolonijah odvijala vojna. Kolonisti so v upanju po nižjih davkih podprli Britance. Davki so se kljub temu zvišali in to je pripeljalo do nezadovoljstva.</p> <p>Ste podčrtali?</p> <p>No, oglejte si še podčrtan miselni vzorec in morebiti kaj dopolnite.</p> <p>Sedaj prehajamo v zadnji del razlage.</p>	<p>Učenci odgovarjajo: Da.</p> <p>Učenci si ogledajo sliko.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razgovora</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 4, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>
<p>3. VOJNA ZA NEODVISNOST IN NASTANEK ZDA</p> <p>13 minut</p>	<p>V tem delu učne ure boste individualno odgovarjali na vprašanja četrte naloge na učno-delovnem listu, in sicer s</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila : PPT, str. 5, učno-delovni list</p>

	<p>pomočjo videoposnetka, ki si ga bomo ogledali.</p> <p>Prosim te Marko, da sedaj prebereš tekst na tretji strani lista.</p> <p>Hvala Marko. Sedaj pa si prosim natančno oglejte vprašanja četrte naloge, da boste vedeli, na kaj morate biti pozorni pri ogledu videoposnetka.</p> <p>Oglejmo si videoposnetek, sprti si dopisujte odgovore, če bo kaj potrebno še enkrat poslušati, bomo to storili.</p> <p>Prižgem videoposnetek.</p> <p>Sedaj bomo pregledali odgovore. Tadej, prosim preberi vprašanje a in odgovor. Za njim pa kar naprej po vrsti berite vprašanja in odgovore.</p>	<p>Marko bere – GLEJ UČNO-DELOVNI LIST, str. 3.</p> <p>Učenci berejo vprašanja.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo videoposnetek¹⁰ in izpolnjujejo četrto nalogo.</p> <p>Tadej: Kdaj in kje so se sestali predstavniki trinajstih kolonij? Philadelphia, 05.09.1774</p>	<p>Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Učila : učno-delovni list, str. 3</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Učila: učno-delovni list, str. 3</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda dela z IKT Individualna učna oblika Učila: videoposnetek, učno-delovni list Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila: učno-delovni list, PPT, str. 5</p>
--	---	--	---

¹⁰ First Continental Congress: America the Story of Us, <http://www.youtube.com/watch?v=f6ilTHT8LJE>, dostopano: maj, 2013.

	<p>Hvala za odgovore. Nadaljujemo s peto nalogo, ki jo boste rešili v parih, skupaj s svojim sosedom. Miha, preberi prosim tekst pri peti nalogi.</p> <p>Hvala Miha. Sedaj rešite peto nalogo. Časa imate</p>	<p>Vanja: Koliko predstavnikov je bilo? 56 Mitja: Korak k čemu je bilo to srečanje? Demokraciji. Metka: Obkroži predstavnike kongresa: Patrick Henry George Washington John Adams Katarina: Smiselno razporedi besede <i>mir, napad, zaloge, Britanci, orožje, kolonij</i>. Ljudje v New England so začeli zbirati orožje, delati skrivne zaloge. Čeprav so mnogi pričakovali vojni konflikt, je bil glavni namen predstavnikov v Philadelphiji, da vzpostavijo mir z Britanci. Rezultat pogajanj je bil, da se vsak britanski napad na katero izmed kolonij šteje kot napad na vse.</p> <p>Učenci poslušajo. Miha bere – GLEJ UČNO-DELOVNI LIST, str. 4</p> <p>Učenci poslušajo navodila.</p>	<p>Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Učila: učno-delovni list, str. 4</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>
--	--	--	--

	<p>3 minute, nato si boste rešitve ogledali na PPT.</p> <p>Hodim po razredu in spremljam delo učencev.</p> <p>Tri minute so potekle, zato si oglejmo rešitve.</p>	<p>Učenci rešujejo peto nalogo.</p> <p>Učenci si ogledajo rešitve.</p>	<p>Metoda dela s pisnimi viri Metoda dela z IKT Delo v paru Učila: učno-delovni list, PPT, str. 6 Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila: učno-delovni list, PPT, str. 6 Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p>
--	--	--	---

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 minut	<p>No, to je kar se tiče razlage učne snovi, za danes vse. Na koncu učno-delovnega lista imate domačo nalogo, ki jo prosim do naslednjic rešite. Takrat bomo skupaj pogledali rešitve. Sedaj pa boste rešili še križanko, ki sem vam jo pripravila kot ponovitev, potem pa bomo pregledali rešitve.</p> <p>Hodim okrog in preverjam delo učencev.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo križanko.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Individualna učna oblika</p>

	<p>Sedaj boste pogledali, ali imate vse pravilno.</p> <p>Tako, prišli smo do konca današnje učne ure. Pridni ste bili. Ne pozabite nalepiti učni list v zvezek ter narediti domačo nalogo do naslednjič, ko jo skupaj preverimo.</p>	<p>Učenci pregledujejo križanko.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Metoda dela z IKT Učila: učno list s križanko, PPT, str. 7 Učni pripomočki: računalnik, diaproyektor, projekcijsko platno</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>
--	--	---	--

SEZNAM PRILOG:

- 1. PRILOGA A: učno-delovni list**
- 2. PRILOGA B: učno-delovni list rešitve**
- 3. PRILOGA C: Powerpoint učne ure**
- 4. PRILOGA D: križanka**
- 5. PRILOGA E: križanka rešitve**

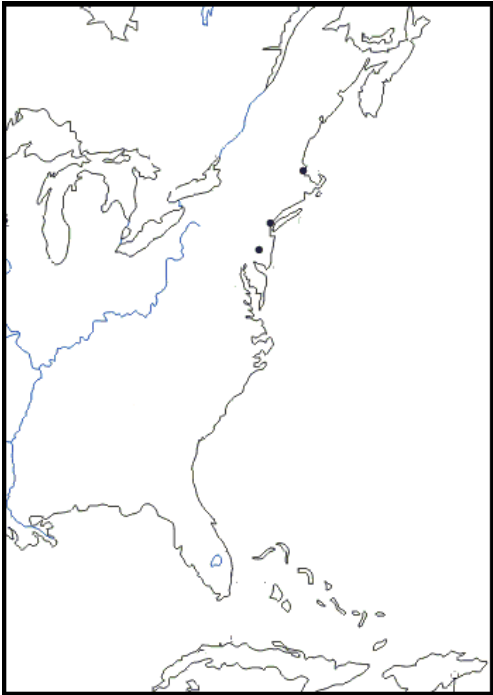
UČNO-DELOVNI LIST
Nastanek Združenih držav Amerike

I. BRITANSKI KOLONIZATORJI V SEVERNI AMERIKI

S pomočjo učbenika (strani 115 in 117) dopolni spodnji nalogi.

1. Dopolni spodnji tekst.

V Severni Ameriki so med evropskimi osvajalci prevladovali _____, ki so tam leta ____ ustanovili svojo prvo _____, imenovano _____. V 18. stoletju je imela Velika Britanija v Severni Ameriki že ____ kolonij, ki so segale od _____ na severu in vse do _____ na jugu. Vrhovno oblast v kolonijah so imeli _____. Te je imenoval _____. Evropski priseljenci, ki so prihajali v Severno Ameriko, so bili večinoma _____ in _____, ki so želeli hitro obogateti. Ljudje iz Velike Britanije so v Severno Ameriko bežali tudi zaradi _____ vojn, saj v Evropi niso poznali _____.



2. Ustrezno poveži (napiši ustrezne številke na črte) levi in desni stolpec ter na spodnjem zemljevidu z barvico pobarvaj področje prve britanske kolonije v Severni Ameriki, označi dve pomembni pristanišči in New York.

1 *prva britanska kolonija v Severni Ameriki*

2 *najpomembnejši angleški pristanišči
v kolonijah*

3 *New Amsterdam – nizozemska postojanka v Severni Ameriki*

(Vir: <http://d-maps.com/m/america/amnord/amnord20.gif>)

___ Philadelphia

___ New York

___ Virginija

___ Boston

II. DRUŽBA IN GOSPODARSTVO V KOLONIJAH

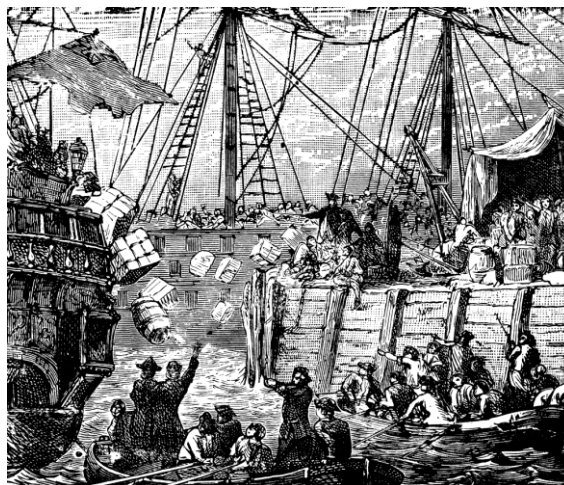
3. Poslušaj razlago in podčrtuj pomembne stvari.



III. VOJNA ZA NEODVISNOST IN NASTANEK ZDA

Kolonisti so bili vedno bolj *nezadovoljni*, zato se je med Veliko Britanijo in kolonijami **v šestdesetih letih 18. stoletja vnel spor**. Kolonisti so začeli **zavračati blago**, ki je bilo **uvoženo iz Anglije**. **Vrhunec spora** je bil dosežen z **bostonsko čajanko**, leta **1773**. Bostonski meščani, preoblečeni v Indijance, so zavzeli angleške ladje in v morje pometali zaboje čaja. Angleži so v kolonije poslali vojne ladje.

(Vir: Mirjanić A. in drugi (2006). Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino za 8. Razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus, str. 83.)



(Vir:

<http://www.ielmira.com/index.php?app=history&module=events§ion=view&do=viewevent&id=6>, <http://www.onthisdeity.com/16th-december-1773-%E2%80%93-the-boston-tea-party/>)

4. S pomočjo gledanega videoposnetka¹¹ odgovori na zastavljena vprašanja.

- Kdaj in kje so se sestali predstavniki trinajstih kolonij? _____
- Koliko predstavnikov je bilo? _____
- Korak k čemu je bilo to srečanje? _____
- Obkroži predstavnike kongresa: _____

Patrick Henry

Barack Obama

George Washington

John Adams

Abraham Lincoln

e) Smiselno razporedi besede *mir, napad, zaloge, Britanci, orožje, kolonij*.

Ljudje v New England so začeli zbirati _____, delati skrivne _____. Čeprav so mnogi pričakovali vojni konflikt, je bil glavni namen predstavnikov v Philadelphiji, da vzpostavijo _____ z _____. Rezultat pogajanj je bil, da se vsak britanski _____ na katero izmed _____ šteje kot napad na vse.

¹¹ First Continental Congress: America the Story of Us, <http://www.youtube.com/watch?v=f6ilTHT8LJE>.

5. Predstavniki kolonij so na **drugem kongresu v Philadelphii**, ki je potekal **4. julija 1776**, razglasili **odcepitev britanskih kolonij** od Velike Britanije in **sprejeli Deklaracijo o neodvisnosti**. Napisal jo je ameriški politik **Thomas Jefferson**. Nastale so **Združene države Amerike**. Ta država je prva na svetu, katero so voditelji **uredili po razsvetljenskih vzorcih**. Leta **1789** so izdali **zbirko ustavnih zakonov**, kjer so bile zapisane **pravice in dolžnosti vseh državljanov**. Na čelu države je bil postavljen predsednik. **Prvi predsednik** Amerike je postal **George Washington**.

(Vir: Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, str. 116-118.)

(Vir: <http://www.sjsapush.com/ch6.php>)

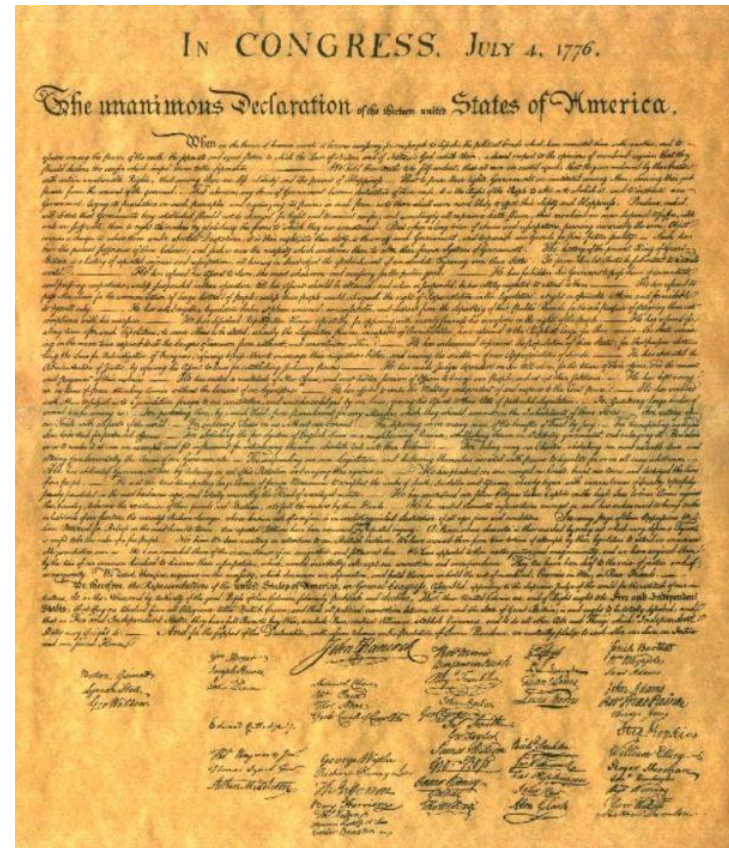


S pomočjo spodnjega teksta navedite najpomembnejše določitve Deklaracije o neodvisnosti.

»V teoriji ameriške revolucije, kot jo je izrazil Thomas Jefferson, so bile tri pglavitne značilnosti: 1. Vse ljudi je Stvarnik ustvaril enake in jim dal nekatere neodpravljive pravice, med drugim zlasti pravico do življenja, svobode in iskanja sreče. 2. Vladavine so na svetu zato, da bi zagotovile ljudem te pravice, in vsa upravičena oblast jim izvira le iz soglasnosti tistih, katerim vladajo. 3. Če kakršna koli oblika vladavine ugonablja te cilje, ima ljudstvo pravico, da si ustanovi novo vladavino in jo utemelji s takimi načeli in ji uredi oblast v takšni obliki, da je kar najbolj primerna za uveljavitev njega varnosti in sreče.

Ta načela je – tako je trdila deklaracija – britanska vlada okrnila in ta načela naj bi ameriško ljudstvo sprejelo kot temelj svoje neodvisnosti in novih vladavin, ki naj bi si jih ustanovilo.«

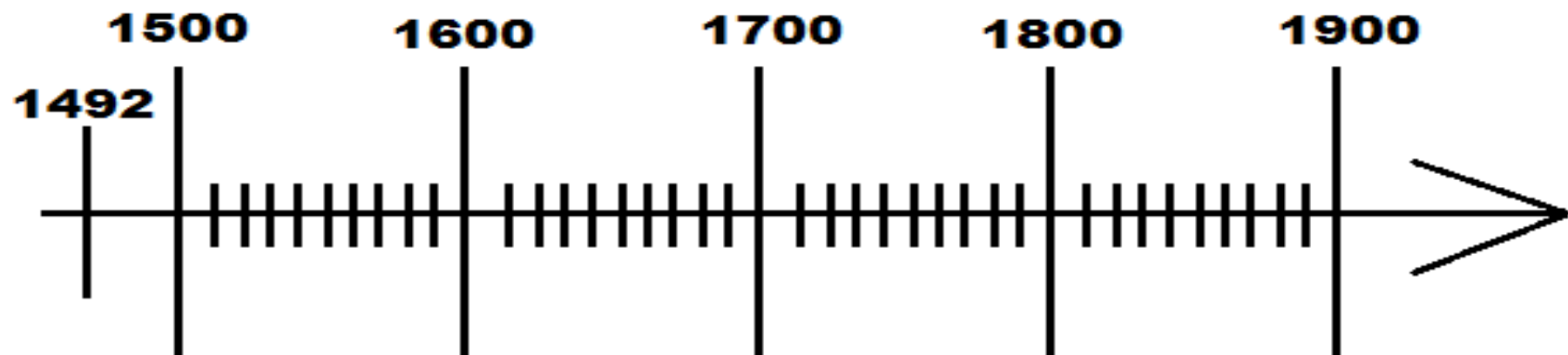
(Vir: Beard, C. A., Beard M. R. (1959). Zgodovina Združenih držav Amerike. Ljubljana: Državna založba Slovenije, str. 124.)



(Vir: <http://theiowarepublican.com/2012/full-text-the-declaration-of-independence/>)

IV. DOMAČA NALOGA

6. S pomočjo učbenika dopolni časovni trak, ki prikazuje datume, pomembne za nastanek Združenih držav Amerike.



7. Zapišite, katere razsvetljenske ideje so zapisane v Deklaraciji o neodvisnosti in kateri razsvetljenci so že prej govorili o tem. V katerih ustavah srečamo podobne misli? (Kot pomoč uporabite učbenik.)

NOVI POJMI¹²

- **Kolonizator** (kdor izvaja kolonizacijo, osvajalec)
- **Neodvisnost** (samostojnost države v ekonomskem in političnem oziru)
- **Plantaža** (nasad, kapitalistično veleposestvo – predvsem v tropskih deželah)
- **Kongres** (zakonodajna skupščina v ZDA, sestavljena iz senata in poslanske zbornice)
- **Guverner** (upravitelj pokrajine, kolonije; najvišji izvoljeni uradnik v zveznih državah ZDA)
- **Rezervat** (pridržan prostor ali področje)

UČNO-DELOVNI LIST

Nastanek Združenih držav Amerike

V. BRITANSKI KOLONIZATORJI V SEVERNI AMERIKI

S pomočjo učbenika (strani 115 in 117) dopolni spodnji nalogi.

¹² Verbinc, Franc (1968). Slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba.

8. Dopolni spodnji tekst.

V Severni Ameriki so med evropskimi osvajalci prevladovali **Britanci**, ki so tam leta **1607** ustanovili svojo prvo **kolonijo**, imenovano **Virginija**. V 18. stoletju je imela Velika Britanija v Severni Ameriki že **13** kolonij, ki so segale od **Kanade** na severu in vse do **Floride** na jugu. Vrhovno oblast v kolonijah so imeli **guvernerji**. Te je imenoval **kralj**. Evropski priseljenci, ki so prihajali v Severno Ameriko, so bili večinoma **trgovci** in **pustolovci**, ki so želeli hitro obogateti. Ljudje iz Velike Britanije so v Severno Ameriko bežali tudi zaradi **verskih** vojn, saj v Evropi niso poznali **verske tolerance**.



9. Ustrezno poveži (napiši ustrezne številke na črte) levi in desni stolpec ter na spodnjem zemljevidu z barvico pobarvaj področje prve britanske kolonije v Severni Ameriki, označi dve pomembni pristanišči in New York.

1 *prva britanska kolonija v Severni Ameriki*

2 *najpomembnejši angleški pristanišči
v kolonijah*

3 *New Amsterdam – nizozemska postojanka v Severni Ameriki*

2 Philadelphia

3 New York

1 Virginija

2 Boston

(Vir: <http://d-maps.com/m/america/amnord/amnord20.gif>)

VI. DRUŽBA IN GOSPODARSTVO V KOLONIJAH

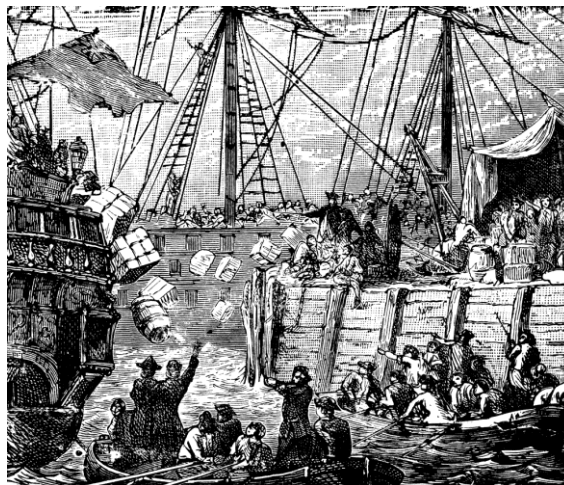
10. Poslušaj razlago in *podčrtuj pomembne stvari*.



VII. VOJNA ZA NEODVISNOST IN NASTANEK ZDA

Kolonisti so bili vedno bolj **nezadovoljni**, zato se je med Veliko Britanijo in kolonijami **v šestdesetih letih 18. stoletja vnel spor**. Kolonisti so začeli **zavračati blago**, ki je bilo **uvoženo iz Anglije**. **Vrhunec spora** je bil dosežen z **bostonsko čajanko**, leta **1773**. Bostonski meščani, preoblečeni v Indijance, so zavzeli angleške ladje in v morje pometali zaboje čaja. Angleži so v kolonije poslali vojne ladje.

(Vir: Mirjanić A. in drugi (2006). Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino za 8. Razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus, str. 83.)



(Vir:

<http://www.ielmira.com/index.php?app=history&module=events§ion=view&do=viewevent&id=6>, <http://www.onthisdeity.com/16th-december-1773-%E2%80%93-the-boston-tea-party/>)

11. S pomočjo gledanega videoposnetka¹³ odgovori na zastavljena vprašanja.

- f) Kdaj in kje so se sestali predstavniki trinajstih kolonij? **Philadelphia, 05.09.1774**
- g) Koliko predstavnikov je bilo? **56**
- h) Korak k čemu je bilo to srečanje? **Demokraciji.**
- i) Obkroži predstavnike kongresa:

Patrick Henry

Barack Obama

George Washington

John Adams

Abraham Lincoln

- j) Smiselno razporedi besede *mir, napad, zaloge, Britanci, orožje, kolonij*.

Ljudje v New England so začeli zbirati **orožje**, delati skrivne **zaloge**. Čeprav so mnogi pričakovali vojni konflikt, je bil glavni namen predstavnikov v Philadelphiji, da vzpostavijo **mir** z **Britanci**. Rezultat pogajanj je bil, da se vsak britanski **napad** na katero izmed **kolonij** šteje kot napad na vse.

¹³ First Continental Congress: America the Story of Us, <http://www.youtube.com/watch?v=f6iITHT8LJE>.

12. Predstavniki kolonij so na **drugem kongresu v Philadelphii**, ki je potekal **4. julija 1776**, razglasili **odcepitev britanskih kolonij** od Velike Britanije in **sprejeli Deklaracijo o neodvisnosti**. Napisal jo je ameriški politik **Thomas Jefferson**. Nastale so **Združene države Amerike**. Ta država je prva na svetu, katero so voditelji **uredili po razsvetljenskih vzorcih**. Leta **1789** so izdali **zbirko ustavnih zakonov**, kjer so bile zapisane **pravice in dolžnosti vseh državljanov**. Na čelu države je bil postavljen predsednik. **Prvi predsednik** Amerike je postal **George Washington**.
(Vir: Žvanut, M., Vodopivec, P. (2002). Vzpon meščanstva. Zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: Modrijan, str. 116-118.)



(Vir: <http://www.sjsapush.com/ch6.php>)

S pomočjo spodnjega teksta navedite najpomembnejše določitve Deklaracije o neodvisnosti.

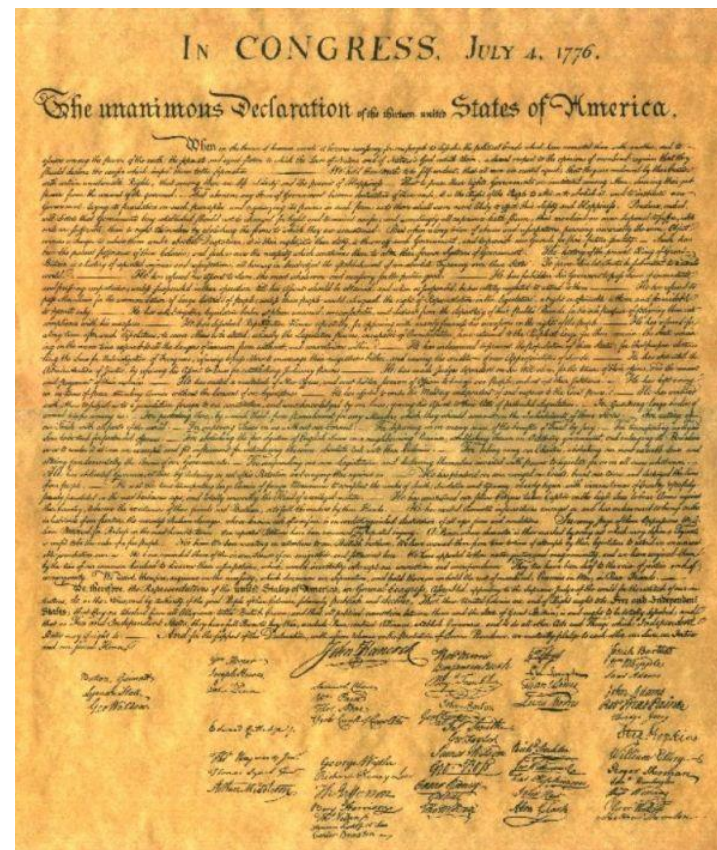
»V teoriji ameriške revolucije, kot jo je izrazil Thomas Jefferson, so bile tri pglavitne značilnosti: 1. Vse ljudi je Stvarnik **ustvaril enake** in jim dal nekatere **neodpravipljive pravice**, med drugim zlasti pravico do **življenja, svobode in iskanja sreče**. 2. Vladavine so na svetu zato, da bi zagotovile ljudem te pravice, in vsa upravičena oblast jim izvira le iz soglasnosti tistih, katerim vladajo. 3. **Če kakršna koli oblika vladavine ugonablja te cilje, ima ljudstvo pravico, da si ustanovi novo vladavino** in jo utemelji s takimi načeli in ji uredi oblast v takšni obliki, da je kar najbolj primerna **za uveljavitev njega varnosti in sreče**.

Ta načela je – tako je trdila deklaracija – britanska vlada okrnila in ta načela naj bi ameriško ljudstvo sprejelo kot temelj svoje neodvisnosti in novih vladavin, ki naj bi si jih ustanovilo.«

(Vir: Beard, C. A., Beard M. R. (1959). Zgodovina Združenih držav Amerike. Ljubljana: Državna založba Slovenije, str. 124.)

(Vir:<http://theiowarepublican.com/2012/full-text-the-declaration-of-independence/>)

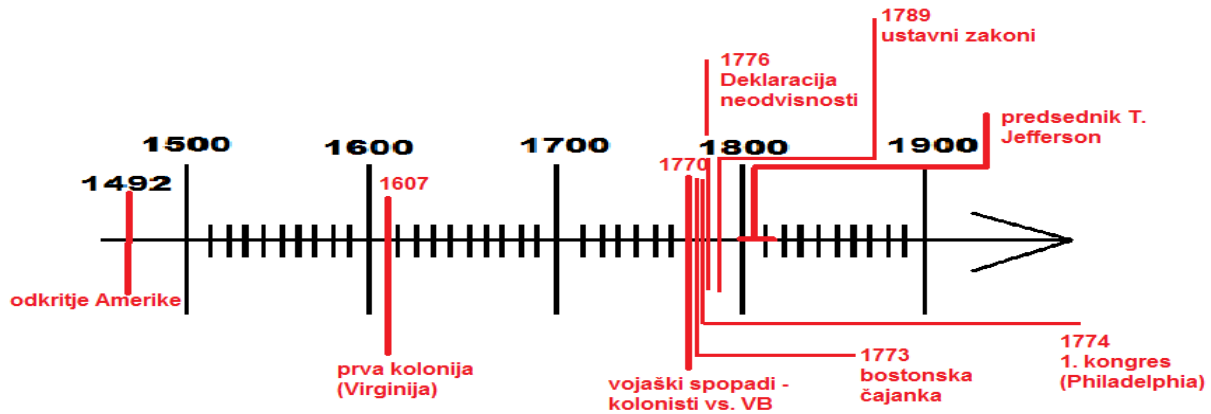
Vsi ljudje po rojstvu enaki, neodtujljiva pravica do življenja, svobode, sreče.



(Vir:<http://theiowarepublican.com/2012/full-text-the-declaration-of-independence/>)

VIII. DOMAČA NALOGA

13. S pomočjo učbenika dopolni časovni trak, ki prikazuje datume, pomembne za nastanek Združenih držav Amerike.



14. Zapišite, katere razsvetljenske ideje so zapisane v Deklaraciji o neodvisnost in kateri razsvetljenci so že prej govorili o tem. V katerih ustavah srečamo podobne misli? (Kot pomoč uporabite učbenik.)

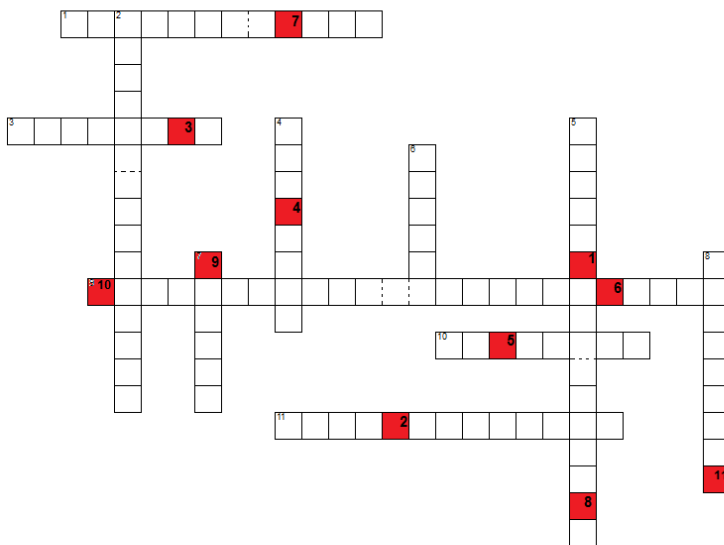
NOVI POJMI¹⁴

- **Kolonizator** (kdor izvaja kolonizacijo, osvajalec)
- **Neodvisnost** (samostojnost države v ekonomskem in političnem oziru)
- **Plantaža** (nasad, kapitalistično veleposestvo – predvsem v tropskih deželah)

¹⁴ Verbinc, Franc (1968). Slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba.

- **Kongres** (zakonodajna skupščina v ZDA, sestavljena iz senata in poslanske zbornice)
- **Guverner** (upravitelj pokrajine, kolonije; najvišji izvoljeni uradnik v zveznih državah ZDA)
- **Rezervat** (pridržan prostor ali področje)

KRIŽANKA - ponovitev učne snovi



Reši križanko in dobi/a boš geslo.

VODORAVNO

1 Predstavnik kongresa

3 Koliko kolonij je imela VB v Severni Ameriki v 18. Stoletju?

9 Kaj so sprejeli predstavniki kolonij na drugem kongresu v Philadelphii?

10 V kolonijah na jugu so prevladovali _____ tobaka in bombaža.

11 Kje so se sestali predstavniki trinajstih kolonij?

NAVPIČNO

2 Kdo je napisal akt, sprejet 4.7.1776?

4 V Severni Ameriki so kot kolonizatorji prevladovali _____.

5 Spor, ki se je leta 1773 vnel med Britanci in kolonijami.

6 Najpomembnejše angleško pristanišče.

7 Ljudje v New England so začeli zbirati orožje, delati skrivne _____.

8 Kako se je imenovala prva britanska kolonija?

GESLO: _____

NASTANEK ZDA

Učna priprava za 8. razred

Daša Kavšek

Maj, 2013

BRITANSKI KOLONIZATORJI V SEVERNI AMERIKI

S pomočjo učbenika (strani 115 in 117) dopolni spodnji nalogi.

1. Dopolni spodnji tekst.

V Severni Ameriki so med evropskimi osvajalci prevladovali _____, ki so tam leta ____ ustanovili svojo prvo _____, imenovano _____. V 18. stoletju je imela Velika Britanija v Severni Ameriki že ____ kolonij, ki so segale od _____ na severu in vse do _____ na jugu. Vrhovno oblast v kolonijah so imeli _____. Te je imenoval _____. Evropski priseljenci, ki so prihajali v Severno Ameriko, so bili večinoma _____ in _____, ki so želeli hitro obogateti. Ljudje iz Velike Britanije so v Severno Ameriko bežali tudi zaradi _____ vojn, saj v Evropi niso poznali _____.

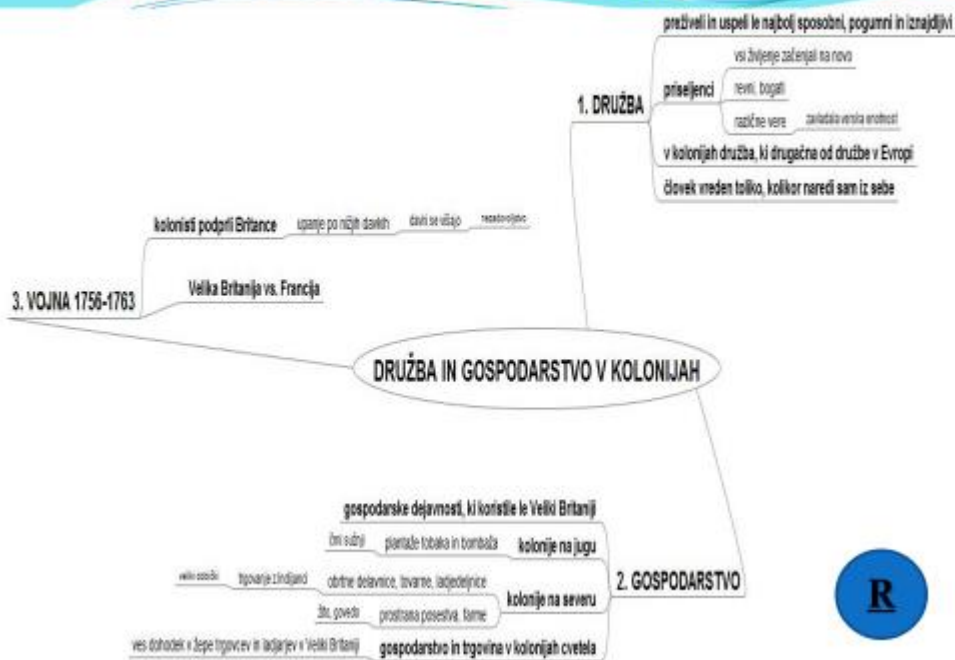
Ustrezno poveži (napiši ustrezne številke na črte) levi in desni stolpec ter na spodnjem zemljevidu z barvico pobarvaj področje prve britanske kolonije v Severni Ameriki, označi dve pomembni pristanišči in New York.

- 1 prva britanska kolonija v Severni Ameriki
2 najpomembnejši angleški pristanišči v kolonijah
3 New Amsterdam – nizozemska postojanka v Severni Ameriki

- ___ Philadelphia
___ New York
___ Boston
___ Virginija



DRUŽBA IN GOSPODARSTVO V KOLONIJAH



VOJNA ZA NEODVISNOST IN NASTANEK ZDA

4. S pomočjo gledanega videoposnetka odgovori na zastavljena vprašanja.

- a) Kdaj in kje so se sestali predstavniki trinajstih kolonij?
- b) Koliko predstavnikov je bilo?
- c) Korak k čemu je bilo to srečanje?
- d) Obkroži predstavnike kongresa:

Patrick Henry Barack Obama George Washington John Adams
Abraham Lincoln

- e) Smiselno razporedi besede *mir, napad, zaloge, Britanci, orožje, kolonij*.

Ljudje v New England so začeli zbirati _____, delati skrivne _____. Čeprav so mnogi pričakovali vojni konflikt, je bil glavni namen predstavnikov v Philadelphiji, da vzpostavijo _____ z _____. Rezultat pogajanj je bil, da se vsak britanski _____ na katero izmed _____ šteje kot napad na vse.

R

5. S pomočjo spodnjega teksta navedite najpomembnejše določitve Deklaracije o neodvisnosti.

»V teoriji ameriške revolucije, kot jo je izrazil Thomas Jefferson, so bile tri poglobitve značilnosti: 1. Vse ljudi je Stvarnik ustvaril enake in jim dal nekatere neodpravljive pravice, med drugim zlasti pravico do življenja, svobode in iskanja sreče. 2. Vladavine so na svetu zato, da bi zagotovile ljudem te pravice, in vsa upravičena oblast jim izvira le iz soglasnosti tistih, katerim vladajo. 3. Če kakršna koli oblika vladavine ugonablja te cilje, ima ljudstvo pravico, da si ustanovi novo vladavino in jo utemelji s takimi načeli in ji uredi oblast v takšni obliki, da je kar najbolj primerna za uveljavitev njega varnosti in sreče.

Ta načela je – tako je trdila deklaracija – britanska vlada okrnila in ta načela naj bi ameriško ljudstvo sprejelo kot temelj svoje neodvisnosti in novih vladavin, ki naj bi si jih ustanovilo.«

(Vir: Beard, C. A., Beard M. R. (1959). Zgodovina Združenih držav Amerike. Ljubljana: Državna založba Slovenije, str. 124.)

R





Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
FRANCOSKA REVOLUCIJA**

DATUM: 19.5.2013

IME IN PRIIMEK: ANGELIKA KONCUT

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OŠ
Razred: 8.a
Datum: 31.5.2013
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Revolucija v Franciji- tema iz učbenika: Francoska revolucija – svoboda, enakost, bratstvo.
Učna enota – naslov učne ure: Francoska revolucija
Učne oblike: frontalna učna oblika, individualna učna oblika.
Učne metode: razlaga, razgovor, metoda dela z IKT, metoda dela s slikovnim gradivom.
Učne tehnike: križanka.
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">- Cilji iz učnega načrta:<ul style="list-style-type: none">-Učenec zna analizirati razmere v Franciji pred revolucijo,-učenec zna sklepati o vplivu razmer na izbruh revolucije,-učenec zna opisati potek francoske revolucije,-učenec zna opredeliti kratkoročne in dolgoročne politične, družbene in gospodarske posledice francoske revolucije in jih zna razvrstiti po pomenu,-učenec zna navesti glavne spremembe, ki jih je francoska revolucija vnesla v življenje ljudi.- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki:
Operativni učni cilji: <i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">- sklepati o vplivu razmer na izbruh revolucije,- opisati potek francoske revolucije,- razlikovati med pojmom jakobinci in žirondisti,- naštetih posledice francoske revolucije,- pojasniti pomen francoske revolucije.
<i>Funkcionalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">- opisati fotografijo,- razbrati podatke iz videoposnetka,- pisati po razlagi,- rešiti križanko.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec se zna:

- primerno vesti ob videoposnetku obglavljanja ljudi.

Učna sredstva:

- učila: učbenik (Žvanut, Vodopivec, 2002), PPT predstavitev, delovni list, zapis učne snovi.
- učni pripomočki: računalnik, platno, LCD projektor, kemični svinčnik.

Didaktične etape učnega procesa: uvajanje, obravnavanje učne snovi, urjenje in zaključno ponavljanje.

Medpredmetne povezave in vsebine: francoščina (prevajanje gesla francoske revolucije), slovenščina (zapisovanje učne snovi).

Novi pojmi:

- Giljotina: naprava za usmrtitev. Imela je rezilo, ki je zviška padlo na vrat in obsojencu odsekala glavo.
- Revolucija: relativno hitra in absolutno dramatična sprememba. Lahko poteka na družbenem ali političnem nivoju.
- Deklaracija o pravicah človeka in državljana: definirala je pravice človeka in državljana, ki naj bi veljale za vse in za vedno.

Viri in literatura:

- Deklaracija o pravicah človeka in državljana. URL : http://sl.wikipedia.org/wiki/Deklaracija_o_pravicah_%C4%8Dloveka_in_dr%C5%BEavljana. (19.5.2013);
- Giljotina. URL: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Giljotina> (19.5.2013);
- Guillotine Footage. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=sM-169xrYpQ> (citirano 19.5.2013).
- Mirjanić A., RAzpotnik J., Ssoj D., Verdev H., Zuljan A. Raziskujem preteklost 8. Založba Rokus. Ljubljana. 2006. 176 str.
- Revolucija. URL: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Revolucija> (19.5.2013);
- Žvanut, M., Vodopivec, P. Vzpon meščanstva. Modrijan založba, d.o.o.. Ljubljana. 2002.191 str.

Viri slik na powerpointu :

- Francoski kovanec za 2 evra (PPT 1). URL : <https://www.google.si/search?q=liberte+egalite+fraternite&source=lnms&tbm=isc&sa=X&ei=ieioUZnNLMWntAbv3IC4DQ&vewd=0CAcQ AUoQ&biw=1440&bih=775>
- Francoska revolucija 1 (PPT 2). URL : -Deklaracija o pravicah človeka in državljana (PPT 5) : <https://www.google.si/search?q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&um=1&i e=UTF->

[8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=0uyoUYiiLMLLtQa294HICA&biw=1440&bih=775&sei=1eyoUdnENsv4sgaEzoCADQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=francoska+narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&og=francoska+narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&gs_l=img.3...5276.6800.6.7090.5.5.0.0.0.162.571.1j4.5.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.BEzRJRuJ M&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=b45542bdada89a87&biw=1440&bih=775&facrc=&imgrc=p3DNp6CIWZyS7M%3A%3BMsXT8ZEUe6EKgM%3Bhttp%253A%252F%252Fzofijini.org%252Fimg%252Fdecla.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fzofijini.org%252Fonline_deklaracija.html%3B231%3B300](https://www.google.si/search?q=francoska+revolucija&source=og&sa=N&tab=wi&ei=0uyoUYiiLMLLtQa294HICA&biw=1440&bih=775&sei=1eyoUdnENsv4sgaEzoCADQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=francoska+narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&og=francoska+narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&gs_l=img.3...5276.6800.6.7090.5.5.0.0.0.162.571.1j4.5.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.BEzRJRuJ M&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=b45542bdada89a87&biw=1440&bih=775&facrc=&imgrc=p3DNp6CIWZyS7M%3A%3BMsXT8ZEUe6EKgM%3Bhttp%253A%252F%252Fzofijini.org%252Fimg%252Fdecla.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fzofijini.org%252Fonline_deklaracija.html%3B231%3B300) (citirano 20.5.2013)

-Francoska revolucija 1 (PPT 2). URL :

https://www.google.si/search?q=Francoska+revolucija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=LuoUZm8N8HGtQb5voCwBA&ved=0CAoQ_AUoAQ&biw=1440&bih=775#facrc=&imgrc=lupDWf9LOj6lxM%3A%3BViKe5tkziECYtM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.historymatters365.com%252Fuploads%252F1%252F0%252F0%252F4%252F10049804%252F1613480_orig.jpg%253F318%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.historymatters365.com%252Fsecond-year.html%3B489%3B453 (citirano 20.5.2013)

-Francoska revolucija 2 (PPT 2). URL:

https://www.google.si/search?q=Francoska+revolucija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=LuoUZm8N8HGtQb5voCwBA&ved=0CAoQ_AUoAQ&biw=1440&bih=775#facrc=&imgrc=lupDWf9LOj6lxM%3A%3BViKe5tkziECYtM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.historymatters365.com%252Fuploads%252F1%252F0%252F0%252F4%252F10049804%252F1613480_orig.jpg%253F318%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.historymatters365.com%252Fsecond-year.html%3B489%3B453 (citirano 20.5.2013).

-Francoska revolucija 3 (PPT 7).URL:

https://www.google.si/search?q=francoska+revolucija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=XO6oUYiqB4bbtAbO-4G4DA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1440&bih=775#tbm=isch&sa=1&q=revolucija+1789&og=revolucija+1789&gs_l=img.3..0i24.17164.20919.10.21141.15.4.11.0.0.2.131.499.0j4.4.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.770Q5mfXTeU&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=29122c0b25024491&biw=1440&bih=775&facrc=&imgrc=jJIDjHnmksplMM%3A%3BgVS-NC2gXdNOEM%3Bhttp%253A%252F%252Fteachnet.eu%252Ftobrien%252Ffiles%252F06_french_revolution.cover.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fteachnet.eu%252Ftobrien%252Fabout%252Frevolutions%252Fthe-french-revolution%252F%3B827%3B941 (citirano 20.5.2013).

-Kralj Ludvik XVI. (PPT 3) URL:

https://www.google.si/search?q=kralj+ludvik+xvi&um=1&ie=UTF-8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=-OuoUaHrJ4bftAaT6oCgBw&biw=1440&bih=775&sei=euoUYj_Eof4sgbg84GwBw#facrc=&imgrc=1k0UknK0Ho-v5M%3A%3B_4An_JARg1tMM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bonjourlafrance.com%252Ffrance-history%252Fimages%252Fbourbon-dynasty-louis-xvi.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bonjourlafrance.com%252Ffrance-facts%252Ffrance-history%252Fbourbon-dynasty.htm%3B260%3B333 (citirano 20.5.2013).

-Kmetje (PPT 3). URL:

<https://www.google.si/search?q=Francoska+revolucija&um=1&ie=UTF-8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=OuyoUe6OCsbBtQaV2YGADA&biw=1440&bih=775&sei=POyoUdz4N8LXtQaLm4HQBQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1>

[&q=kmetje+v+srednjem+veku&oq=kmetje&gs_l=img.1.1.0i2j0i10i24j0i24i2j0i10i24i2j0i24i0i10i24i0i24.3338.4990.8.6783.10.8.2.0.0.0.197.793.4j4.8.0.eqrwrth..0.0...1.1.15!\[\]\(c8d96c8885d3000a912c2582004aed63_img.jpg\).img.QKn4AxVG66g&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=99223df762691d10&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=hjdcHH87lcaF1M%3A%3BLYW7YrRr2k77YM%3Bhttp%253A%252F%252Fimg.rtv.slo.si%252F_up%252Fupload%252F2012%252F04%252F17%252F64872938_virk_kmetje_show.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rtv.slo.si%252Fkultura%252Fknjige%252Fv-nasih-genih-je-tudi-spomin-iz-casa-ko-se-je-v-praznini-zgodil-prapok%252F281258%3B280%3B195](http://img.1.1.0i2j0i10i24j0i24i2j0i10i24i2j0i24i0i10i24i0i24.3338.4990.8.6783.10.8.2.0.0.0.197.793.4j4.8.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.QKn4AxVG66g&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=99223df762691d10&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=hjdcHH87lcaF1M%3A%3BLYW7YrRr2k77YM%3Bhttp%253A%252F%252Fimg.rtv.slo.si%252F_up%252Fupload%252F2012%252F04%252F17%252F64872938_virk_kmetje_show.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rtv.slo.si%252Fkultura%252Fknjige%252Fv-nasih-genih-je-tudi-spomin-iz-casa-ko-se-je-v-praznini-zgodil-prapok%252F281258%3B280%3B195) (citirano 20.5.2013)

-Maximilien Robespierre (PPT 6). URL:

http://www.google.si/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/12/Robespierre.jpg/220px-Robespierre.jpg&imgrefurl=http://en.wikipedia.org/wiki/Maximilien_de_Robespierre&w=279&w=220&sz=13&tbnid=f5WhxRVgJtPs4M:&tbnh=90&tbnw=71&zoom=1&usq=_9foEs9uu02x0qwRmt5tl1s-YQ=&docid=reFVBgT5e7uGpM&sa=X&ei=B-6oUf2xL87dsgbq3IG4DA&ved=0CD0Q9QEwAQ&dur=311 (citirano 20.5.2013).

-Narodna skupščina 1 (PPT 4):

[https://www.google.si/search?q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&um=1&ie=UTF-8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=0uyoUYiiLMLLtQa294HICA&biw=1440&bih=775&sei=1eyoUdnENsv4sgaEzoCADQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+francoska+revolucija&oq=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+&gs_l=img.1.0.0i24.15922.20769.8.22537.18.18.0.0.0.0.152.1843.3j15.18.0.eqrwrth..0.0...1.1.15!\[\]\(d66ff64371a51729ac8c1cdaa685ba6f_img.jpg\).img.d7h4GDMk86s&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=f2dcc3558190093a&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=2wJ6tsDKL4FP0M%3A%3B780hUoVmhmiMkM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.casnik.si%252Fwp-content%252Fuploads%252F2012%252F01%252Ffrancoska-skupscina-300x166.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.casnik.si%252Findex.php%252F2012%252F01%252F07%252Fprofil-slovenskega-levicarja%252F%3B300%3B166](https://www.google.si/search?q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&um=1&ie=UTF-8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=0uyoUYiiLMLLtQa294HICA&biw=1440&bih=775&sei=1eyoUdnENsv4sgaEzoCADQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+francoska+revolucija&oq=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+&gs_l=img.1.0.0i24.15922.20769.8.22537.18.18.0.0.0.0.152.1843.3j15.18.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.d7h4GDMk86s&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=f2dcc3558190093a&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=2wJ6tsDKL4FP0M%3A%3B780hUoVmhmiMkM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.casnik.si%252Fwp-content%252Fuploads%252F2012%252F01%252Ffrancoska-skupscina-300x166.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.casnik.si%252Findex.php%252F2012%252F01%252F07%252Fprofil-slovenskega-levicarja%252F%3B300%3B166) (citirano 20.5.2013)

-Narodna skupščina 2 (PPT 4). URL:

[https://www.google.si/search?q=francoska+revolucija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=XO6oUYiqB4bbtAbO-4G4DA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1440&bih=775#tbnid=isch&sa=1&q=revolucija+1789&oq=revolucija+1789&gs_l=img.3..0i24.10466.16268.7.16858.15.15.0.0.0.0.192.1586.6j9.15.0.eqrwrth..0.0...1.1.15!\[\]\(003082e50e3009141f59bd5df831749f_img.jpg\).img.JkoKseFHKC8&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=29122c0b25024491&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=lobHXry-o1z7OM%3A%3B46yj2wyLRIALrM%3Bhttp%253A%252F%252Fjspivey.wikispaces.com%252Ffile%252Fview%252Festate.jpg%252F31540641%252Festate.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fjspivey.wikispaces.com%252FEstates%252BGeneral%252BJS%3B180%3B253](https://www.google.si/search?q=francoska+revolucija&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=XO6oUYiqB4bbtAbO-4G4DA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1440&bih=775#tbnid=isch&sa=1&q=revolucija+1789&oq=revolucija+1789&gs_l=img.3..0i24.10466.16268.7.16858.15.15.0.0.0.0.192.1586.6j9.15.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.JkoKseFHKC8&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&bvm=bv.47244034.d.Yms&fp=29122c0b25024491&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=lobHXry-o1z7OM%3A%3B46yj2wyLRIALrM%3Bhttp%253A%252F%252Fjspivey.wikispaces.com%252Ffile%252Fview%252Festate.jpg%252F31540641%252Festate.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fjspivey.wikispaces.com%252FEstates%252BGeneral%252BJS%3B180%3B253) (citirano 20.5.2013).

-Padec Bastilije (PPT 5). URL:

https://www.google.si/search?q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+1789&um=1&ie=UTF-8&hl=sl&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=0uyoUYiiLMLLtQa294HICA&biw=1440&bih=775&sei=1eyoUdnENsv4sgaEzoCADQ#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+francoska+revolucija+1789&oq=narodna+skup%C5%A1%C4%8Dina+francoska+revolucija+1789&gs_l=img.3...3691.15427.2.1599

9.45.44.1.0.0.0.164.3884.19j25.44.0.eqrwrth..0.0...1.1.15.img.mjLAgbxcUYo&bav=on.2.or.r_cp.r_qf.&fp=b45542bdada89a87&biw=1440&bih=775&facrc= &imgrc=jcW5F2CxY6U2xM%3A%3Bgok80QjlzxF4rM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252Fthumb%252F4%252F4e%252FPrise_de_la_Bastille.jpg%252F220px-Prise_de_la_Bastille.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsl.wikipedia.org%252Fwiki%252FFrancoska_revolucija%3B220%3B165 (citirano 20.5.2013).

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	<p>Pozdravljeni (v rokah imam francoski kovanec za 2 evra in ga mečem v zrak).</p> <p>PPT 1 Prosim pogledjte sliko na PPT-ju. Ali prepoznate predmet na njej ?</p> <p>Res je. Bi kdo prebral besede, ki so napisane v krogu na njem ?</p> <p>Ali kdo ve, kaj te besede pomenijo ?</p> <p>Iz kje pa pravzaprav izhajajo te besede ? Se spomnite dogodka s katerim povezujemo te besede ?</p> <p>Tako je. Te besede so bile geslo francoske revolucije, ki se je zgodila leta 1789. Z njo so želeli odpraviti neenakost med ljudmi in zagotoviti enake pravice za vse državljane Francije.</p>	<p>Učenci odgovorijo : francoski kovanec za 2 evra.</p> <p>Učenci odgovorijo : Liberte, egalite, fraternite.</p> <p>Učenci odgovorijo : Svoboda, enakost, bratstvo.</p> <p>Učenci odgovorijo : S francosko revolucijo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika ; PPT 1.</p> <p>Metoda razgovora, metoda dela s slikovnim virom,; LCD projektor, platno, računalnik.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora</p>

	<p>Kako bi vi opisali besedo revolucija, glede na to, da se bomo danes pogovarjali o njej.</p> <p>Če povemo bolj natančno, revolucija je nenadna, drastična sprememba zlasti na političnem in družbenem področju.</p> <p>Danes bomo si ogledali zakaj je prišlo do francoske revolucije, kdo je v njej sodeloval in kakšne posledice je prinesla.</p> <p>PPT 2 Napišite v zvezke nov naslov : Francoska revolucija.</p>	<p>Učenci odgovorijo : Sprememba nečesa, preobrat.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si zapišejo nov naslov v zvezke.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>PPT 2</p>
--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Rast nezadovolj stva</p> <p>(čas : 10 min)</p>	<p>Če želimo izvedeti zakaj se je revolucija zgodila, se moremo vrniti v čas pred njo.</p> <p>PPT 3 : Od leta 1774 je vladal kralj Ludvik XVI. Vladal je kot absolutist. Kaj že to pomeni ?</p> <p>Res je. Čeprav je bil obdan z visokimi državnimi uradniki in svetovalci se je o vsem odločal sam. Ludvika XVI vidimo na sliki. Prosim, če mi ga lahko nekdo opiše.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : o vsem je odločal sam.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci opišejo Ludvika XVI na sliki : razkošna oblačila, nosi zlat nakit, ima kraljevsko držo... .</p>	<p>Frontalna učna oblika ; PPT 3 ; razlaga ; računalnik, LCD projektor, platno</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p> <p>Metoda dela s slikovnim gradivom.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Predstavljajte si, da ste vi kralj LUdvik XVI. Kakšne misli imate v glavi, ko vas takole slikajo ?</p> <p>Francoska družba je takrat poznala tri stanove in sicer : prvi stan ali duhovščina, drugi stran ali plemstvo in tretji stan (kmetje, obrtniki, trgovci)</p> <p>Kdo pa je lahko postal kraljevi svetovalec ? Vsi ljudje, tudi kmetje ?</p> <p>Četudi je tretji stan (trgovci, kmetje, obrtniki) predstavljal 98% vsega prebivalstva niso imeli pravice do soodločanja.</p> <p>Takrat je francosko gospodarstvo vse bolj nazadovalo, kmete so pestile slabe letine in revščina. Položaj kmetov lahko vidimo na naslednji sliki.</p> <p>Ker je bila državna blagajna prazna je želel kralj obdavčiti poleg tretjega stanu tudi prva dva stanova. Mislite, da so plemiči in duhovščina mirno sprejeli višje davke ? Danes smo ljudje veseli, če nam zvišujejo davke ?</p> <p>Zaradi tega, je moral kralj popustiti in pristati na to, da bo s plemiči in duhovščino delil oblast. Vendar Ludvik je ni bil pripravljen deliti, zato je državne stanove sklical na zasedanje.</p>	<p>Da sem najboljši, da mi noben nič ne more...</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : Ne, samo pripadniki plemstva in duhovščine.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : Ne, niso mirno sprejeli višjih davkov. Tudi mi jih danes nismo veseli.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Razlaga.</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p>
--	--	---	---

	Prosim, če si besedilo s power pointa prepisete v zvezke.	Učenci si besedilo s power pointa prepisejo v zvezke.	
2. Narodna skupščina (čas : 10 min)	PPT 4 Zasedanje državnih stanov je bilo 5. Maja 1789 v Versaillesu. Stanovi so se zbrali prvič po več kot 170 letih. Glasovanje je potekalo tako, da je vsak stan imel 1 glas. Kaj je to pomenilo za sam potek glasovanja ? Res je. Ker je imel tretji stan dvakrat več poslancev, si je želel da bi se skupščina spremenila v narodno skupščino. Kaj je to pomenilo za tretji stan ? Parlament je pripravljaj ustavo. Kaj je to pomenilo za monarhijo ? Prosim prepisite si v zvezke besedilo s ppt-ja.	Učenci poslušajo . Učenci odgovorijo : Ker je vsak stan imel samo 1 glas, sta plemstvo in duhovščina vedno preglasila tretji stan. Učenci poslušajo. Učenci odgovorijo : Ker je glasovanje potekalo po poslancih so lahko soodločali pri vodenju države. Učenci odgovorijo : Absolutizma je bilo konec. Učenci prepisejo besedilo s ppt-ja.	Frontalna učna oblika ; PPT 4 ; LCD projektor, računalnik, platno Razlaga Razgovor. Razlaga. Razgovor.
3. Revolucija (čas : 13 minut)	Ali je bilo kralju všeč, da je izgubil absolutno oblast ? Ali mislite, da si jo je hotel vzeti nazaj ? PPT 5 Res je. Na poskus, da bi si jo vzeli nazaj, so Parižani izvedli oboroženo vstajo. Dne 14. julija 1789 so napadli Bastilijo, trdnjavo, kjer so francoski kralji zapirali svoje nasprotnike.	Učenci odgovorijo : Ne, ni mu bilo všeč. Da, hotel je dobiti oblast nazaj. Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika ; PPT 5 ; računalnik, LCD projektor, platno. Razgovor. Razlaga. Razgovor.

	<p>Ali danes ta datum kaj predstavlja ?</p> <p>Kralj ni imel najmanjše možnosti, moral se je vdati. Narodna skupščina je sprejela listino, s katero je razglasila enakost in svobodo za vse ljudi. Imenuje se Deklaracija o pravicah človeka in državljana.</p> <p>Zakaj mislite, da je bila pomembna za francosko ljudstvo ?</p> <p>Res je. Pomembna je pa tudi zato, ker je uveljavila tudi druga načela, kot na primer : najvišje državne službe lahko opravljajo vsi, ki so dovolj sposobni, v imenu državljanov lahko vlada le tisti, ki so ga ljudje izvolili.</p> <p>Prosim odprite učbenike na strani 121.</p> <p>Zdaj pa boste en po eden prebrali enega izmed členov.</p> <p>Kaj lahko razberemo iz teh členov ?</p> <p>Prepišite si, kar piše na ppt-ju.</p> <p>Ali mislite, da je Deklaracija odpravila revščino ?</p>	<p>Učenci odgovorijo : Francozi na ta dan proslavljajo svoj državni praznik</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : V njej je napisano da morajo imeti vsi enake pravice.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odprejo učbenike na strani 121.</p> <p>Učenec prebere po enega izmed členov.</p> <p>Učenci odgovorijo : Da so se res borili za človekove in državljanske pravice.</p> <p>Učenci prepišejo, kar piše na PPT-ju, slajd 5.</p> <p>Učenci odgovorijo : Ne, revščina je ostala.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Razlaga.</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p> <p>Metoda dela s pisnim virom. Učbenik str 121 ;</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p>
--	---	---	--

	<p>Cilje, kot na primer odprava fevdalizma in cehov, odvzete pravice plemstvu in duhovščini so uspele. Vendar premoženjske razlike so ostale.</p> <p>PPT 6 Leta 1792 je Francija napovedala vojno Avstriji in po začetnih zmagah je kmalu začela doživljati hude poraze. Zaradi tega je narodna skupščina odstavila kralja in razglasila republiko. Poslanci narodne skupščine so bili predvsem srednjega in revnega meščanstva. Pravimo jim jakobinci. Njihov voditelj je bil Maximilien Robespierre. Ali mislite, da so se maščevali svojim nasprotnikom ? Mogoče veste kakšno napravo so uporabljali pri usmrtitvah ?</p> <p>Res je. Poglejmo si kratek filmček kako so te usmrtitve potekale.</p> <p>Kaj smo videli na posnetku. So bile usmrtitve javne ? Jih je prišlo gledati veliko ljudi ? So ob tem uživali ? Kako bi to pojasnil ?</p>	<p>Učenci odgovorijo : Da. Giljotino. Učenci gledajo posnetek.</p> <p>Učenci odgovorijo : Da, bile so javne. Veliko ljudi jih je prišlo gledati in ob tem so uživali. To se lahko razbere s posnetka, ko so vsi glasno spodbujali. Ker so zmagali revolucijo so bili vsi evforični in so se želeli maščevati.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>PPT 6.</p> <p>Razgovor.</p> <p>Metoda dela z IKT (http://www.youtube.com/watch?v=sM-169xrYpQ).</p> <p>Razgovor.</p> <p>Razlaga.</p>
--	--	--	---

	<p>Res je. Pod giljotino je do leta 1794 umrlo več kot 10.000 ljudi. Prosim prepisite si besedilo s PPT-ja.</p> <p>PPT 7 Danes smo že omenili, da je francoska revolucija odpravila fevdalizem in cehe, ter zaradi tega se je kmetijstvo svobodno razvijalo. Ali mislite, da je oblast prešla med revno kmečko prebivalstvo ? Kako pa danes pojmuje francosko revolucijo ? Pomagajte si z njenim geslo : « svoboda, enakost, bratstvo ».</p>	<p>Učenci preprišejo besedilo s PPT-ja.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : Ne, oblast je ostala v rokah premožnih. Danes jo pojmuje predvsem kot zgled boja za pravičnost, enakost vseh ljudi in svobodo.</p>	<p>PPT 7.</p> <p>Razgovor.</p>
--	---	--	---------------------------------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
7 minut	<p>Z novo učno snovjo smo zaključili. Razdelila vam bom liste, na njej je križanka. Prosim, da jo vsak sam reši. Na voljo imate 4 minute.</p> <p>Vaš čas je potekel. Prosim, da mi vsak učenec prebere vprašanje in odgovor nanj. Ostali učenci prosim pregledujte, če ste pravilno odgovorili.</p> <p>PPT 8 Na PPT-ju imate rešeno križanko. Če ste katero besedo preslišali, jo lahko zdaj napišete.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci začnejo reševati križanko.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenec prebere vprašanje in odgovor nanj. Ostali poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo in po potrebi dopolnijo križanko.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika. Delovni list - Križanka</p> <p>Frontalna učna oblika. Razlaga.</p> <p>Razgovor.</p> <p>PPT 8 ; LCD projektor, platno, računalnik ; razlaga.</p>

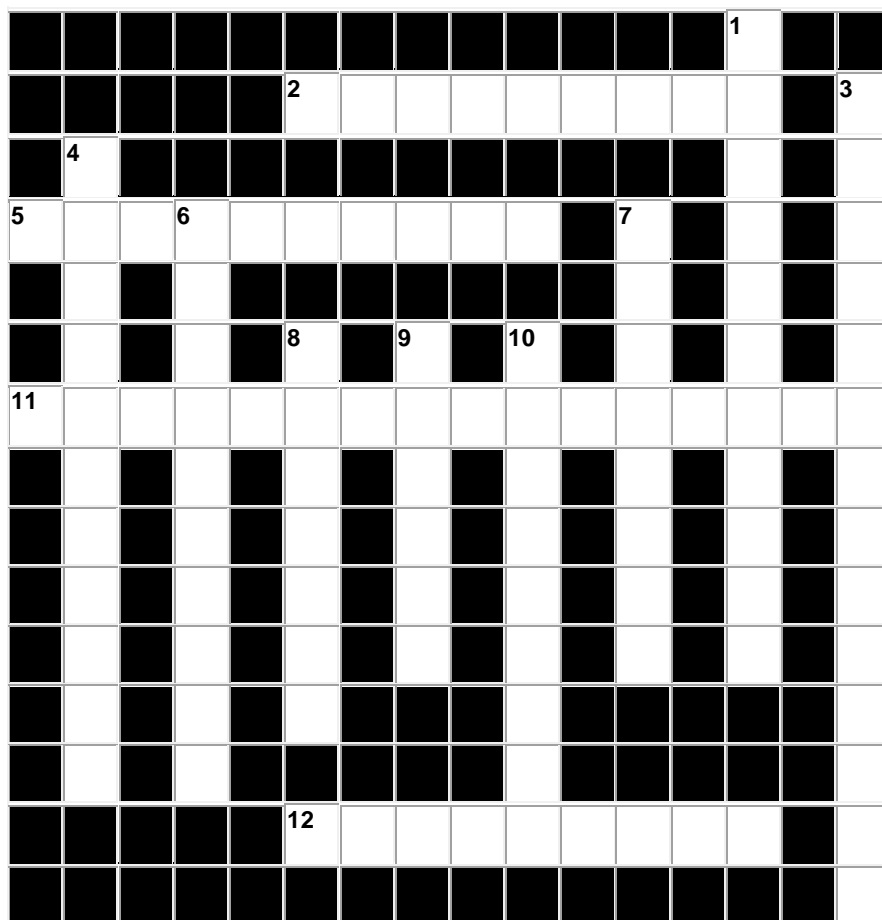
	Križanko prosim nalepite v zvezek. Sedaj smo z uro zaključili. Nasvidenje.	Učenci poslušajo.	
--	--	-------------------	--

SEZNAM PRILOG:

1. PPT predstavitev.
2. Križanka – nerešena.
3. Križanka - rešena.
4. Zapis učne snovi v zvezkih.

Priloga 2: Križanka - nerešena

FRANCOSKA REVOLUCIJA - Križanka



- | Vodoravno: | Navpično: |
|---|--|
| 2 Leta 1792 so ustanovili _____ . | 1 Priimek revolucionarnega voditelja Maximiliena. |
| 5 Z revolucijo so odpravili cehe in _____ . | 3 Ime žene Ludvika XVI, katero so tudi obglavili. |
| 11 Kako se imenuje telo, ki so ga ustanovili ob koncu zasedanja državnih stanov? | 4 _____ o pravicah človeka in državljana. |
| 12 Srednjeveška trdnjava, ki so jo napadli 14.7.1789. | 6 Prvi stan ali _____ . |
| | 7 Kmete je poleg slabih letin pestila tudi _____ . |
| | 8 Svoboda, _____, bratstvo! |
| | 9 Novonastali parlament je imel nalogo pripraviti _____ . |
| | 10 Absolutist, vladar takratne Francije. |

Priloga 3: Križanka – rešena

FRANCOSKA REVOLUCIJA - križanka

																				¹ R				
					² R	E	P	U	B	L	I	K	O										³ M	
		⁴ D																				B		A
⁵ F	E	V	⁶ D	A	L	I	Z	E	M		⁷ R			E									R	
	K		U											E		S							I	
	L		H		⁸ E		⁹ U		¹⁰ L			V		P									A	
¹¹ N	A	R	O	D	N	A	S	K	U	P	Š	Č	I	N	A									
	R		V		A		T		D		Č		E										N	
	A		Š		K		A		V		I		R										T	
	C		Č		O		V		I		N		R										O	

	I	I	S	A	K	A	E	N				
	J	N	T		X			I				
	A	A			V			E				
			¹² B	A	S	T	I	L	I	J	A	T
												A

Vodoravno:

- 2 Leta 1792 so ustanovili _____ .
- 5 Z revolucijo so odpravili cehe in _____ .
- 11 Kako se imenuje telo, ki so ga ustanovili ob koncu zasedanja državnih stanov?
- 12 Srednjeveška trdnjava, ki so jo napadli 14.7.1789.

Navpično:

- 1 Priimek revolucionarnega voditelja Maximiliena.
- 3 Ime žene Ludvika XVI, katero so tudi obglavili.
- 4 _____ o pravicah človeka in državljana.
- 6 Prvi stan ali _____ .
- 7 Kmete je poleg slabih letin pestila tudi _____ .
- 8 Svoboda, _____, bratstvo!
- 9 Novonastali parlament je imel nalogo pripraviti _____ .
- 10 Absolutist, vladar takratne Francije.

Priloga 4: Zapis učne snovi v zvezkih

FRANCOSKA REVOLUCIJA

Rast nezadovoljstva:

- ▣ Kralj Ludvik XVI (absolutist, vladal od leta 1774).
- ▣ Duhovščina in plemstvo (2% prebivalstva, večina zemlje v njihovih rokah, visoki položaji).
- ▣ Pripadniki tretjega stanu: kmetje, rokodelci, obrtniki, trgovci (plačevali davke).
- ▣ Revščina, slabe letine, nezadovoljstvo, prazna državna blagajna.

Narodna skupščina

- ▣ Zasedanje skupščine 5. maja 1789 v Versaillesu.
- ▣ Glasovanje po stanovih.
- ▣ Narodna skupščina: parlament → konec absolutizma.

Revolucija

- ▣ Napad na Bastilijo 14. julija 1789.
- ▣ Deklaracija o pravicah človeka in državljana:
 - enake pravice,
 - svoboda vere, misli, govora,
 - najvišje službe lahko opravljajo tisti, ki so dovolj sposobni.

Teror jakobincev

- ▣ Leta 1792 Francija napove vojno Avstriji → porazi → narodna skupščina odstavi kralja.
- ▣ L. 1792 razglasitev REPUBLIKE; poslanci srednjega in revnega meščanstva (jakobinci).
- ▣ Voditelj Maximilien Robespierre.
- ▣ Maščevanje nasprotnikom (gilijotina).

Posledice in pomen francoske revolucije

- ▣ Odprava fevdalizma in cehov → svoboden razvoj kmetijstva.
- ▣ Oblast v rokah premožnih.
- ▣ Razglasitev REPUBLIKE leta 1792 (Maximilien Robespierre) – maščevanje nasprotnikom (gilijotina).
- ▣ Zgled boja za pravičnost, enakost in svobodo.



**LIBERTE
EGALITE
FRATERNITE**

**SVOBODA
ENAKOST
BRATSTVO**



FRANCOSKA REVOLUCIJA

RAST NEZADOVOLJSTVA



absolutist, vladal od leta

1774 do 1792. Zastopal 2% prebivalstva,



NARODNA SKUPŠČINA

- ▣ Zasedanje skupščine 5. maja 1789 v Versaillesu.
- ▣ Glasovanje po stanovih.
- ▣ Narodna skupščina: parlament (žirondisti)
→ konec absolutizma.





TEROR JAKOBINCEV

- ❑ Leta 1792 Francija napove vojno Avstriji → porazi → narodna skupščina odstavi kralja.
- ❑ L. 1792 razglasitev **REPUBLIKE**; poslanci srednjega in revnega meščanstva (jakobinci).
- ❑ Voditelj Maximilien Robespierre.
- ❑ Maščevanje nasprotnikom (gilijotina).

<http://www.youtube.com/watch?v=sM-169xrYpQ>

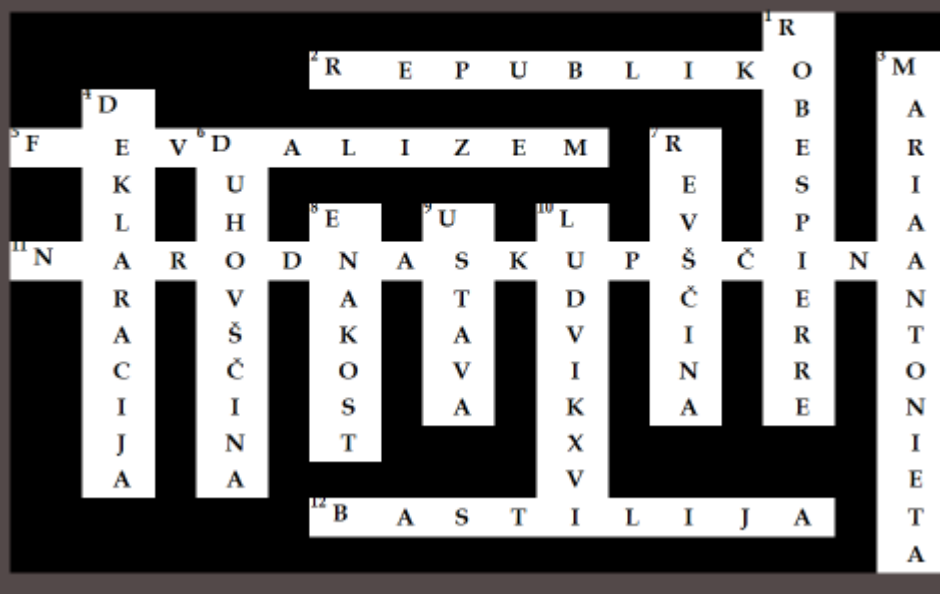


POSLEDICE IN POMEN FRANCOSKE REVOLUCIJE

- ☐ Odprava fevdalizma in cehov → svoboden razvoj kmetijstva.
- ☐ Oblast v rokah premožnih.
- ☐ Zgled boja za pravičnost, enakost in svobodo.



KRIŽANKA - REŠITEV





Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
Napoleon**

DATUM: 15. maj 2013

IME IN PRIIMEK: Tadeja Lapuh

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 8. Razred
Datum: 23. 5. 2013
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">- tema iz učnega načrta: Napoleon in njegove vojne- tema iz učbenika: Napoleon – zadnji med velikimi osvajalci
Učna enota – naslov učne ure: Napoleon in njegova osvajanja.
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">- individualna učna oblika ali individualno delo- parna učna oblika ali parno delo ali delo v dvojicah- frontalna učna oblika ali frontalno delo
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">- metoda razlage- metoda razgovora- metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije, metoda zvočne demonstracije, metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.
Učne tehnike: Križanka (Hot potatoes. URL// http://hotpot.uvic.ca/ (citirano 20. 5. 2013).
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">- Cilji iz učnega načrta:- Učenci ugotovijo in utemeljijo, kako je Napoleon končal francosko revolucijo in njene ideje razširil po Evropi.- Učenci na zemljevidu pokažejo obseg Ilirskih provinc in opišejo njihov vpliv na razvoj Slovenske narodne zavesti.- Učenci razvijajo spretnosti časovne in prostorske predstavljalnosti.- Učenci izgrajujejo, razširjajo in poglobljajo znanje o najpomembnejših dogodkih, pojavih in procesih iz svetovne, evropske in regionalne zgodovine ter razširjati sposobnost uporabe zgodovinskih pojmov in konceptov.- Učenci znajo predstaviti svoje znanje na različne načine: ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT itd.- razvijati zavest o narodni identiteti in državni pripadnosti. - Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: <p>Operativni učni cilji:</p> <p><i>Izobraževalni učni cilji</i></p>

Ob koncu učne ure učenec zna:

- razložiti kje in kdaj je nastala francoska državna himna,
- pojasniti, zakaj so se evropski monarhi bali širitve francoske revolucije v njihove dežele,
- primerjati francosko vojsko pred in po letu 1792 in opisati spremembe v njej,
- opisati kje in kdaj se je Napoleon rodil, umrl, zakaj je hitro napredoval v vojski, kakšen sloves je imel med vojaki,
- opisati kdaj se je Napoleon postavil na čelo vlade in kdaj se je razglasil za cesarja,
- razložiti, po čem se je Francosko cesarstvo razlikovalo od ostalih cesarstev,
- opisati, do kam so segla Napoleonova osvajanja v Evropi,
- razložiti, kdaj in v kaj je Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti razpadlo,
- razložiti, kam je bilo slovensko ozemlje v času francoske okupacije vključeno,
- opisati obseg Ilirskih provinc in njen vpliv na slovenski jezik in šolstvo na slovenskem ozemlju,
- razložiti, kjer in kdaj je bil Napoleon odločilno poražen,
- opisati Napoleonov propad in kje ter kdaj je potekala njegova zadnja bitka,
- opisati, kdo je po Napoleonu prevzel oblast v Franciji.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- oceniti, kako se naredi sinteza obravnavane učne snovi in si zabeležiti bistvene podatke na učni list,
- oceniti, kako se naredi sinteza po ogledu video posnetka in izpostaviti bistvene podatke.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- opisati, kako se vede ob predvajanju državne himne.

Učna sredstva:

- učila: učbenik (Žvanut M., Vodopivec P. Vzpon meščanstva – zgodovina za 7. razred osnovne šole, zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole, Ljubljana, 2002, str. 123 – 125.), učni list (povzeto po: Žvanut M., Vodopivec P. Vzpon meščanstva – zgodovina za 7. razred osnovne šole, zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole, Ljubljana, 2002, str. 123 – 125.), zemljevid sveta (<http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/222-solski-stenski-zemljevid-sveta.html> (citirano 20. 5. 2013).), zemljevid Evrope (<http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/221-solski-stenski-zemljevid-evrope.html> (citirano 20. 5. 2013).), zemljevid Napoleonova osvajanja (Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46.), zemljevid Ilirske province (Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 47.)
- učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster, računalnik, projektor, projekcijsko platno, pisalo.

Didaktične etape učnega procesa:

1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE.
2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE.
3. URJENJE ALI VADENJE.
4. PONAVLJANJE.

Medpredmetne povezave in vsebine:

Državljska in domovinska vzgoja ter etika (ob poslušanju francoske državne himne sledi razgovor, kako se vede ob poslušanju državnih himen), geografija (lokacija Napoleonovega rojstva, izгона, smrti, njegovih osvajanj po Evropi, ki jo pokažejo na zemljevidu), francoščina (prisotna v besedilu v Marseljezi), slovenščina (celoten pouk poteka v slovesnkem jeziku), angleščina (v angleščini poteka video posnetek o Napoleonu), glasbena vzgoja (ob poslušanju glasbe v uvodni motivacije se krepi pozitivno čustvo do glasbe), matematika (računanje starosti ob smrti Napoleona).

Novi pojmi:

Bataljon (vojaška taktična enota, sestavljena iz 4 – 6 čet. Več bataljonov sestavlja polk).

General (vojaški poveljnik, visok častniški čin).

Oficir (častnik, vsi vojaški čini od zastavnika navzgor).

Stepa (širna suha ravnina, porasla s travo).

Monarhija (samovlada, oblika državne ureditve, kjer pripada najvišja oblast monarhu)

Viri in literatura:

Hozjan A., Potočnik D. Zgodovina 2 : Učbenik za 2. letnik gimnazije, Ljubljana, 2001, str. 310 – 319.

Križanka. Hot potatoes. URL//<http://hotpot.uvic.ca/>(citirano 20. 5. 2013).

Marseljeza. <http://www.youtube.com/watch?v=221UWotqwd0> (citirano 20. 5. 2013).

Napoleon. <http://www.history.com/videos/napoleon#napoleon> (citirano 20. 5. 2013).

Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46 – 47.

Zemljevid sveta. <http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/222-solski-stenski-zemljevid-sveta.html> (citirano 20. 5. 2013).

Zemljevid Evrope. <http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/221-solski-stenski-zemljevid-evrope.html> (citirano 20. 5. 2013).

Žvanut M., Vodopivec P. Vzpon meščanstva – zgodovina za 7. razred osnovne šole, zgodovina za 8. razred devetletne osnovne šole, Ljubljana, 2002, str. 123 – 125.),

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
4 min (čas)	<p>Vprašanje učitelja: "Zanima me, če poznate to pesem."</p> <p>(Zavrti se 10 sekund posnetka.) http://www.youtube.com/watch?v=221UWotqwdo)</p> <p>Vprašanje učitelja: "katera pesem je to?"</p> <p>Vprašanje učitelja: "kako pa se obnašamo, ko se predvaja himna?"</p> <p>Navodila učitelja: "potem pa naredimo to. Bomo še enkrat predvajali francosko himno. Ko se pesem konča, se v tišini usedite nazaj."</p> <p>(Zavrti se posnetek : http://www.youtube.com/watch?v=221UWotqwdo)</p> <p>Razlaga učitelja:</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "francoska državna himna."</p> <p>Učenci odgovorijo: "stoji se in se spoštljivo poslušaj."</p> <p>Učenci vstanejo in poslušajo himno. Ko glasba poneha, se usedejo.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda zvočne demonstracije. Učila in učni pripomočki: računalnik, internet, zvočniki, glasba (Marseljeza. URL/http://www.youtube.com/watch?v=221UWotqwdo, citirano 20. 5. 2013.)</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda zvočne demonstracije Učila in učni pripomočki: računalnik, internet, zvočniki, glasba Marseljeza. http://www.youtube.com/watch?v=221UWotqwdo, citirano 20. 5. 2013.</p>

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>"Pogledali si bomo, kako se je povzpel najbolj slaven francoski vladar." Vprašanje učitelja: "kdo ve, o kom govorim?"</p> <p>Navodila učitelja: "napišite si naslov v zvezke: Napoleon Bonaparte, izpolnjen učni list pa boste doma prilepili v zvezek pod ta naslov."</p> <p>(Učitelj napiše na vrh table naslov: "Napoleon Bonaparte" in razdeli učne liste.)</p>	<p>Učenci odgovorijo: "o Napoleonu Bonapartu."</p> <p>Učenci napišejo v zvezke naslov: "Napoleon Bonaparte."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora. Učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p>
--	---	---	---

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. 7 min (čas)</p>	<p>Razlaga učitelja: "ob koncu današnje učne ure boste znali: - pojasniti, zakaj so se evropski monarhi bali širitve francoske revolucije v njihove dežele, - opisati glavne značilnosti in podatke o Napoleonu, - opisati, do kam so segla Napoleonova osvajanja v Evropi,</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, projekcijsko platno, PP.</p>

	<p>- razložiti, kam je bilo slovensko ozemlje v času francoske okupacije vključeno, - opisati in razložiti Napoleonov propad."</p> <p>Vprašanje učitelja: "ve kdo, kdaj je nastala ta pesem, ki smo jo poslušali?"</p> <p>Razlaga učitelja: "nastala je, ko je leta 1792 izbruhnila vojna med Francijo na eni strani ter Avstrijo in Prusijo na drugi strani." (Učitelj napiše na tablo: "1792-vojna med Francijo in ter Avstrijo in Prusijo").</p> <p>Vprašanje učitelja: "zakaj pa mislite, da je izbruhnila ta vojna? Česa so se vladarji bali, kar se je v Franciji tudi zgodilo v zvezi s kraljem Ludvikom XVI?"</p> <p>Razlaga učitelja: "leta 1792 sta torej vojno s Francijo začeli Avstrija in Prusija, ki sta v</p>	<p>Učenci odgovorijo: "med francosko revolucijo."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "mnogi vladarji so se bali, da se bo revolucija razširila tudi v njihove dežele in ogrozila njihovo oblast."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>
--	---	---	---

	<p>začetku zmagovali. Kmalu pa so bila v vojni z njo skoraj vsa evropska kraljestva. Franciji je uspelo zmagati in ubraniti svoje meje, leta 1794 pa so že prestopili belgijsko mejo. Takrat je v vrhu francoske republike prišlo do spremembe." Vprašanje učitelja: "kdo je bil v Franciji na oblasti takrat?"</p> <p>Razlaga učitelja: "njega in njegove sodelavce so zamenjali z novim vodstvom. Republika se je sicer ohranila, toda država in oblast sta bili spet organizirani tako, kot prej."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kdo je torej imel glavno besedo v državi?"</p> <p>Navodila učitelja: "zdaj pa vsak sam reši prvo nalogo na učnih listih, nato pa bomo preverili kaj ste napisali."</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "Jakobinci oziroma Robespierre."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "predvsem bogati: podjetniki, bankirji, trgovci in drugi premožni meščani."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo učni list.</p>	<p>·</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>
--	--	---	--

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo vprašanje in rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list.)		Individualna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo. Frontalna oblika, metoda razgovora.
2. 7 min (čas)	<p>Razlaga učitelja: "vojna, ki je leta 1792 izbruhnila med Francijo ter Avstrijo in Prusijo, je pokazala, da je taka vojska nesposobna za uspešen boj proti sovražnikom."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kakšna vojska je bila pred to vojno? Kdo so bili vojaki?"</p> <p>Vprašanje učitelja: "poveljniki in oficirji so bili kakšnega stanu?"</p> <p>Razlaga učitelja: "po vojni med Francijo ter Avstrijo in Prusijo leta 1792 pa so spremenili vojsko, da je postala uspešna in učinkovita."</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "vojaki pa so bili večinoma plačanci, deloma tudi kmetje in mestni reveži."</p> <p>Učenci odgovorijo: "poveljniki in oficirji so bili plemiči."</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>

<p>Nezanesljive plemiške generale in častnike so zamenjali z mladimi oficirji, privrženci revolucije."</p> <p>Vprašanje učitelja: "povišanja niso bila odvisna od rodu ali premoženja, ampak od česa? "</p> <p>Razlaga učitelja: "razglasili so tudi splošno vojaško obveznost od 18 do 25 leta."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kaj to pomeni?"</p> <p>Razlaga učitelja: "ko so šli v vojsko, so med vojaki nastajale tudi revolucionarne pesmi."</p> <p>Vprašanje učitelja: "katera revolucionarna pesem je najbolj znana iz tega obdobja in smo jo poslušali ob začetku ure?"</p> <p>Razlaga učitelja:</p>	<p>Učenci odgovorijo: "od tega kako se je kdo izkazal."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "splošna vojaška obveznost pomeni, da morajo iti v vojsko vsi moški, stari od 18 do 25 let."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "francoska državna himna."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>
--	--	--

	<p>"francoski državni himni pa se reče Marseljeza. Pel jo je bataljon iz Marseilla, ko so šli v vojno leta 1792 in je ob koncu 19. stoletja postala francoska državna himna."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kje pa je mesto Marseille na zemljevidu?"</p> <p>Navodila učitelja: "naj pride nekdo na zemljevid Evrope pokazati, kje je mesto Marseille."</p> <p>Navodila učitelja: "v paru rešite učni list pod točko 2."</p> <p>(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo vprašanje in rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list)</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Eden izmed učencev pokaže mesto na zemljevidu.</p> <p>Učenci v paru rešujejo učni list.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: Zemljevid Evrope. (Zemljevid Evrope. URL//http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/221-solski-stenski-zemljevid-evrope.html (citirano 20. 5. 2013)).</p> <p>Parna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>
<p>3. 10 min (čas)</p>	<p>Vprašanje učitelja: "kaj veste o Napoleonu?"</p> <p>Navodila učitelja:</p>	<p>Učenci odgovorijo: "bil je Francoski vladar v začetku 19. stoletja, bil je dober vojak in bil je majhne postave."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>

	<p>"pa si pogledjmo kratek video posnetek."</p> <p>(Učitelj predvaja video posnetek na spletni povezavi: http://www.history.com/videos/napoleon#napoleon).</p> <p>Vprašanje učitelja: "kdaj in kje se je Napoleon Bonaparte rodil?"</p> <p>(Učitelj napiše na tablo: 1769 in Korzika)</p> <p>Vprašanje učitelja: "kje pa leži Korzika na zemljevidu?" (Učitelj pokliče enega izmed učencev, da pokaže na zemljevidu, kje leži Korzika.)</p> <p>Razlaga učitelja: "bil je sin uradnika plemiškega."</p> <p>Vprašanje učitelja: "katerega leta in kje je umrl?"</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo posnetek.</p> <p>Učenci odgovorijo: "na Korziki leta 1769."</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenec pokaže na zemljevidu, kje leži Korzika.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "umrl je 1821 na otoku Sv. Helene. Otok leži v Atlantskem oceanu."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Učila in učni pripomočki : video posnetek (Napoleon. URL//http://www.history.com/videos/napoleon#napoleon (citirano 20. 5. 2013)).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster,</p> <p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki : zemljevid Evrope. (Zemljevid Evrope. URL//http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/221-solski-stenski-zemljevid-evrope.html (citirano 20. 5. 2013)).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p>
--	--	--	--

<p>(Učitelj napiše na tablo: "1821 in otok Sv. Helene.")</p> <p>Vprašanje učitelja: "koliko je bil takrat star?"</p> <p>Vprašanje učitelja: "kje na zemljevidu pa leži ta otok?"</p> <p>Če kdo od otrok ve, kje leži, gre pokazati na zemljevid, drugače učitelj pokaže na zemljevidu sveta, kje leži ta otok.</p> <p>Razlaga učitelja: "Napoleon se je šolal na francoskih vojaških šolah. Odrezal se je tako dobro, da je že pri 16. letih postal častnik. V vojski je zaradi izjemnih sposobnosti zelo hitro napredoval, bil pri 24. letih povišan v generala in si kmalu pridobil sloves nepremagljivega poveljnika."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kakšne postave je bil?"</p> <p>Razlaga učitelja: "v njegovi majhni postavi je tičal izjemen duh, ki je navdušil mnoge evropske izobražence."</p>	<p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "takrat je bil star 52 let."</p> <p>Učenci opazujejo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "majhne postave."</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: zemljevid sveta. (Zemljevid sveta. URL//http://www.zemljevidi-vodniki.si/stenski-solski-zemljevidi/222-solski-stenski-zemljevid-sveta.html (citirano 20. 5. 2013.))</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p>
---	---	---

	<p>"Med oficirji in vojaki je bil zelo priljubljen, po velikih vojaških uspehih pa je postal tudi najmočnejši mož v Franciji."</p> <p>"Leta 1799 se je ob pomoči vojske postavil na čelo vlade, leta 1804 pa se je razglasil za cesarja."</p> <p>(Učitelj napiše na tablo: 1799 se je postavil na čelo vlade, leta 1804 se je razglasil za cesarja.)</p> <p>Razlaga učitelja: "večina Francozov je cesarstvo podpirala."</p> <p>Vprašanje učitelja: "zakaj oziroma po čem se je Napoleonovo francosko cesarstvo razlikovalo od nemškega in vseh prejšnjih?"</p> <p>Navodila učitelja: "v parih rešite še tretjo točko na učnem listu."</p>	<p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "v njem ni bilo delitve na stanove, ampak je vladala državljanska enakost, ki jo je razglasila francoska revolucija."</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>
--	---	---	---

2013, XI-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo vprašanje in rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list)	Učenci rešujejo učni list.	Parna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo. Frontalna oblika, metoda razgovora.
4. 7 min (čas)	<p>Razlaga učitelja: "kot smo videli v filmčku, francoske zmage v vojnah z evropskimi državami so se nadaljevale tudi v času Napoleonove oblasti. Francoska vojska je po letu 1800 osvojila velik del Evrope od Španije do Rusije."</p> <p>(Učitelj demonstrira zemljevid Napoleonova osvajanja.)</p> <p>Razlaga učitelja: "v Nemčiji, Italiji, Švici, Španiji in na Poljskem so vladali Napoleonovi privrženci in so se večinoma obnašali tako, kot je želel on."</p> <p>Vprašanje učitelja: "katero cesarstvo, ki ga je vodil Franc II je zaradi francoske zmage 1806 razpadlo?"</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci opazujejo zemljevid.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo:</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, zemljevid Napoleonovih osvajanj (Napoleonova osvajanja. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46.).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>

	<p>Razlaga učitelja: "Habsburžani, ki so do tedaj nosili nemško cesarsko krono pa so se oklicali za avstrijske cesarje in tako je postal Franc II prvi avstrijski cesar."</p> <p>(Učitelj napiše na tablo: "Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti" in ga prečrta, nariše puščico ven iz napisanega in prečrtanega in napiše : "Avstrijsko cesarstvo".)</p> <p>Razlaga učitelja: "Napoleon je ustanovil tudi Rensko zvezo, ki je združila večino nemških fevdalnih državic."</p> <p>"Francozi pa so v letih 1809 – 13 zasedli tudi del slovenskega ozemlja."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kam je bilo ozemlje današnje Slovenije vključeno?"</p> <p>(Učitelj napiše na tablo: "Ilirske province")</p> <p>(Učitelj demonstrira zemljevid Ilirske province.)</p>	<p>"Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "v Ilirske province".</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci si ogledujejo zemljevid.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p> <p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, zemljevid Ilirskih provinc (Ilirske province. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 47.)</p>
--	---	---	--

	<p>Vprašanje učitelja: "zakaj pa mislite, da so bile ustanovljene Ilirske province? Poglejte na zemljevid. Kaj so preprečile Avstrijskemu cesarstvu?"</p> <p>Razlaga učitelje: "Napoleon je hotel gospodarsko oslabiti Avstrijo in jo odrezati od Jadrana."</p> <p>Vprašanje učitelja: "zakaj pa je dostop do morja pomemben?"</p> <p>Razlaga učitelja: "Ko je bilo slovensko ozemlje pod Ilirskim provincam, pa je bil Valentin Vodnik nad nečim tako navdušen, da je napisal hvalnico Ilirija oživljena."</p> <p>Vprašanje učitelja: "Česa je bil Valentin Vodnik tako vesel in kakšne spremembe so naredili Francozi na slovenskih tleh?"</p>	<p>Učenci odgovorijo: "dostop do morja."</p> <p>Učenci odgovorijo: "Zaradi čezmorskih prometnih povezav, zaradi transporta."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: Veseli so zaradi izboljšanja položaja slovenstva.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora, učila in učni pripomočki: zemljevid Ilirskih provinc. (Ilirske province. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 47.)</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>
--	---	--	---

	<p>Razlaga učitelja: "Vse šole naj bi tudi izvajale pouk v "deželnem jeziku", zato je napisal tudi vrsto novih slovenskih učbenikov." Navodila učitelja: "Poglejte na zemljevid Napoleonovih osvajanj."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kaj je za zemljevidu označeno z zeleno?"</p> <p>Vprašanje učitelja: "kaj pa je označeno rumeno barvo?"</p> <p>Razlaga učitelja: "leta 1812 je Napoleonova vojska napadla Rusijo. Vkorakala je v Moskvo."</p> <p>(Učitelj pokaže Napoleonovo pot na zemljevidu Napoleonovih osvajanj).</p> <p>Vprašanje učitelja:</p>	<p>Učenci poslušajo in gledajo na zemljevid.</p> <p>Učenci odgovorijo: "ozemlje, ki je bilo pod francosko oblastjo."</p> <p>Učenci odgovorijo: "to ozemlje pa ni bilo pod Napoleonom."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci opazujejo zemljevid.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, zemljevid Napoleonovih osvajanj. (Napoleonova osvajanja. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46.).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>
--	---	--	---

	<p>"ali sodeč po zemljevidu sklepate, da je bil tam Napoleon uspešen, ali ne?"</p> <p>(Učitelj napiše na tablo: "1812 – pohod v Moskvo – velik Napoleonov poraz".)</p> <p>Razlaga učitelja: "Napoleon je izgubil to bitko, ker so se Rusi že umaknili, poleg tega pa je Moskvo zajel požar. V požganem mestu Francozi niso mogli prezimiti in preživeti, zato jim je ostal le umik."</p> <p>Vprašanje učitelja: "kakšno podnebje je v Rusiji?"</p> <p>Razlaga učitelja: "prek opustošenih, ledenih, zasneženih ruskih step so se vrnil le ostanki velike francoske vojske."</p> <p>Navodila učitelja: "v parih rešite četrto točko na učnem listu."</p> <p>(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo vprašanje in</p>	<p>Učenci odgovorijo: "ne, ker je Rusija rumene barve na zemljevidu."</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "zelo mrzlo, hladno celinsko."</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo učni list.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Parna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo.</p>
--	---	--	--

	rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list)		Frontalna oblika, metoda razgovora.
5. 7 min (čas)	<p>Razlaga učitelja: "Napoleon po katastrofalnem pohodu v Rusijo ni več mogel obnoviti francoske vojaške moči. Leta 1814 je odstopil in odšel v izgnanstvo na sredozemski otok Elbo." (Učitelj napiše na tablo: "1814 – Napoleon odstopi in gre v izgnanstvo na otok Elbo".)</p> <p>Navodila učencem: "naj nedko pokaže na zemljevidu Napoleonovih osvajanj, kje točno leži otok Elba."</p> <p>(Učitelj nekoda določi, da gre pred zemljevid in pokaže Elbo).</p> <p>Razlaga učitelja: "naslednje leto je od tam pobegnil in ponovno zavladal. Leta 1815 pa so ga angleške in pruske čete premagale pri Watelooju v Belgiji."</p> <p>Navodila učitelja:</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo na tablo.</p> <p>Učenci poslušajo, opazujejo, eden izmed njih vstane in pokaže na zemljevidu Elbo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage, učila in učni pripomočki: tabla, kreda ali flomaster.</p> <p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, zemljevid Napoleonovih osvajanj. (Napoleonova osvajanja. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46.).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p>

	<p>"pokaži, kje se je odvijala bitka pri Waterlooju leta 1815."</p> <p>(Učitelj demonstrira zemljevid Napoleonova osvajanja in nekoga pokliče pred projektor ter napiše na tablo: 1815 – bitka pri Waterlooju – konec Napoleonovega cesarstva.)</p> <p>Razlaga učitelja: "Napoleonovega cesarstva je bilo s porazom v bitki pri Waterlooju konec. Za njim je zavladal Ludvik XVIII., obnovljena pa je bila ustavna monarhija."</p> <p>Vprašanje učitelja: "katerega leta in kje je Napoleon kot izgnanec umrl?"</p> <p>Navodila učitelja: "v parih rešite še 5. točko na učnem listu."</p> <p>(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo vprašanje in rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list.)</p>	<p>Eden izmed učencev gre pred tablo in pokaže na zemljevidu, kje se je bitka odvijala, ostali opazujejo, gledajo na zemljevid in tablo.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo: "umrl je na otoku Sv. Helene v Atlantskem oceanu leta 1821."</p> <p>Rešujejo učni list.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda slikovne demonstracije, učila in učni pripomočki: računalnik, projektor, tabla, kreda ali flomaster, zemljevid Napoleonovih osvajanj. (Napoleonova osvajanja. Weber T., Rihtaršič M. Mali zgodovinski atlas. Ljubljana, 2001, str. 46.).</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovor.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Parna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora.</p>
--	---	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
3 min (čas)	<p>Navodila učitelja: "za konec pa vsak sam reši še 6. točko na učnem listu, kar bomo nato preverili, če ste pravilno izpolnili."</p> <p>(Po nekaj minutah učitelj pokliče par učencev, naj preberejo rešitev naloge in tako preveri, kaj so napisali v učni list.)</p>	<p>Učenci rešujejo učni list.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage.</p> <p>Individualna učna oblika, učila in učni pripomočki: učni list, pisalo.</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora. Mreža.</p>

SEZNAM PRILOG:

1. Učna priprava
2. Izpolnjen učni list
3. Neizpolnjen učni list
4. Zemljevid Napoleonova osvajanja
5. Zemljevid Ilirske province
6. Zemljevid Evrope
7. Zemljevid sveta
8. Glasbeni mp3 posnetek
9. PPT predstavitev

Delovni list - Napoleon Bonaparte

1. Evropski monarhi – sovražniki revolucije

Leta 1792 je izbruhnila vojna med _____ na eni strani in _____ in _____ na drugi strani. Ta vojna je izbruhnila, ker so se evropski monarhi bali, da _____

2. Revolucionarna vojska

Vojna leta 1792 je pokazala, da je obstoječa vojska nesposobna za uspešen boj proti sovražniku. Kakšna je bila vojska oziroma kdo so bili vojaki pred tem prelomnim dogodkom in kdo so bili po njem?

Od česa so bila odvisna povišanja v vojski pred tem dogodkom in po njem?

Razglasili so tudi splošno vojaško obveznost, ki je trajala od _____ leta do _____ leta. Vojaki so peli revolucionarne pesmi, ko so odhajali v boj. Najbolj znana revolucionarna pesem je bila napisana leta _____ imenuje se _____ in je tudi francoska državna _____.

3. Napoleon Bonaparte

Rodil se je leta _____ na _____, umrl pa leta _____ na otoku _____ v _____ oceanu. V vojski je zelo _____ napredoval. Bil je _____ postave, med oficirji pa je bile zelo _____.

Leta 1799 se je ob pomoči vojske postavil na čelo _____, leta 1804 pa se je razglasil za _____.

Kako se je Napoleonovo cesarstvo razlikovalo od ostalih cesarstev?

4. Napoleonovo osvajanje Evrope

Francoska vojska je osvojila velik del Evrope od _____ na zahodu do _____ na vzhodu.

Leta 1806 je Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti, kjer so vladali Habsburžani, razpadlo v _____ cesarstvo.

Francozi so od 1809 – 1813 zasedli tudi slovensko ozemlje, ki je bilo vključeno v _____
_____. Napoleon je z njimi Avstrijskemu cesarstvu preprečil dostop do _____.

Leta 1812 je Napoleon napadel _____, doživel _____ od katerega se ni več pobral.

5. Napoleonov konec

Leta _____ je odstopil in bil izgnan na otok _____, ki leži v _____ morju.

Naslednje leto je od tam pobegnil in ponovno zavladal, leta _____ pa so ga angleške in pruske čete premagale v Belgiji, v bitki pri _____.

S to bitko je bilo Napoleonovega cesarstva konec. Za njim je zavladal _____ in obnovljena je bila _____.

6. Napoleonova križanka

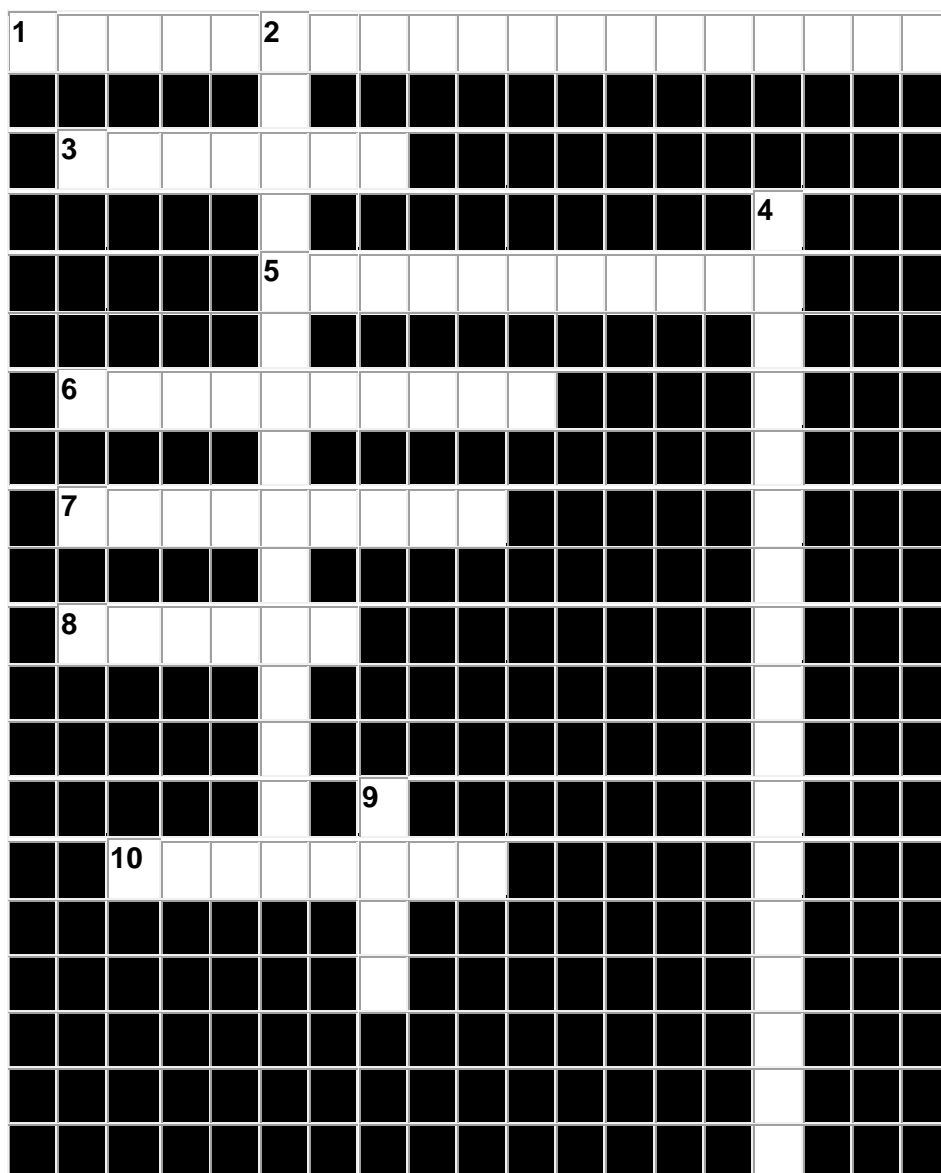
Vodoravno:

- 1 Leta 1806 je Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti je razpadlo v ...
- 3 Napoleon Bonaparte je bil rojen leta 1769 na otoku ...
- 5 Leta 1821 je Napoleon Bonaparte umrl na otoku ...
- 6 Francoska državna himna, ki je bila napisana leta 1792, se imenuje ...
- 7 Po izgonu in padcu Napoleona, je na oblast prišel Ludvik XVIII. in spet je bila uvedena ...
- 8 Napoleon je leta 1812 doživel svoj največji in odločilen poraz v bitki blizu mesta ...
- 10 Leta 1815 je bil Napoleon dokončno poražen v Belgiji, v bitki pri kraju ...

Navpično:

- 2 Od leta 1809 - 1813 so Francozi zasedli tudi Slovensko ozemlje in ga vključil v ...
- 4 Najbolj slaven francoski vladar, ki je vladal v začetku 19. stoletja je bil ...
- 9 Po katastrofalnem porazu leta 1812 je bil Napoleon leta 1814 izgnan na otok ...

Napoleonova križanka



Delovni list - Napoleon Bonaparte

1. Evropski monarhi – sovražniki revolucije

Leta 1792 je izbruhnila vojna med Francijo na eni strani in Avstrijo in Prusijo na drugi strani. Ta vojna je izbruhnila, ker so se evropski monarhi bali, da se bo revolucija razširila tudi v njihove dežele in ogrozila njihovo oblast.

2. Revolucionarna vojska

Vojna leta 1792 je pokazala, da je obstoječa vojska nesposobna za uspešen boj proti sovražniku. Kakšna je bila vojska oziroma kdo so bili vojaki pred tem prelomnim dogodkom in kdo so bili po njem?

Vojaki so bili pred to vojno večinoma plačanci, deloma tudi kmetje in mestni reveži, poveljniki in oficirji pa so bili plemiči. Po vojni pa so nezanesljive plemiške generale in častnike zamenjali z mladimi oficirji, privrženci revolucije.

Od česa so bila odvisna povišanja v vojski pred tem dogodkom in po njem?

Pred vojno so bila povišanja odvisna od rodu ali premoženja, po njej pa od tega kako se je kdo izkazal.

Razglasili so tudi splošno vojaško obveznost, ki je trajala od 18 leta do 25 leta.

Vojaki so peli revolucionarne pesmi, ko so odhajali v boj. Najbolj znana revolucionarna pesem je bila napisana leta 1792 imenuje se Marseljeza in je tudi francoska državna himna.

3. Napoleon Bonaparte

Rodil se je leta 1769 na Korziki, umrl pa leta 1821 na otoku Sv. Helene v Atlantskem oceanu. V vojski je zelo hitro napredoval. Bil je majhne postave, med oficirji pa je bil zelo priljubljen.

Leta 1799 se je ob pomoči vojske postavil na čelo vlade, leta 1804 pa se je razglasil za cesarja.

Kako se je Napoleonovo cesarstvo razlikovalo od ostalih cesarstev?

V njem ni bilo delitve na stanove, ampak je vladala državljanska enakost, ki jo je razglasila francoska revolucija.

4. Napoleonovo osvajanje Evrope

Francoska vojska je osvojila velik del Evrope od Španije na zahodu do Rusije na vzhodu.

Leta 1806 je Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti, kjer so vladali Habsburžani, razpadlo v Avstrijsko cesarstvo.

Francozi so od 1809 – 1813 zasedli tudi slovensko ozemlje, ki je bilo vključeno v Ilirske province. Napoleon je z njimi Avstrijskemu cesarstvu preprečil dostop domorja.

Leta 1812 je Napoleon napadel Moskvo, doživel poraz od katerega se ni več pobral.

5. Napoleonov konec

Leta 1814 je odstopil in bil izgnan na otok Elbo, ki leži v sredozemskem morju.

Naslednje leto je od tam pobegnil in ponovno zavladal, leta 1815 pa so ga angleške in pruske čete premagale v Belgiji, v bitki pri Waterloouju.

S to bitko je bilo Napoleonovega cesarstva konec . Za njim je zavladal Ludvik XVIII
in obnovljena je bila monarhija .

6. Napoleonova križanka

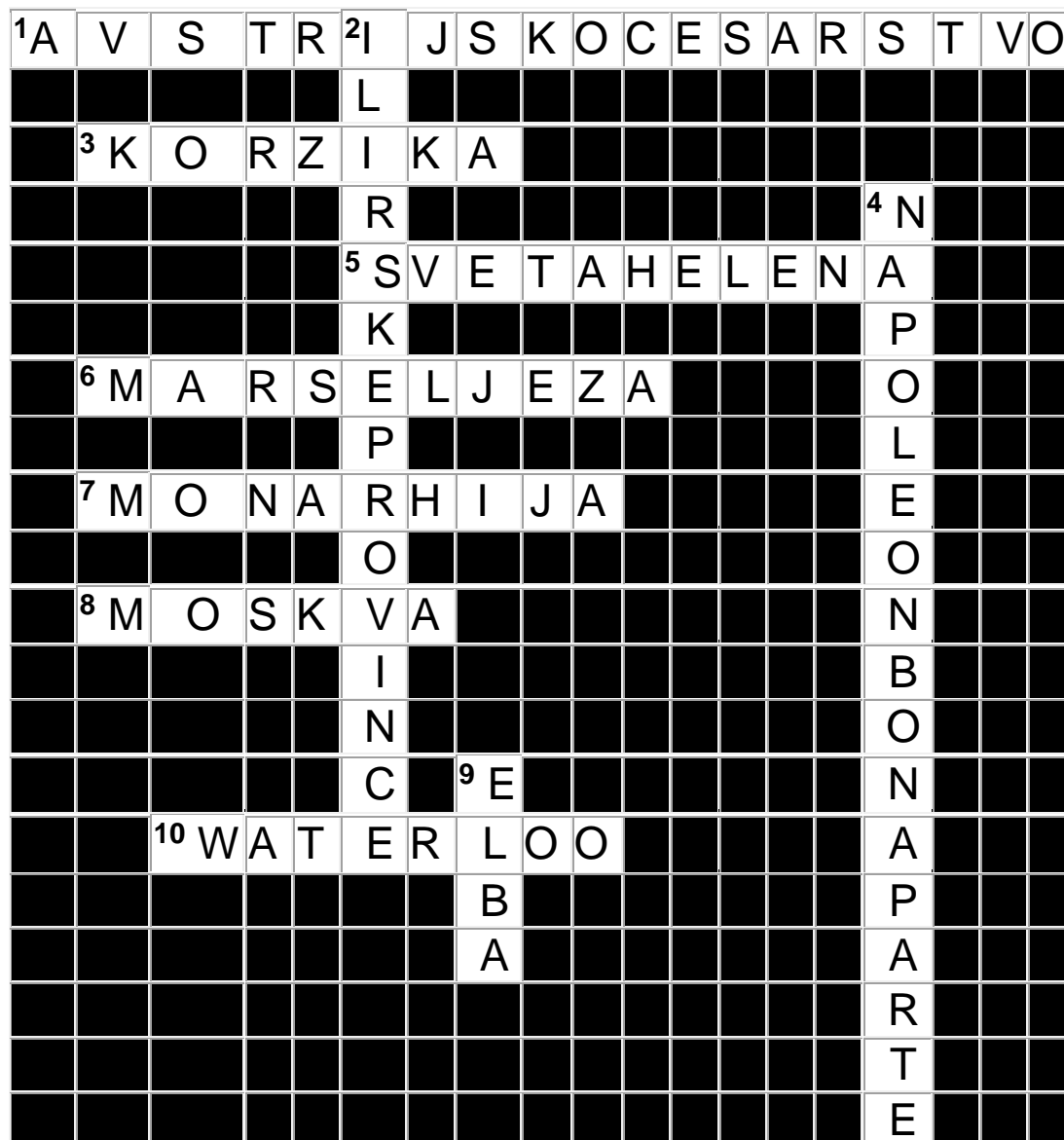
Vodoravno:

- 1 Leta 1806 je Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti je razpadlo v ...
- 3 Napoleon Bonaparte je bil rojen leta 1769 na otoku ...
- 5 Leta 1821 je Napoleon Bonaparte umrl na otoku ...
- 6 Francoska državna himna, ki je bila napisana leta 1792, se imenuje ...
- 7 Po izgonu in padcu Napoleona, je na oblast prišel Ludvik XVIII. in spet je bila uvedena ...
- 8 Napoleon je leta 1812 doživel svoj največji in odločilen poraz v bitki blizu mesta ...
- 10 Leta 1815 je bil Napoleon dokončno poražen v Belgiji, v bitki pri kraju ...

Navpično:

- 2 Od leta 1809 - 1813 so Francozi zasedli tudi Slovensko ozemlje in ga vključil v ...
- 4 Najbolj slaven francoski vladar, ki je vladal v začetku 19. stoletja je bil ...
- 9 Po katastrofalnem porazu leta 1812 je bil Napoleon leta 1814 izgnan na otok ...

Napoleonova križanka





Tadeja Lapuh, 2013



Napoleon Bonaparte

Glavni učni cilji:

ob koncu današnje učne ure boste znali:

- pojasniti, zakaj so se evropski monarhi bali širitve francoske revolucije v njihove dežele,
- opisati glavne značilnosti in podatke o Napoleonu,
- opisati, do kam so segla Napoleonova osvajanja v Evropi,
- razložiti, kam je bilo slovensko ozemlje v času francoske okupacije vključeno,
- opisati in razložiti Napoleonov propad.



- <http://www.history.com/videos/napoleon#napoleon>





2013, XI-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

ILIRSKÉ PROVINCE

This map shows the Illyrian provinces under French control from 1809 to 1813. It includes regions such as the Kingdom of Croatia (KRALJEVINA HRVAŠKA), the Kingdom of Slavonia (KRALJEVINA SLOVENSKA), the Kingdom of Dalmatia (KRALJEVINA DALMACIJA), and the Kingdom of Montenegro (KRALJEVINA CRNA GORA). Neighboring powers include the Austrian Empire (AVSTRIJSKO CESARSTVO) and the Ottoman Empire (TURSKO CESARSTVO). The map also shows the Adriatic Sea (ADRIJSKO MORJE) and the Balkan Peninsula (BALKANSKO PENINZULUM). Major cities like Zagreb, Rijeka, and Dubrovnik are marked.

Legend:
 - Green line: meja Ilirskih provincij (border of Illyrian provinces)
 - Red line: meja med deželami (border between regions)
 - Dotted line: Napoleonovska cesta (Napoleonic route)
 - Square symbol: šola na skrajnem zahodnem obrobju cesarstva (school on the extreme western border of the empire)

Historical Images:
 1. A circular emblem or seal.
 2. A painting depicting a scene, likely related to the Napoleonic era.
 3. A photograph of a tall white monument or column.

Caption:
 1. znak carinskega urada Ilirskih provincij v Rijeki
 2. podoba francoske armade ob ilirski provinci
 3. Napoleonov grobnik v Ljubljani

NAPOLÉONOVA OSVAJANJA

This map illustrates Napoleon's military campaigns and territorial gains across Europe and the Mediterranean. Key locations include London, Paris, Vienna, Moscow, and Cairo. It shows the French Empire (FRANCOSKO CESARSTVO) at its peak in 1812, the Confederation of the Rhine (REINSKA ZVEZA), and the Holy Alliance (Svete zveze). The map also depicts the French Revolutionary Wars (1792-1802) and the Napoleonic Wars (1803-1815).

Legend:
 - Green area: francoski imperij 1812
 - Light green area: odvisna država 1812
 - Yellow area: francoski zaveznik 1812
 - Red dashed line: država ustanoviteljica Svete zveze 1815
 - Blue arrow: premik Napoleonovih armad
 - Green arrow: protiofenziva Svete zveze
 - Dotted line: celinska zopona (od 1806)
 - Square with X: Napoleonova zmaga
 - Circle with X: Napoleonov poraz

Avtorji prispevkov:

*Batič Matic
Čopar Tadej
Jereb Marko
Kavšek Daša
Koncut Angelika
Lapuh Tadeja*

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XI, št. 2**

ISSN: 1581-8713

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2013